

ZAKON

O USPOSTAVLJANJU I FUNKCIONISANJU SISTEMA ZA UPRAVLJANJE KOHEZIONOM POLITIKOM

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se: ciljevi i načela kohezione politike; fondovi za finansiranje sprovođenja kohezione politike; strateški okvir i postupak pripreme programa za korišćenje fondova kohezione politike (u daljem tekstu: programiranje); sistem i podela odgovornosti upravljanja i kontrole sprovođenja programa kohezione politike (u daljem tekstu: sistem upravljanja i kontrole); sprovođenje, praćenje, izveštavanje, vrednovanje, vidljivost i obaveštavanje javnosti u vezi sa rezultatima programa kohezione politike i druga pitanja od značaja za razvoj sistema upravljanja i kontrole sprovođenja fondova kohezione politike.

Cilj zakona

Član 2.

Cilj ovog zakona je uspostavljanje sistema za upravljanje i kontrolu sprovođenja kohezione politike Evropske unije, kao i utvrđivanja postupka za pripremu relevantnih dokumenata u skladu sa ciljevima kohezione politike i obavezama Republike Srbije koje moraju biti sprovedene pre okončanja pregovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji, kako bi Republika Srbija od dana pristupanja Evropskoj uniji bila spremna za korišćenje fondova kohezione politike.

Kohezionna politika

Član 3.

Kohezionna politika je politika Evropske unije koja za predmet ima podsticanje opšteg i uravnoteženog razvoja i jačanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije kroz smanjenje razlika u stepenu razvijenosti različitih regiona i smanjenje zaostajanja najmanje razvijenih regiona.

Kohezionna politika se sprovodi u skladu sa pravilima deljenog upravljanja između Evropske komisije i Republike Srbije kojim se utvrđuje način izvršenja budžetskih sredstava Evropske unije iz fondova kohezione politike koji će biti opredeljeni za Republiku Srbiju (u daljem tekstu: deljeno upravljanje) i pravilima Evropske unije koja važe za fondove kohezione politike (u daljem tekstu: važeća pravila).

Fondovi za finansiranje sprovođenja kohezione politike i vidovi podrške

Član 4.

Sredstva za finansiranje kohezione politike obezbeđuju se iz:

- 1) Evropskog fonda za regionalni razvoj (u daljem tekstu: EFRR);
- 2) Evropskog socijalnog fonda plus (u daljem tekstu: ESF+);
- 3) Kohezionog fonda (u daljem tekstu: KF) i
- 4) Fonda za pravednu tranziciju (u daljem tekstu: FPT).

Fondovi navedeni u stavu 1. ovog člana doprinose jačanju ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije kroz ostvarivanje ciljeva:

- 1) Ulaganje u zapošljavanje i rast i

2) Evropska teritorijalna saradnja (Interreg).

Sredstva iz fondova EU navedenih u stavu 1. ovog člana mogu biti korišćena za pružanje podrške korisnicima u vidu bespovratnih sredstava, finansijskih instrumenata ili nagrada ili njihove kombinacije.

Značenje izraza

Član 5.

U smislu ovog zakona, upotrebljeni izrazi imaju sledeća značenja:

1) *korisnik označava*

- (1) svako pravno lice, bez obzira da li ima status privatnog pravnog lica, državnog organa, organa autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave ili imaoca javnih ovlašćenja, svako fizičko lice ili svaki subjekt bez pravnog subjektiviteta ukoliko su odgovorni za početak realizacije operacija ili za njihovo pokretanje i sprovođenje;
- (2) u kontekstu javno-privatnih partnerstava (JPP), javno telo koje kao javni partner pokreće operaciju JPP-a ili fizičko ili pravno lice odabrano kao privatni partner u odgovarajućem postupku utvrđenom posebnim zakonom za njeno sprovođenje;
- (3) u kontekstu šema državne pomoći, učesnik na tržištu koji prima pomoć;
- (4) u kontekstu de minimis pomoći, davalac državne pomoći, koji je odgovoran za pokretanje ili istovremeno pokretanje i sprovođenje operacije;
- (5) u kontekstu finansijskih instrumenata, upravljački organ koji upravlja finansijskim instrumentom i/ili telo koje sprovodi finansijske instrumente;

2) *operacija označava:*

- (1) projekat, ugovor, akciju ili grupu projekata odabranih u okviru određenog programa;
- (2) u kontekstu finansijskih instrumenata, doprinos programa finansijskom instrumentu i kasnija finansijska podrška koja se pruža krajnjim primaocima tog finansijskog instrumenta;

3) *operacija od strateškog značaja* je operacija koja daje značajan doprinos postizanju ciljeva programa i koja podleže posebnim merama praćenja i komunikacije;

4) *partner označava* predstavnike relevantnih javnih organa, zainteresovanih strana odabranih i uključenih u pripremu, sprovođenje, praćenje sprovođenja i vrednovanje programa;

5) *partnerska država označava* svaku državu koja nije članica Evropske unije, a koja je obuhvaćena Instrumentom za pretpristupnu pomoć ili Instrumentom za susedstvo, razvoj i međunarodnu saradnju;

6) *cilj politike* je cilj kohezione politike određen Sporazumom o partnerstvu i programom u skladu sa važećim pravilima za koji se vrši preliminarna finansijska alokacija sredstava određenih fondova kohezione politike;

7) *specifični cilj* je prioritet određen Sporazumom o partnerstvu i programom u skladu sa važećim pravilima koji doprinosi određenom cilju politike i koji se ostvaruju kroz sprovođenje operacija predviđenih programom;

8) *Evropski kodeks ponašanja za partnerstvo* je propis Evropske unije kojim se uređuju načela, dobra praksa i drugi zahtevi u pogledu učešća i zastupljenosti partnera u pripremi, sprovođenju, praćenju sprovođenja i vrednovanju programskih dokumenata čija realizacija se finansira iz fondova kohezione politike;

9) *okvir učinka* je skup pokazatelja učinka prema kojima se sagledava učinak sprovođenja programa;

10) *privredni subjekt* znači svako fizičko ili pravno lice, ili bilo koji drugi subjekt koji je uključen u sprovođenje fondova kohezione politike, osim državnih organa i pravnih lica kada istupaju kao nosioci javnih ovlašćenja;

11) *nepravilnost* označava svako kršenje zakonodavstva Republike Srbije i zakonodavstva Evropske unije, koje proizlazi iz činjenja ili nečinjenja privrednog subjekta, koje šteti ili bi moglo naštetiti budžetu Republike Srbije i/ili Evropske unije i optereti ga neopravdanim rashodom;

12) *sistemska nepravilnost* označava svaku nepravilnost koja se može ponavljati i koja ima visoku verovatnoću pojavljivanja u sličnim vrstama operacija, kao posledice ozbiljnih nedostataka sistema, uključujući nemogućnosti uspostavljanja odgovarajućih postupaka u skladu sa važećim pravilima;

13) *ozbiljan nedostatak* označava nedostatak u delotvornom funkcionisanju sistema upravljanja i kontrole za koji su potrebna znatna poboljšanja sistema u skladu sa važećim pravilima;

14) *subjekti revizije* su organi državne uprave kojima se poveravaju poslovi u sistemu upravljanja i kontrole i korisnici;

15) *grupa revizora* je grupa sastavljena od predstavnika revizora iz država učesnica u programu Evropske teritorijalne saradnje (Interreg), koja pruža podršku u radu Revizorskom organu;

16) *nacionalni doprinos* su javna i/ili privatna sredstva opredeljena Sporazumom o partnerstvu i programom kao doprinos finansijskim sredstvima fondova kohezione politike za ostvarivanje specifičnih ciljeva u skladu sa važećim pravilima;

17) *Evropski stub socijalnih prava* je skup dokumenata Evropske unije kojom se uspostavljaju okvirna načela za buduće akcije država članica Evropske unije na ostvarivanju prava na jednake mogućnosti i pristup tržištu rada, pravedne uslove rada, socijalnu zaštitu i inkluziju;

18) *Prevara* označava svaku namernu radnju ili propust koji se odnosi na:

- (1) korišćenje ili predstavljanje lažnih, netačnih ili nepotpunih izjava ili dokumenata, što za posledicu ima prisvajanje ili nezakonito zadržavanje sredstava iz budžeta Evropske unije;
- (2) ne obelodanjivanje informacija čime se krši neka konkretna obaveza sa istim učinkom;
- (3) pogrešnu primenu takvih sredstava u svrhe koje nisu one za koje su prvobitno dodeljena;

19) *Sumnja na prevaru* znači nepravilnost koja dovodi do pokretanja upravnog ili sudskog postupka kako bi se utvrdilo prisustvo namernog ponašanja, posebno prevare;

20) *Evropski semestar* je okvir koordinacije ekonomskih politika među državama članicama Evropske unije, koji omogućava članicama da raspravljaju o svojim ekonomskim i budžetskim planovima i prate napredak u tačno utvrđenim razdobljima tokom godine;

21) *Izjava o upravljanju* je izjava koju izdaje rukovodilac Upravljačkog organa kojom se u obračunskoj godini i na osnovu raspoloživih informacija i izvršenih provera potvrđuje zakonitost i pravilnost troškova unetih u računovodstvenu dokumentaciju u skladu sa pravilima deljenog upravljanja i važećim pravilima;

22) *Aktivna korupcija* je namerna radnja onoga ko obećava ili daje, direktno ili preko posrednika, bilo kakvu prednost bilo koje vrste službenom licu za sebe ili za treće lice da on

postupi ili da se uzdrži od postupanja u skladu sa svojom dužnošću ili u vršenju svojih funkcija kršenje njegove službene dužnosti na način koji šteti ili bi mogao štetiti finansijskim interesima Unije;

23) *Pasivna korupcija* je namerna radnja državnog službenika koji, direktno ili preko posrednika, traži ili prima bilo koju vrstu prednosti za sebe ili treće lice, ili prihvata obećanje takve prednosti, da deluje ili da se uzdrži od delovanja u skladu sa svojom dužnošću ili u ostvarivanju njegovih funkcija kršenjem svoje službene dužnosti na način koji šteti ili bi mogao da šteti finansijskim interesima Unije;

24) *Sukob interesa*, znači da je nepristrasno i objektivno vršenje funkcija finansijskog aktera ili drugog lica ugroženo iz razloga koji uključuju porodicu, emocionalni život, politički ili nacionalni afinitet, ekonomski interes ili bilo koji drugi direktni ili indirektni lični interes.

Načelo sveobuhvatnog partnerstva

Član 6.

Postupak pripreme, donošenja, sprovođenja Sporazuma o partnerstvu i programa, kao i praćenje i vrednovanje kohezione politike na teritoriji Republike Srbije organizuje se i sprovodi kroz sveobuhvatno partnerstvo koje, u skladu sa potrebama pripreme, donošenja i sprovođenja određenog programa, može uključiti najmanje sledeće partnere:

- 1) organe državne uprave, stručne službe Vlade i druge nosioce javnih ovlašćenja čija nadležnost je relevantna za izradu Sporazuma o partnerstvu i programa;
- 2) organe autonomne pokrajine, organe jedinica lokalne samouprave i asocijacije jedinica lokalne samouprave;
- 3) subjekte regionalnog razvoja u skladu sa važećim propisima Republike Srbije;
- 4) ekonomske i socijalne partnere, uključujući nacionalno, regionalno i lokalno organizovane socijalne partnere, privredne komore, privredna udruženja i druga slična tela na nacionalnom i regionalnom nivou;
- 5) relevantna tela koja predstavljaju civilno društvo, a naročito udruženja građana i tela koji za cilj imaju zaštitu životne sredine, promovisanje socijalne inkluzije, osnovnih ljudskih prava i sloboda, prava osoba sa invaliditetom, rodne ravnopravnosti i nediskriminacije;
- 6) univerzitete, fakultete i druge naučnoistraživačke organizacije.

Za pripremu, donošenje i sprovođenje programa u okviru cilja Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) partnerstvo će uključivati i partnere iz partnerskih država učesnica u određenom programu.

Načelo sveobuhvatnog partnerstva se sprovodi u skladu sa zahtevima Evropskog kodeksa ponašanja za partnerstvo.

Načela upravljanja sredstvima kohezione politike

Član 7.

Nosioci poslova kohezione politike se prilikom pripreme, sprovođenja, praćenja, izveštavanja i vrednovanja programa kohezione politike rukovode načelima transparentnosti, javnosti, proverljivosti, tačnosti, srazmernosti, efikasnosti, delotvornosti i dobrog finansijskog upravljanja.

Horizontalna načela

Član 8.

Nosioci poslova kohezione politike se tokom pripreme, sprovođenja, praćenja, izveštavanja i vrednovanja programa kohezione politike staraju o:

- 1) poštovanju osnovnih prava usklađenosti programa i njihovog sprovođenja sa Poveljom o osnovnim pravima Evropske unije;
- 2) poštovanju jednakosti između muškaraca i žena, rodne ravnopravnosti i integraciji rodne perspektive;
- 3) sprečavanju svake diskriminacije na osnovu pola, rase ili etničkog porekla, vere ili uverenja, invaliditeta, starosti ili seksualne orijentacije;
- 4) ostvarivanju ciljeva fondova u skladu sa ciljevima promovisanja održivog razvoja, i borbe protiv klimatskih promena.

II. STRATEŠKI OKVIR

Sporazum o partnerstvu

Član 9.

Sporazum o partnerstvu je strateški dokument kojim se utvrđuje strateški okvir, pravci programiranja i mehanizmi za delotvorno korišćenje sredstava kohezione politike u skladu sa važećim pravilima.

Sporazumom o partnerstvu se, između ostalog, utvrđuje preliminarna finansijska raspodela sredstava iz fondova kohezione politike i lista programa sa preliminarnom finansijskom raspodelom sredstava iz svakog fonda kohezione politike obuhvaćenog Sporazumom o partnerstvu sa odgovarajućim nacionalnim doprinosom za svaku godinu.

Postupak pripreme i usvajanja Sporazuma o partnerstvu

Član 10.

Sporazum o partnerstvu usvaja Vlada na predlog ministarstva nadležnog za poslove uspostavljanja i razvoja sistema za korišćenje fondova kohezione politike Evropske unije (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Nosioci poslova u sistemu upravljanja i kontrole, drugi organi državne uprave i stručne službe Vlade dužni su da sarađuju sa organom iz stava 1. ovog člana i da na njegov zahtev pruže sve neophodne podatke iz svoje nadležnosti za potrebe izrade i pripreme predloga Sporazuma o partnerstvu.

Sporazum o partnerstvu se menja ili dopunjuje u postupku propisanom za njegovo usvajanje.

Ministarstvo propisuje metodologiju i postupak pripreme Sporazuma o partnerstvu i način uključivanja partnera u skladu sa načelom sveobuhvatnog partnerstva, Evropskim kodeksom ponašanja za partnerstvo i važećim pravilima.

Vlada na predlog Ministarstva propisuje elemente Sporazuma o partnerstvu.

III. PROGRAMIRANJE

Program

Član 11.

Program je dokument kohezione politike kojim se utvrđuje jedan ili više prioriteta u skladu sa ciljevima kohezione politike čija realizacija se finansira iz jednog ili više fondova u skladu sa Sporazumom o partnerstvu i važećim pravilima, specifičnim preporukama utvrđenim za Republiku Srbiju u okviru Evropskog semestra i u drugim relevantnim preporukama Evropske unije za Republiku Srbiju.

Vlada na predlog Ministarstva propisuje elemente programa.

Postupak pripreme i usvajanja programa

Član 12.

Program usvaja Vlada na predlog Ministarstva.

Program se priprema u skladu sa načelom sveobuhvatnog partnerstva u skladu sa članom 6. ovog zakona.

Nosioci poslova u sistemu upravljanja i kontrole, drugi organi državne uprave i stručne službe Vlade dužni su da sarađuju sa organom iz stava 1. ovog člana i da na njegov zahtev pruže sve neophodne podatke iz svoje nadležnosti za potrebe izrade i pripreme predloga programa.

Program se menja ili dopunjuje u postupku propisanom za njegovo usvajanje.

Ministarstvo propisuje metodologiju i postupak pripreme programa i način uključivanja partnera u skladu sa načelom sveobuhvatnog partnerstva, Evropskim kodeksom ponašanja za partnerstvo i važećim pravilima.

Posebna pravila za programe Evropske teritorijalne saradnje (Interreg)

Član 13.

Republika Srbija preko svojih organa učestvuje u izradi programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) zajedno sa drugim državama članicama Evropske unije i, po potrebi, trećim državama partnerima, u skladu sa pravilima deljenog upravljanja i važećim pravilima.

Na elemente, postupak pripreme i donošenja programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg), odnosno davanja saglasnosti na program Evropske teritorijalne saradnje (Interreg), shodno se primenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuju postupak pripreme i usvajanja programa.

IV. PREDUSLOVI PODRŠKE IZ FONDOVA KOHEZIONE POLITIKE

Član 14.

Preduslovi podrške iz fondova kohezivne politike su opšti zahtevi kohezivne politike i/ili tematski zahtevi utvrđeni u skladu sa važećim pravilima za pojedine fondove kohezivne politike koji moraju biti ispunjeni da bi se omogućilo delotvorno i efikasno postizanje specifičnog cilja koji je definisan programom (u daljem tekstu: preduslovi podrške).

Preduslovi podrške moraju biti ispunjeni pre usvajanja ili izmene programa i tokom celokupnog sprovođenja programa da bi rashodi operacija sprovođenja programa mogli da budu nadoknađeni sredstvima iz fondova kohezivne politike.

Ministarstvo dostavlja Vladi obrazloženo mišljenje o ispunjenosti preduslova podrške uz predlog programa.

Ministarstvo prati i izveštava Vladu o ispunjenosti preduslova podrške tokom celokupnog sprovođenja programa i predlaže mere za njihovo ispunjavanje.

V. SISTEM UPRAVLJANJA I KONTROLE

Član 15.

Za svaki program uspostavlja se sistem upravljanja i kontrole.

Sistem upravljanja i kontrole obezbeđuje usaglašenost programa i njihovog sprovođenja sa ciljevima kohezivne politike, važećim pravilima i načelima zakonitosti, pravilnosti i dobrog finansijskog upravljanja.

U sistemu upravljanja i kontrole sprovođenja programa određuju se sledeći organi:

- 1) Koordinacioni organ;

- 2) Upravljački organ;
- 3) Organ koji vrši računovodstvenu funkciju (u daljem tekstu: Računovodstveni organ);
- 4) Revizorski organ.

Upravljački organ, Računovodstveni organ i Revizorski organ su Programski organi.

1. Koordinacioni organ

Član 16.

Poslove Koordinacionog organa obavlja Ministarstvo.

Koordinacioni organ:

- 1) predlaže Vladi donošenje propisa za sprovođenje ovog zakona;
- 2) bliže propisuje postupak i metodologiju pripreme programa;
- 3) predlaže Vladi elemente programa i elemente Sporazuma o partnerstvu;
- 4) koordinira rad organa i tela u postupku izrade i pripreme programa i procesu sprovođenja programa, praćenja, izveštavanja i vrednovanja rezultata programa;
- 5) propisuje način uključivanja partnera u proces izrade, pripreme, donošenja, sprovođenja i praćenja Sporazuma o partnerstvu i programa;
- 6) bliže propisuje raspoložive oblike bespovratnih sredstava;
- 7) prati i izveštava Vladu o ispunjenosti preduslova podrške za delotvorno i efikasno sprovođenje programa i predlaže Vladi, u konsultaciji sa nadležnim institucijama, mere za ispunjavanje preduslova podrške u slučajevima kad oni nisu ispunjeni;
- 8) koordinira procesom uspostavljanja sistema upravljanja i kontrole i usmerava aktivnosti na izgradnji administrativnih kapaciteta;
- 9) koordinira i prati sprovođenje mera i aktivnosti u oblasti komunikacije i vidljivost fondova kohezivne politike, kao i drugih fondova i instrumenata EU po potrebi;
- 10) predlaže, koordinira i prati sprovođenje mera i aktivnosti za unapređenje administrativnih kapaciteta svih organa, tela i partnera uključenih u sprovođenje kohezivne politike;
- 11) koordinira korišćenje tehničke pomoći u okviru fondova kohezivne politike;
- 12) bliže propisuje način postupanja za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, kao i procedure za obavljanje poslova iz nadležnosti ostalih organa;
- 13) osigurava da se razmena informacija između korisnika i programskih organa i tela vrši putem elektronskih sistema za razmenu podataka (u daljem tekstu: elektronski sistem);
- 14) obavlja i druge poslove u okviru funkcije koordinacije u skladu sa ciljevima Zakona.

2. Programski organi

Podela odgovornosti i način određivanja Programskih organa

Član 17.

Poslove Upravljačkog organa obavlja ministarstvo odgovorno za upravljanje programom u skladu sa ovim zakonom.

Poslove Računovodstvenog organa obavlja ministarstvo nadležno za poslove finansija u skladu sa ovim zakonom.

Poslove Revizorskog organa obavlja organ državne uprave ili služba Vlade kojoj su povereni poslovi revizije sistema upravljanja sredstvima EU u skladu sa ovim zakonom.

Vlada svojim aktom određuje Programske organe za potrebe sprovođenja svakog programa u skladu sa ovim zakonom.

Vlada će aktom iz stava 4. ovog člana imenovati rukovodioca ministarstva odgovornog za vršenje poslova Upravljačkog organa i, po potrebi, posredničkog organa, u skladu sa ovim zakonom.

a) Upravljački organ

Član 18.

Upravljački organ upravlja programom, odgovara za njegovo zakonito i pravilno sprovođenje i efikasno i delotvorno ostvarivanje njegovih ciljeva.

Poslovi Upravljačkog organa

Član 19.

Upravljački organ:

- 1) vrši izbor operacija koje će biti sprovedene radi ostvarenja specifičnih ciljeva programa primenom pravila koja važe za korišćenje sredstva kohezione politike za cilj Ulaganje u zapošljavanje i rast;
- 2) proverava da li su proizvodi i/ili usluge sufinansirani iz sredstava fondova kohezione politike isporučeni, usaglašenost odabrane operacije sa važećim propisima Republike Srbije i uslovima podrške iz fondova kohezione politike i ispunjenost drugih zahteva za finansiranje troškova operacija iz sredstava fondova kohezione politike u skladu sa važećim pravilima, (u daljem tekstu: upravljačke provere);
- 3) obezbeđuje, u skladu sa raspoloživošću finansiranja, isplatu dospelih iznosa korisnicima u skladu sa važećim pravilima;
- 4) sprečava, otkriva i ispravlja nepravilnosti i predlaže, izrađuje i primenjuje efektivne i proporcionalne mere i procedure za suzbijanje prevara uzimajući u obzir prepoznate rizike;
- 5) potvrđuje da su rashodi uneseni u računovodstvenu dokumentaciju zakoniti i pravilni;
- 6) izrađuje izjavu o upravljanju u skladu sa važećim pravilima;
- 7) izvršava plaćanje dospelih iznosa u zavisnosti od dostupnosti finansiranja i stara se da korisnik primi dospele iznose u celosti u skladu sa važećim pravilima;
- 8) predlaže Vladi imenovanje jednog ili više posredničkih organa za obavljanje određenih poverenih poslova u vezi sa programom pod njegovom odgovornošću gde je to primenjivo;
- 9) prati i nadzire vršenje poslova koje obavljaju posrednički organi i vrši nadzor nad rezultatima njihovog rada;
- 10) pomaže rad Odbora za praćenje davanjem potrebnih informacija i postupanjem po njegovim odlukama i preporukama;
- 11) priprema godišnji i završni izveštaj o učinku programa u skladu sa zakonom;
- 12) elektronski evidentira i skladišti podatke o svakoj operaciji neophodne za praćenje, vrednovanje, finansijsko upravljanje, verifikaciju i reviziju i obezbeđuje sigurnost, integritet i poverljivost podataka i autentifikaciju korisnika;
- 13) saraduje sa Revizorskim organom i izjašnjava se na godišnji izveštaj o reviziji;

14) predlaže Koordinacionom organu procedure za obavljanje poslova iz svog delokruga, kao i procedure za obavljanje poslova iz njegove odgovornosti a koje obavljaju posrednički organi;

15) obavlja i druge poslove u okviru upravljačke funkcije u skladu sa važećim pravilima.

Posrednički organi

Član 20.

Posrednički organ je organ državne uprave, posebna organizacija, javna agencija, imalac javnih ovlašćenja ili pravno lice koje deluje i izvršava poslove u okviru odgovornosti i u ime Upravljačkog organa.

Vlada na predlog Upravljačkog organa može ovlastiti jedno ili više posredničkih organa da izvršava određene poverene poslove u okviru njegove odgovornosti.

Posrednički organ je dužan da redovno obaveštava Upravljački organ u toku izvršavanja poverenih poslova o statusu ostvarivanja ciljeva utvrđenih programom i da postupi po njegovim zahtevima i uputstvima.

Upravljački organ i posrednički organ uređuju međusobna prava i obaveze u vezi sa načinom izvršavanja poslova u okviru odgovornosti upravljačkog organa posebnim sporazumom.

b) Računovodstveni organ

Član 21.

Računovodstveni organ obavlja računovodstvene poslove za potrebe sprovođenja programa.

Poslovi Računovodstvenog organa

Član 22.

Računovodstveni organ u skladu sa važećim pravilima:

- 1) izrađuje i podnosi zahteve za plaćanje Evropskoj komisiji;
- 2) sastavlja potpun, tačan i istinit obračun rashoda programa za svaku obračunsku godinu;
- 3) sastavlja i podnosi računovodstvenu dokumentaciju, potvrđuje njenu potpunost, tačnost i ispravnost;
- 4) vodi evidenciju o svim elementima računovodstvene dokumentacije i zahtevima za plaćanje u elektronskom sistemu;
- 5) preračunava iznos rashoda nastalih u drugoj valuti u evro;
- 6) daje prognoze iznosa za podnošenje zahteva za plaćanje za tekuću i narednu kalendarsku godinu;
- 7) obavlja druge poslove u okviru računovodstvene funkcije.

Računovodstveni organ sprovodi upravljačke provere (član 19. tačka 2) kada je Upravljački organ određen kao korisnik operacije.

v) Revizorski organ

Član 23.

Revizorski organ je odgovoran za sprovođenje revizije sistema upravljanja i kontrole, revizije operacija i revizije računa kako bi pružio nezavisno uveravanje Evropskoj komisiji u

pogledu pravilnog funkcionisanja sistema upravljanja i kontrole i zakonitosti i pravilnost troškova uključenih u računovodstvenu dokumentaciju koja je podnesena Evropskoj komisiji.

Revizorski organ je funkcionalno i finansijski nezavisan u odnosu na subjekte revizije.

Poslovi Revizorskog organa

Član 24.

Revizorski organ u skladu sa važećim pravilima:

1) sprovodi revizije sistema upravljanja i kontrole, revizije operacija i revizije finansijskih izveštaja/godišnjih računa i prati izvršenje datih preporuka (u daljem tekstu: revizorski rad);

2) proverava potpunost, tačnost i istinitosti računovodstvene i druge dokumentacije;

3) utvrđuje zakonitost i pravilnost rashoda/troškova uključenih u računovodstvenu dokumentaciju;

4) procenjuje delotvornost sistema upravljanja i kontrole;

5) izrađuje godišnje revizorsko mišljenje;

6) izrađuje godišnji izveštaj o kontroli kojim podupire godišnje revizorsko mišljenje (u daljem tekstu: godišnji izveštaj);

7) predlaže sprovođenje korektivnih mera;

8) priprema i donosi revizijsku strategiju;

9) učestvuje u pripremi propisa i drugih akata o revizorskom radu;

10) uspostavlja i koordinira rad Grupe revizora koja je sastavljena od predstavnika nadležnih revizorskih organa iz država učesnica u određenom programu Evropske teritorijalne saradnje (Interreg);

11) propisuje obrasce neophodne za svoj rad;

12) obavlja druge poslove u okviru revizorske funkcije.

Revizorski organ obavlja revizorski rad u skladu sa revizorskom strategijom, međunarodno prihvaćenim standardima revizije i važećim pravilima.

Revizorski organ sprovodi revizije operacija u skladu sa pravilima koja su na snazi u trenutku sprovođenja revizije operacija, a koja uključuju i provere na licu mesta.

Revizorski organ priprema revizorsku strategiju nakon konsultovanja sa Upravljačkim organom zasnovanu na proceni rizika i definiše obuhvat revizije.

Koordinacioni organ, Upravljački organ, Računovodstveni organ, posrednički organi, organi državne uprave, službe Vlade, imaoци javnih ovlašćenja, korisnici i krajnji primaoci dužni su da Revizorskom organu: omoguće pristup dokumentima, podacima i drugim informacijama neophodnim za planiranje i vršenje revizije; obezbede nesmetani pristup službenim prostorijama i imovini, aktima, poslovnim knjigama, elektronskim podacima i informacionim sistemima, kao i dostupnost zaposlenih i da na njegov zahtev bez odlaganja dostave dokumentaciju i pruže objašnjenja o svim pitanjima od značaja za vršenje postupka revizije.

Dostavljanje revizorskih izveštaja Evropskoj komisiji

Član 25.

Revizorski organ dostavlja Evropskoj komisiji godišnje revizorsko mišljenje, godišnji izveštaj o kontroli, izveštaj o reviziji nakon okončanja postupka sa subjektima revizije na

kojima je sprovedena revizija u skladu sa revizorskom strategijom, međunarodno prihvaćenim standardima revizije i važećim pravilima.

3. Posebna tela za programe Evropske teritorijalne saradnje (Interreg)

Zajednički sekretarijat

Član 26.

Države učesnice u programu Evropske teritorijalne saradnje (Interreg), obrazuju zajednički sekretarijat programa u skladu sa važećim pravilima (u daljem tekstu: Zajednički sekretarijat).

Zajednički sekretarijat:

- 1) pomaže Upravljačkom organu i Odboru za praćenje sprovođenja u obavljanju njihovih poslova za programe donete u okviru Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) u skladu sa važećim pravilima;
- 2) pruža informacije potencijalnim korisnicima o mogućnostima dodele finansijskih sredstava i oblicima podrške operacijama u okviru programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) i pruža pomoć korisnicima i partnerima u sprovođenju operacija;
- 3) ostvaruje saradnju i koordinira rad predstavništva zajedničkog sekretarijata koje su uspostavljene u državama učesnicama programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg).

Upravljački organ obezbeđuje prostor i druge uslove za rad Zajedničkog sekretarijata u skladu sa važećim pravilima.

Posebna tela za programe u kojima je upravljanje i kontrola programa poverena drugoj državi učesnici

Član 27.

Kada je u skladu sa važećim pravilima upravljanje i kontrola programa u okviru Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) poverena drugoj državi učesnici obrazuju se posebna tela za sprovođenje programa:

- 1) Nacionalni organ;
- 2) Kontrolor (u daljem tekstu: Kontrolno telo);
- 3) Članovi Grupe revizora i
- 4) Predstavništvo zajedničkog sekretarijata i Nacionalna kontakt tačka.

Nacionalni organ

Član 28.

Poslove Nacionalnog organa obavlja Ministarstvo.

Nacionalni organ uspostavlja saradnju sa Upravljačkim organom programa iz druge države učesnice u programu i pomaže mu u pripremi, sprovođenju, praćenju, vrednovanju, izveštavanju i zatvaranju programa u skladu sa važećim pravilima.

Poslovi Nacionalnog organa

Član 29.

Nacionalni organ:

- 1) uspostavlja sistem upravljanja i kontrole sprovođenja programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) u Republici Srbiji;
- 2) koordinira pripremu programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) i osigurava učešće relevantnih institucija i partnera;

- 3) uspostavlja Predstavništva Zajedničkog sekretarijata i Nacionalne kontakt tačke za programe Evropske teritorijalne saradnje (Interreg);
- 4) koordinira učešće Republike Srbije u Zajedničkim grupama za programiranje i Odborima za praćenje;
- 5) uspostavlja sistem i uređuje način postupanja u slučaju nepravilnosti, prigovora, povraćaja sredstava, preporuke revizije, praćenja, vrednovanja i izveštavanja po programima Evropske teritorijalne saradnje (Interreg);
- 6) obavlja druge poslove u skladu sa važećim pravilima.

Kontrolno telo

Član 30.

Kontrolno telo u skladu sa važećim pravilima sprovodi provere kako bi potvrdio:

- 1) da su sufinansirani proizvodi isporučeni, radovi izvedeni i usluge izvršene;
- 2) da su sprovedene aktivnosti u okviru odabranih operacija usaglašene sa važećim pravilima, programom i uslovima finansiranja;
- 3) da su uslovi za naknadu rashoda krajnjeg korisnika ispunjeni.

Poslove Kontrolnog tela obavlja organ državne uprave.

Vlada, na predlog Ministarstva, imenuje lice iz organa državne uprave odgovorno za vršenje poslova Kontrolnog tela.

Članovi Grupe revizora

Član 31.

Grupu revizora za programe Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) u kojima je upravljanje i kontrola poverena drugoj državi učesnici uspostavlja Revizorski organ te države.

Organ državne uprave ili služba Vlade koja vrši poslove revizije sistema upravljanja sredstvima EU imenuje članove koji učestvuju u radu Grupe revizora i obezbeđuje prostor i druge uslove za njihov rad.

Predstavništvo zajedničkog sekretarijata i Nacionalna kontakt tačka

Član 32.

Predstavništvo zajedničkog sekretarijata pomaže u poslovima Zajedničkog sekretarijata iz druge države učesnice u programu, kao i ostalih posebnih tela programa u skladu sa važećim pravilima.

Nacionalni organ uspostavlja, obezbeđuje prostor i druge uslove za rad Predstavništva zajedničkog sekretarijata i Nacionalne kontakt tačke.

VI. UPRAVLJANJE NEPRAVILNOSTIMA I ZAŠTITA FINANSIJSKIH INTERESA EVROPSKE UNIJE

Sistem upravljanja nepravilnostima

Član 33.

Upravljački organ uspostavlja sistem za upravljanje i podnošenje izveštaja o nepravilnostima kod sprovođenja fondova kohezione politike Evropskoj komisiji.

Rukovodilac Upravljačkog organa, odnosno posredničkog organa, daje obavezujuća uputstva odgovornim licima u Upravljačkom organu, odnosno posredničkom organu i korisnicima, u vezi sa merama koje je potrebno preduzeti radi otkrivanja, sprečavanja i suzbijanja nepravilnosti.

Državni službenik, zaposleni ili radno angažovani u programskim organima, u koordinacionom organu, posredničkom organu, kod korisnika, privrednog subjekta ili treće lice dužni su da prijave svako odstupanje, nedoslednost ili kršenje propisa ili odredaba ugovora koje predstavlja nepravilnost ili izaziva osnovanu sumnju da je došlo do prevare.

Protiv lica koje prijavi nepravilnost ne može se pokrenuti disciplinski postupak, doneti rešenje o prestanku radnog odnosa ili otkaz ugovora o radu, ugovora o delu, ili drugog ugovora na osnovu kojeg je radno angažovano, niti preduzeti bilo koja mera koja negativno utiče na radnopravni status po osnovu podnete prijave o nepravilnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita uzbunjivača i ostalim pravnim aktima koja se odnose na zaštitu uzbunjivača.

Identitet lica iz stava 4. ovog člana koje prijavi sumnju na nepravilnost kao i podaci koji se tiču same prijave nepravilnosti čuvaju se u tajnosti, u skladu sa važećim pravilima i zakonom.

Aktivne mere sprečavanja korupcije i sukoba interesa

Član 34.

Upravljački organ, odnosno posrednički organ preduzima sve odgovarajuće mere za sprečavanje i suzbijanje slučajeva aktivne ili pasivne korupcije u bilo kojoj fazi postupka dodele sredstava iz fondova kohezione politike.

Rukovodilac Upravljačkog organa, odnosno rukovodilac posredničkog organa, uključujući i službena lica odgovorna za programiranje, kontrolu i sprovođenje programa preduzima sve mere predostrožnosti kako bi se izbegao svaki rizik od sukoba interesa, i odmah obaveštava Evropsku komisiju i nadležne državne organe o svakom takvom sukobu ili o svakoj situaciji koja bi mogla da dovede do takvog sukoba.

Rukovodilac Upravljačkog organa donosi plan sprečavanja korupcije i sukoba interesa.

Rukovodilac posredničkog organa donosi plan sprečavanja korupcije i sukoba interesa za poslove upravljanja koji su povereni posredničkom organu u skladu sa ovim zakonom.

Prethodne i naknadne upravljačke provere

Član 35.

Upravljački organ, odnosno posrednički organ, će sprovesti, u skladu sa procenom rizika i srazmerno procenjenom riziku, prethodne (ex-ante) i naknadne (ex-post) upravljačke provere, uključujući provere neposrednim uvidom na terenu na reprezentativnom uzorku operacija i/ili uzorcima rizičnih operacija, kako bi osigurali da se programi finansirani sredstvima fondova kohezione politike zakonito i pravilno sprovode.

Povraćaj nepravilno plaćenih i utrošenih sredstava

Član 36.

Ugovorom između Upravljačkog organa, odnosno posredničkog organa i korisnika na osnovu kojeg se dodeljuju sredstva iz fondova kohezione politike uređuje se povraćaj nepravilno isplaćenih ili nepravilno utrošenih sredstava iz fonda kohezione politike.

Korisnik je dužan da izvrši povraćaj nepravilno utrošenih sredstava ili nepravilno izvršenih plaćanja iz fonda kohezione politike u skladu sa ugovorom i važećim pravilima.

Ukoliko nije izvršen povraćaj celog ili dela iznosa nepravilno utrošenih sredstava ili nepravilno izvršenih plaćanja Upravljački organ, odnosno posrednički organ, pokreće postupak za obezbeđenje povraćaja uključujući, ako je to primereno, naplatom bilo kakvog unapred dostavljenog jemstva u skladu sa ugovorom i važećim pravilima.

Telo za suzbijanje nepravilnosti i prevara

Član 37.

Telo za suzbijanje nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije namenjenih fondovima kohezione politike je unutrašnja jedinica u ministarstvu nadležnom za poslove finansija i obavlja poslove koji se odnose na preduzimanje svih mera i aktivnosti u cilju zaštite finansijskih interesa Evropske unije i Republike Srbije.

Poslovi koje obavlja se odnose na:

- 1) koordinaciju pravnih, administrativnih i operativnih aktivnosti usmerenih na suzbijanje nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije;
- 2) sprovođenje administrativnih provera prijave nepravilnosti i sumnji na prevaru, utvrđivanje činjenica za potrebe donošenja odluke i pokretanje postupaka radi sankcionisanja nepravilnosti i zloupotreba u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije;
- 3) ostvarivanje operativne i tehničke saradnje sa odgovornim licima i Programskim organima i Evropskom kancelarijom za borbu protiv prevara (OLAF) u cilju prikupljanja informacija u vezi sa dokazima, kao i utvrđivanjem činjenica i pokretanjem postupaka radi sankcionisanja nepravilnosti i zloupotreba u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije;
- 4) razmenu podataka o nepravilnostima i slučajevima prevare u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije sa organima u mreži za suzbijanje nepravilnosti i prevara i sa OLAF;
- 5) pružanje administrativno tehničke i logističke podrške OLAF na teritoriji Republike Srbije;
- 6) praćenje toka istraga i sudskih postupaka u vezi sa slučajevima prevare i izveštavanje OLAF o njima;
- 7) podršku radu mreže za suzbijanje nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije;
- 8) koordinaciju aktivnosti u vezi sa usaglašavanjem nacionalnih propisa sa propisima EU u vezi sa zaštitom finansijskih interesa EU.

Telo za suzbijanje nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije, u cilju utvrđivanja činjenica u vezi sa prijavljenim nepravilnostima i sumnjama na prevaru, saraduje sa odgovornim licima Programskih organa, korisnicima, privrednim subjektima i ugovaračima koji su dužni da u okviru te saradnje omoguće uvid u dokumentaciju i saradnju na licu mesta.

Međusobni odnosi između Programskih organa i Tela za suzbijanje nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije, po potrebi, bliže se uređuju posebnim sporazumom o saradnji u skladu sa postojećim pravilima.

Prijavljivanje nepravilnosti Evropskoj komisiji

Član 38.

Programski organi, odnosno Telo za suzbijanje nepravilnosti i prevara, bez odlaganja prijavljuje Evropskoj komisiji sumnju na prevaru i druge nepravilnosti i obaveštava o toku sudskog i upravnog postupka.

Postupanje po zahtevu institucija Evropske unije i neposredno pristupanje podacima

Član 39.

Programski organi i drugi nadležni državni organi Republike Srbije postupaju po zahtevu Evropske komisije, OLAF, ili Evropskog revizorskog suda (u daljem tekstu: institucije Evropske unije) u najkraćem mogućem roku u vezi sa podacima, dokazima, činjenicama ili okolnostima za koje se saznalo tokom kontrole ili provere na terenu, koje ukazuju na postojanje sumnje u prevaru ili nepravilnosti.

Programski organi i drugi nadležni organi Republike Srbije će dostaviti sve tražene informacije i dokumente uključujući sve elektronske podatke i preduzeti sve odgovarajuće mere da olakšaju rad lica ovlašćenih od strane institucija Evropske unije koja su upućena da vrše kontrole i revizije na licu mesta.

Razmena informacija sa Evropskom kancelarijom za borbu protiv prevara

Član 40.

Programski organi i Telo zaduženo za suzbijanje nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije sarađuju i razmenjuju informacije, uključujući informacije operativne prirode sa OLAF.

Nadzor i provere od strane institucija Evropske unije

Član 41.

Svi finansijski sporazumi, programi, operacije i odgovarajući ugovori, podležu nadzoru i kontroli koju vrši Evropska komisija, uključujući i kontrole koje vrši OLAF u skladu sa odredbama kojima se uređuje zaštita finansijskog interesa Evropske unije.

Uz prethodno obaveštenje nadležnih državnih organa od strane institucija Evropske unije, službena lica, odnosno ovlašćeni zastupnici ili predstavnici institucija Evropske unije imaju ovlašćenje da vrše bilo koje tehničke i finansijske provere koje se mogu smatrati neophodnim za sprovođenje programa kohezije politike uključujući i posete na licu mesta i u prostorijama gde se sprovode operacije koje se finansiraju iz sredstava fondova kohezije politike.

Ovlašćena lica iz stava 2. ovog člana mogu da pristupaju prostorijama i pregledaju svu relevantnu dokumentaciju, digitalne podatke i račune koji se odnose na stavke koje se finansiraju iz fondova kohezije politike.

VII. PRAĆENJE, IZVEŠTAVANJE, VREDNOVANJE, OBAVEŠTAVANJE I VIDLJIVOST

Odbor za praćenje

Član 42.

Odbor za praćenje (u daljem tekstu: Odbor) se uspostavlja kako bi pratio sprovođenje programa.

Za potrebe praćenja sprovođenja programa može biti formiran jedan Odbor koji će pratiti više programa ili može biti formiran jedan Odbor koji će pratiti samo jedan program.

Odluku o broju Odbora za praćenje programa donosi Koordinacioni organ.

Upravljački organ obrazuje Odbor.

Svaki član Odbora uživa pravo glasa.

Odborom predsedava predstavnik Koordinacionog organa, Upravljačkog organa ili Nacionalnog organa.

Sastav Odbora će osigurati uravnoteženu zastupljenost predstavnika Koordinacionog organa, programskih organa, posredničkih organa, predstavnika partnera i predstavnika država učesnica programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg).

Odbor po potrebi u svoj rad u zavisnosti od oblasti i pitanja koja su predmet razmatranja može uključiti i druge predstavnike bez prava glasa.

Administrativne i stručno-tehničke poslove Odbora obavlja Upravljački organ.

Funkcije Odbora

Član 43.

Odbor:

- 1) donosi Poslovnik o svom radu;
- 2) ispituje napredak sprovođenja programa, ostvarivanja ključnih tačaka i ciljnih vrednosti;
- 3) razmatra sva pitanja koja utiču na učinak programa i mere preduzete za rešavanje tih pitanja;
- 4) ispituje doprinos programa rešavanju izazova utvrđenih specifičnim preporukama Evropske unije za Republiku Srbiju;
- 5) ispituje napredak u izgradnji administrativnih kapaciteta i kapaciteta partnera i korisnika za sprovođenje programa;
- 6) razmatra i odobrava metodologiju i kriterijume za odabir operacija, uključujući bilo kakve izmene istih;
- 7) ispituje napredak aktivnosti povezanih sa komunikacijom i vidljivošću;
- 8) razmatra i odobrava godišnji, odnosno završni izveštaj Upravljačkog organa o učinku programa;
- 9) razmatra i odobrava Plan o vrednovanju programa;
- 10) razmatra i odobrava predloge za izmenu programa;
- 11) daje preporuke Upravljačkom organu;
- 12) bira operacije za finansiranje u okviru programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg);
- 13) obavlja i druge poslove u okviru svojih funkcija u skladu sa važećim pravilima.

Poslovnik o radu Odbora obavezno sadrži odredbe kojima se uređuje postupak odlučivanja, sprečavanje sukoba interesa, primeni načela javnosti i transparentnosti i načinu objavljivanja podataka i informacija.

Poslovnik o radu Odbora za praćenje i podaci i informacije koji se dele sa Odborom objavljuju se na internet stranici programa.

Okvir učinka

Član 44.

Okvir učinka se određuje za svaki program kako bi se omogućilo praćenje i vrednovanje učinka programa tokom njegovog sprovođenja, izveštavanje i obaveštavanje o učincima programa i procena ukupnog učinka fondova.

Okvir učinka se sastoji od:

- 1) pokazatelja učinka i pokazatelja ishoda povezanih sa specifičnim ciljevima utvrđenim u skladu sa pravilima koja važe za fondove odabrane za finansiranje programa;

- 2) ključnih vrednosti koje treba da se ostvare do kraja određene godine i
- 3) ciljnih vrednosti koje je potrebno ostvariti za pokazatelje učinka i pokazatelje ishoda do kraja perioda sprovođenja.

Neispunjavanje okvira učinka može rezultirati povraćajem sredstava na zahtev Evropske komisije, u skladu sa važećim pravilima.

Koordinacioni organ i Upravljački organ preduzimaju sve neophodne mere iz svoje odgovornosti kako bi okvir učinka bio ispunjen odnosno kako bi se predupredilo upućivanje zahteva Evropske komisije za povraćajem sredstava.

Vrednovanje

Član 45.

Vrednovanje programa se odnosi na jedan ili više kriterijuma: učinkovitost, efikasnost, relevantnost, koherentnost i dodatu vrednost Unije, u cilju poboljšanja kvaliteta osmišljavanja i sprovođenja programa.

Upravljački organ donosi plan o vrednovanju programa i podnosi ga Odboru na odobrenje.

Upravljački organ sprovodi vrednovanje programa angažovanjem spoljnih stručnjaka za vrednovanje programa koji su funkcionalno nezavisni od Upravljačkog organa.

Upravljački organ objavljuje sve izveštaje o vrednovanju programa na internet stranici programa.

Postupak vrednovanja programa propisuje Ministarstvo.

Obaveštavanje i vidljivost

Član 46.

Koordinacioni organ koordinira aktivnostima vidljivosti, transparentnosti i obaveštavanja u vezi sa podrškom iz fondova kohezije politike za sve programe.

Koordinacioni organ je dužan da obezbedi sveobuhvatno, potpuno i blagovremeno obaveštavanje javnosti o ulozima i dostignućima kohezije politike Evropske unije putem jedinstvenog internet portala koji omogućava pristup relevantnim podacima o sprovođenju i rezultatima svih programa.

Upravljački organ je dužan da obezbedi vidljivost programa i podrške u svim aktivnostima koje se odnose na operacije koje podržava koheziona politika, sa posebnom pažnjom na operacije od strateškog značaja u skladu sa važećim pravilima.

Upravljački organ je dužan da imenuje službenika za poslove koordinatora za komunikaciju koji se stara za transparentnost, vidljivost i obaveštavanje javnosti u vezi sa podrškom kohezije politike Evropske unije na nivou jednog ili više programa.

Upravljački organ je dužan da uspostavi internet stranicu putem koje obaveštava javnost o ciljevima programa, aktivnostima, dostupnim mogućnostima finansiranja i dostignućima u skladu sa važećim pravilima.

Upravljački organ je dužan da učini javno dostupnim plan objavljivanja javnih poziva za davanje ponuda i listu odabranih operacija putem internet stranice iz stava 5. ovog člana i/ili putem jedinstvenog internet portala iz stava 2. ovog člana u skladu sa važećim pravilima.

Korisnici su u obavezi da na odgovarajući način saopšte potpune i blagovremene informacije javnosti o podršci iz sredstava fondova kohezije politike za operaciju u skladu sa važećim pravilima.

VIII. FINANSIJSKO UPRAVLJANJE

Zakonitost i pravilnost, provera računovodstvene dokumentacije i podnošenje zahteva za plaćanje

Član 47.

Upravljački organ potvrđuje zakonitost i pravilnost troškova unetih u računovodstvenu dokumentaciju o čemu izdaje Izjavu o upravljanju u skladu sa pravilima deljenog upravljanja i važećim pravilima.

Računovodstveni organ proverava potpunost, tačnost i istinitost računovodstvene dokumentacije u skladu sa važećim pravilima.

Računovodstveni organ podnosi zahteve za plaćanje Evropskoj komisiji po programu, po fondu i po obračunskoj godini u skladu sa pravilima deljenog upravljanja i važećim pravilima.

Računovodstveni organ, uz zahteve za plaćanje, sastavlja i podnosi Evropskoj komisiji računovodstvenu dokumentaciju za svaku obračunsku godinu za koju su podneseni zahtevi za plaćanje u skladu sa važećim pravilima, zajedno sa Izjavom o upravljanju Upravljačkog organa, godišnjim revizorskim mišljenjem i godišnjim izveštajem o kontroli Revizorskog organa.

Finansijske ispravke

Član 48.

Pojedinačne nepravilnosti i/ili sistemske nepravilnosti mogu dovesti do finansijskih ispravki u skladu sa pravilima deljenog upravljanja i važećim pravilima.

Računovodstveni organ i Upravljački organ su dužni da sprovedu finansijske ispravke kada utvrde da su troškovi/rashodi uneti u zahtev za plaćanje nepravilni tako što ukidaju celokupnu ili deo podrške iz fondova kohezije politike namenjene određenoj operaciji ili programu u skladu sa važećim pravilima.

Računovodstveni organ sprovodi odluku Evropske komisije o prekidu plaćanja i/ili obustavu celokupnog ili dela plaćanja usled ozbiljnih nedostataka u funkcionisanju sistema upravljanja i kontrole ili nepravilnosti koja nije otklonjena ili usled postojanja neke druge okolnosti koja dovodi u rizik zakonitost i pravilnost troškova u skladu sa pravilima deljenog upravljanja i važećim pravilima.

Povraćaj sredstava

Član 49.

Ako se sredstva koja su namenjena za prefinansiranje ne iskoriste ili ako nisu blagovremeno podneti zahtevi za plaćanje ona će biti vraćena u budžet Evropske unije na zahtev Evropske komisije (u daljem tekstu: povraćaj sredstava) u skladu sa pravilima deljenog upravljanja i važećim pravilima.

Računovodstveni organ će dostaviti Evropskoj komisiji izjašnjenje o tome da li se slaže sa iznosom iz zahteva Evropske komisije za povraćaj sredstava u roku propisanom važećim pravilima. Ukoliko se ne slaže sa iznosom iz zahteva Evropske komisije Računovodstveni organ će Evropskoj komisiji obrazložiti razloge u skladu sa važećim pravilima.

Računovodstveni organ sprovodi zahtev Evropske komisije o povraćaju sredstava u skladu sa pravilima deljenog upravljanja i važećim pravilima.

Upravljački organ i Računovodstveni organ preduzimaju sve neophodne mere iz svoje odgovornosti kako bi bili ispunjeni uslovi za potpuno iskorišćavanje sredstava fondova kohezije politike koja su namenjena za prefinansiranje, odnosno kako bi zahtev za plaćanje bio blagovremeno podnet.

IX. KAPACITETI ZA SPROVOĐENJE FONDOVA KOHEZIONE POLITIKE

Razvoj i očuvanje administrativnih kapaciteta

Član 50.

Centralna institucija sistema stručnog usavršavanja u javnoj upravi Republike Srbije i Koordinacioni organ, u okviru svojih nadležnosti, zajednički pripremaju program za izgradnju administrativnih kapaciteta organa i tela koja obavljaju poslove u sistemu upravljanja i kontrole (u daljem tekstu: program izgradnje kapaciteta). Prioritetne i relevantne obuke iz programa izgradnje kapaciteta uključuju se u godišnji Opšti program obuke državnih službenika.

Koordinacioni organ prati sprovođenje i predlaže centralnoj instituciji sistema stručnog usavršavanja u javnoj upravi Republike Srbije periodično ažuriranje programa izgradnje kapaciteta u delu obuke i stručnog usavršavanja.

Koordinacioni organ predlaže Vladi donošenje odgovarajućih planskih mera izgradnje, zapošljavanja kadrova i očuvanja administrativnih kapaciteta organa i tela za obavljanje poslova, koji ne spadaju u domen obuke i stručnog usavršavanja, u skladu sa ciljevima ovog zakona i u saradnji sa nadležnim organima na koje se te mere odnose.

Razvoj kapaciteta partnera i korisnika

Član 51.

Koordinacioni organ utvrđuje potrebe sistemskog ulaganja u kapacitete partnera i budućih korisnika sredstava fondova kohezivne politike kroz mere podizanje svesti, i pripremu i sprovođenje mera izgradnje kapaciteta i predlaganje drugih mera u skladu sa ciljevima ovog zakona.

X. OVLAŠĆENJE ZA DONOŠENJE PODZAKONSKIH PROPISA

Član 52.

Vlada će, na predlog Ministarstva bliže propisati:

- 1) strukturu i finansiranje programa, način vršenja i podelu odgovornosti organa u sistemu upravljanja i kontrole sprovođenja programa u okviru prvog cilja kohezivne politike Ulaganje u zapošljavanje i rast;
- 2) posebna pravila za programe i vršenje poslova i podelu odgovornosti u sistemu upravljanja i kontrole sprovođenja programa u okviru drugog cilja kohezivne politike Evropska teritorijalna saradnja (Interreg).

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata za sprovođenje ovog zakona

Član 53.

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona biće doneti u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 54.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim odredaba člana 25, čl. 35-36, 38-41. i čl. 47-49. ovog zakona, koje se primenjuju od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

OBRAZLOŽENJE

I) USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Pravni osnov za donošenje Zakona sadržan je u članovima 94. i 97. tačka 12. Ustava Republike Srbije "Službeni glasnik Republike Srbije", broj 98/2006, 115/2021-Amandmani i 16/2022).

II) RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

- Analiza sadašnjeg stanja

Kohezioni politika Evropske unije (u daljem tekstu: EU) ima za cilj podsticanje opšteg i uravnoteženog razvoja i jačanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije kroz smanjenje razlika u stepenu razvijenosti različitih regiona i smanjenje zaostajanja najmanje razvijenih regiona država članica EU.¹

Kohezioni politika EU je definisana članovima 174-178. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (u daljem tekstu „UFEU“) i sekundarnim zakonodavstvom EU donetim na osnovu njih. Pravne tekovine Unije u oblasti kohezione politike se sastoje od uredbi koje definišu pravila za izradu, odobravanje i sprovođenje programa za fondove kohezione politike tj. Evropski fond za regionalni razvoj (u daljem tekstu: EFRR), Evropski socijalni fond plus (u daljem tekstu: ESF+), Kohezioni fond (u daljem tekstu: KF) i Fond za pravednu tranziciju (u daljem tekstu: FPT).

Primena kohezione politike, od svake države članice EU, zahteva uspostavljanje **institucionalnog okvira**, koji uključuje „uspostavljanje određenog sistema za sprovođenje sa jasno definisanim zadacima i nadležnostima uključenih tela“². Institucionalni okvir, takođe, treba da osigura uspostavljanje „efikasnog mehanizma za međuministarsku koordinaciju, kao i uključivanje i konsultacije sa širokim krugom partnerskih organizacija prilikom priprema i sprovođenja programa“³.

Takođe, sprovođenje i primena pravnih tekovina kohezione politike EU podrazumeva:

- uspostavljanje **procesa programiranja** za pripremu Sporazuma o partnerstvu i programa čijim sprovođenjem se ostvaruju ciljevi fondova kohezione politike u državi članici;
- uspostavljanje posebnog okvira za **finansijsko upravljanje i kontrolu**, uključujući reviziju zakonitosti i pravilnosti rashoda;
- uspostavljanje **sistema za praćenje i vrednovanje** sprovođenja programa, uključujući i uspostavljanje osnova za uvođenje sveobuhvatnog kompjuterizovanog Informacionog sistema za upravljanje;
- izgradnju odgovarajućih **administrativnih kapaciteta** u okviru struktura koja čine nacionalni institucionalni okvir⁴.

¹ Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, član 174.

² Izveštaj o skriningu Republika Srbija Poglavlje 22, str. 2.

³ Ibidem.

⁴ Izveštaj o skriningu, str. 2

Analitički pregled i ocena usklađenosti sa pravnim tekovinama EU (u daljem tekstu: skrining) za Poglavlje 22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata (u daljem tekstu: Poglavlje 22) održan je 1. i 2. oktobra 2014. godine i 28. i 29. januara 2015. godine.

Kao rezultat procesa skrininga, Evropska komisija je objavila Izveštaj o skriningu za Republiku Srbiju u Poglavlju 22 (u daljem tekstu: Izveštaj o skriningu) u kom preporučuje da se kao merilo za otvaranje poglavlja izradi detaljan Akcioni plan u kom će se odrediti jasni ciljevi i vremenski okvir za ispunjavanje zahteva kohezione politike EU u Srbiji.

Vlada Republike Srbije (u daljem tekstu: Vlada) je na sednici održanoj 4. aprila 2019. godine usvojila Akcioni plan za pregovaračko Poglavlje 22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata u okviru pristupnih pregovora Republike Srbije sa Evropskom unijom za ispunjavanje zahteva u oblasti kohezione politike Evropske unije – Poglavlje 22 (u daljem tekstu: AP).

AP predviđa mere za ispunjavanje ključnih preduslova/zahteva kohezione politike neophodnih u pripremi Srbije za pristupanje EU i sprovođenje kohezione politike nakon dana pristupanja EU.

Godišnji izveštaj Evropske komisije o napretku Srbije za 2023. godinu navodi da Srbija još nije usvojila zakonodavni okvir za kohezionu politiku i konstatuje da „Srbija tek treba da usvoji **pravni okvir** za kohezionu politiku. Rad na Zakonu o kohezionoj politici je u odmakloj fazi“.⁵

Merom 1.1 AP predviđeno je uspostavljanje zakonodavnog okvira za uvođenje kohezione politike Evropske unije kojim bi se „osiguralo uvođenje ciljeva i zahteva kohezione politike EU predviđenih članovima 174. i 175. Ugovora o funkcionisanju EU u pravni okvir Republike Srbije“⁶.

Nacionalni program za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije (NPAA) 2022-2025, čija revidirana verzija je usvojena 21. jula 2022. godine, predviđa kao meru usvajanje Zakona o sistemu za upravljanje fondovima kohezione politike u Republici Srbiji u četvrtom kvartalu 2022. godine.

Imajući u vidu prethodno navedeno, neophodno je donošenje zakona kojim će se urediti strateški okvir i proces programiranja kohezione politike, uspostavljanje sistema upravljanja i kontrole sprovođenja programa kohezione politike, poslovi programskih organa, praćenje, vrednovanje, obaveštavanje i vidljivost programa kohezione politike, jačanje kapaciteta za sprovođenje fondova kohezione politike i druga pitanja od značaja za pravilno i zakonito sprovođenje programa kohezione politike u Srbiji.

- Problem koji Zakon treba da reši

⁵ RADNI DOKUMENT KOMISIJE Republika Srbija Izveštaj za 2023. godinu koji prati Saopštenje Komisije upućeno Evropskom parlamentu, Savetu, Evropskom ekonomskom i socijalnom komitetu i Komitetu regiona Saopštenje o politici proširenja EU za 2022. godinu (Brisel, 8. 11. 2023. godine SWD(2023) 695 konačna verzija), strana 160.

⁶ Republika Srbija Pregovaračka grupa za Poglavlje 22, Akcioni plan za ispunjavanje zahteva u oblasti kohezione politike EU, Poglavlje 22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata, 2019, str. 25.

Godišnji izveštaj Evropske komisije ukazuje da je „ostvaren napredak u pogledu institucionalnog okvira za kohezionu politiku. Višegodišnjim operativnim programima u okviru Instrumenta za pretprijetnu pomoć (IPA III) se utvrđuju institucije i tela koja će upravljati i sprovesti takve programe. Očekuje se postizanje kontinuiteta između takvih institucija i tela i onih koje će biti zadužene za strukturne instrumente nakon pristupanja. Srbija bi trebalo da se fokusira na razvoj kapaciteta ovih institucija i tela s obzirom na njihovu buduću ulogu u kohezijskoj politici.“⁷ i da „tek treba da usvoji pravni okvir za kohezionu politiku“⁸.

Kohezijska politika EU se sprovodi kroz programiranje i finansijsku podršku iz fondova kohezijske politike.

Prema podacima Evropske komisije, za period 2014-2020, Bugarskoj, kao državi slične veličine, sa približnim brojem stanovnika kao Srbija i BDP 2014. godine uporedivim sa današnjim BDP Srbije, su u budžetu Unije za kohezionu politiku alocirani sledeći iznosi iz tri glavna fonda kohezijske politike EU:

- Evropski fond za regionalni razvoj (EFRR): 6.7 milijardi evra;
- Evropski socijalni fond (ESF): 3.2 milijarde evra; i
- Kohezijski fond (KF): 3.3 milijarde evra.

Ova sredstva su dodeljena za podršku različitim projektima i inicijativama koje imaju za cilj promovisanje ekonomskog rasta, socijalne uključenosti i održivog razvoja u Bugarskoj.

Uredba EU o zajedničkim odredbama⁹ zahteva uspostavljanje procesa izrade programskih dokumenata (programiranje) i institucionalnog okvira sa programskim telima koji će činiti sistem upravljanja i kontrole za delotvorno i efikasno korišćenje fondova kohezijske politike.

Drugim rečima, da bi finansijska sredstva iz fondova kohezijske politike mogla biti zakonito i pravilno utrošena za ostvarenje ciljeva kohezijske politike, pravne tekovine Unije u oblasti kohezijske politike zahtevaju od države koja pristupa EU da uspostavi pravni i institucionalni okvir sa stabilnim, efikasnim i delotvornim sistemom za sprovođenje ključnih procesa planiranja, pripreme i sprovođenja programskih dokumenata (članovi 10-13. i 21-24. Uredbe EU o zajedničkim odredbama), praćenje i procenu učinka (članovi 38–44. Uredbe EU o zajedničkim odredbama) i upravljanja i kontrole (članovi 69-85. Uredbe EU o zajedničkim odredbama).

S tim u vezi, pravni i institucionalni okvir nije moguće uspostaviti tek nakon pristupanja Evropskoj uniji iz dva razloga:

- 1) uspostavljanje institucionalnog okvira koji će činiti programski telima će biti uslov (merilo) za zatvaranje pregovora u Poglavlju 22. Hrvatska i Crna Gora, kao jedine dve države koje su pre Srbije imale zvanična merila kao koncept u pristupnim pregovorima, u

⁷ Godišnji izveštaj, str. 159

⁸ Ibidem.

⁹ Uredba (EU) 2021/1060 Evropskog parlamenta i Saveta od 24. juna 2021. godine o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Evropskom fondu za regionalni razvoj, Evropskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Evropskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu, kao i finansijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za finansijsku podršku na području upravljanja granicama i vizne politike.

Poglavlju 22 su između ostalih¹⁰, dobile skoro identično merilo vezano za institucionalni okvir: „Crna Gora usvaja institucionalni okvir za sprovođenje kohezione politike EU, uključujući i zvanično određivanje institucionalnih strukture (sa konkretnim zadacima i odgovornostima) za operativne programe. Ovo će uključivati upravljački organ, računovodstveni organ i revizorski organ, kao i posrednička tela gde je to potrebno i gde su već identifikovana. Treba obezbediti odgovarajuću poddelu funkcija između relevantnih institucija“.¹¹ Može se očekivati da će EU slično formulisati i merilo za Srbiju;

- 2) priprema programskih tela koji bi imali kapacitet za sprovođenje zadataka višegodišnjeg programiranja, upravljanja i kontrole iskorišćavanja podrške iz fondova kohezione politike nakon članstva u EU zahtevaju značajno vreme i stoga moraju da počnu na vreme već u pretpristupnoj fazi.

U slučaju da priprema tela ne bude blagovremeno i sveobuhvatno sprovedena u pretpristupnoj fazi, tj. ako bi ove aktivnosti bile sprovedene nakon ulaska u članstvo EU, godine nakon pristupanja EU koje bi mogle biti korišćene za razvoj Republike Srbije kroz kohezionu politiku EU, bi morale biti potrošene na izgradnju samog sistema. To bi dovelo do finansijskih posledica usled propuštanja prilike za korišćenje fondova EU tokom dužeg niza godina i nemogućnosti dostizanja nivoa razvoja ostalih članica EU, koje te fondove koriste u isto to vreme. Iskustva drugih zemalja su pokazala da se transferi kohezione politike su povećavaju iz godine u godinu, zajedno sa sve veći broj korisnika, što obim čini obim finansijskih tokova sve složenijim i kompleksnijim za proces kontrole predstavljali izazov za uključenu državnu administraciju. Sve ovo navodi na potrebu da je neophodno da se sistem testira i prilagodi pre pristupanja, kako bi se osiguralo da su sve strukture zaista potpuno spremne da počnu da upravljaju fondovima kohezione politike EU od prvog dana pristupanja. Proces pripreme će biti dugotrajan i potrebno je da se brojne odluke donesu što pre kako bi ceo sistem mogao da bude u potpunosti spreman na dan stupanja u članstvo u Uniji.

Zakonom se, prema tome, uspostavlja pravni okvir za programiranje podrške iz fondova kohezione politike, proces programiranja i izbora projekata (operacija) i pravni osnov za uspostavljanje institucionalnog okvira za upravljanje i kontrolu zakonitog i pravilnog sprovođenja usvojenih programa u Republici Srbiji.

- Ciljevi koji se postižu

Republika Srbija se stara „o ravnomernom i održivom regionalnom razvoju u skladu sa Zakonom“¹² i usvaja „politiku i mere za podsticanje ravnomernog razvoja pojedinih delova Republike Srbije, uključujući i razvoj nedovoljno razvijenih područja“¹³.

Kohezioni politika EU u skladu sa članovima 174. i 175. UFEU ima za predmet i cilj podsticanje opšteg i uravnoteženog razvoja i jačanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije kroz smanjenje razlika u stepenu razvijenosti različitih regiona i smanjenje zaostajanja najmanje razvijenih regiona.

¹⁰ Crna Gora je ukupno dobila 6 merila za zatvaranje u poglavlju 22, dok je Hrvatska dobila 7.

¹¹ Merilo za zatvaranje broj 4 u slučaju Crne Gore i merilo za zatvaranje broj 5 u slučaju Hrvatske.

¹² Ustav Republike Srbije, 2006, član 94.

¹³ Ustav Republike Srbije, 2006, član 97. tačka 12.

Republika Srbija je započela pregovore o pristupanju EU u januaru 2014. godine kada je održana prva Međuvladina konferencija. U Uvodnoj izjavi Republike Srbije na Međuvladinoj konferenciji je navedeno opredeljenje Srbije da izgradi institucionalni i strateški okvir neophodan za efikasno upravljanje fondovima kohezione politike, a usklađivanje sa pravnim tekovinama EU u oblasti kohezione politike je identifikovano kao jedan od prioriteta Vlade u pristupnim pregovorima.¹⁴

Republika Srbija je, takođe, u skladu sa članom 72. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije (EU) i država članica EU sa jedne strane i Republike Srbije (RS) sa druge strane (u daljem tekstu: SSP), koji je stupio na snagu 1. septembra 2013. godine, preuzela međunarodnu ugovornu obavezu da postepeno usklađuje domaće zakonodavstvo sa zakonodavstvom EU.

U skladu sa članom 113. SSP ugovorne strane imaju za cilj jačanje saradnje u oblasti regionalnog i lokalnog razvoja, sa ciljem da doprinesu ekonomskom razvoju i smanjenju regionalnih neravnoteža. Saradnja se temelji na prioritetskim oblastima koje se odnose na pravne tekovine Unije u oblasti regionalnog razvoja¹⁵, sa posebnom pažnjom posvećenom prekograničnoj, transnacionalnoj i međuregionalnoj saradnji¹⁶.

AP predviđa da je neophodno obezbediti odgovarajući zakonski okvir koji podržava ispunjavanje ciljeva kohezione politike definisanih članovima 174. i 175. UFEU i koji će pružiti pravni osnov za sprovođenje ključnih procesa planiranja, pripreme, sprovođenja, praćenja, finansijskog upravljanja i kontrole sredstva kohezione politike pre članstva u EU.

Zahtevi, kriterijumi i način sprovođenja kohezione politika EU (odnosno članova 174. i 175. UFEU) detaljnije su uređeni Uredbom EU o zajedničkim odredbama. Uredba EU o zajedničkim odredbama propisuje obavezu država članica da uspostave:

- strateški pristup programiranju kohezione politike i Sporazum o partnerstvu;
- proces planiranja i pripreme programa za sprovođenje kohezione politike (Programiranje);
- sistem upravljanja i kontrole sprovođenja programa kohezione politike;
- mehanizme praćenja, vrednovanja, javnosti i vidljivosti sprovođenja kohezione politike, i
- finansijskog upravljanja, podnošenja i pregleda računa i finansijskih ispravki u vezi sa nepravilnostima.

Takođe, Uredba (EU) 2021/1059 Evropskog parlamenta i Saveta od 24. juna 2021. o posebnim odredbama za cilj evropske teritorijalne saradnje (u daljem tekstu „Interreg uredba“) propisuje posebne zahteve za efikasno upravljanje i kontrolu programa u okviru

¹⁴ Tačka 31, stav 4. Uvodne izjave.

¹⁵ Zakon o potvrđivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane, ("Sl. glasnik RS – Međunarodni ugovor", br. 83/2008), član 113. st. 2.

¹⁶ Zakon o potvrđivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane, ("Sl. glasnik RS – Međunarodni ugovor", br. 83/2008), član 113. st. 1.

evropske teritorijalne saradnje (u daljem tekstu „Interreg programi“) koji se podržavaju iz sredstava EFRR.

Cilj Zakona je, prema tome, utvrđivanje postupka za pripremu relevantnih dokumenata u skladu sa ciljevima kohezione politike, odnosno programiranje podrške iz fondova kohezione politike, i uspostavljanje sistema za upravljanje i kontrolu sprovođenja kohezione politike EU u skladu sa obavezama Republike Srbije preuzetim u procesu pristupanja EU.¹⁷

Shodno tome, rešenja Zakona obuhvataju zahteve Uredbe EU o zajedničkim odredbama i Interreg uredbe koje je neophodno sprovesti pre stupanja u članstvo EU, kako bi Srbija imala pripremljene programske dokumente u skladu sa pravilima kohezione politike i uspostavljena programska tela odgovorna za sistem upravljanja i kontrole sprovođenja programskih dokumenata, sa administrativnim kapacitetom dovoljnim da prihvati i iskoristi značajna finansijska sredstva podrške iz fondova kohezione politike, odmah po stupanju u članstvo.

- Razmatranje mogućnosti da se problem reši bez donošenja Zakona

Nacionalni program za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije za period 2022-2025. godine predviđa donošenje Zakona o sistemu za upravljanje fondovima kohezione politike u Republici Srbiji do četvrtog kvartala 2022. godine.

Relevantni pravni okvir uključuje i AP za Poglavlje 22, kao merilo za otvaranje Poglavlja 22, koji je prosleđen Evropskoj komisiji na mišljenje. Akcioni plan predviđa usvajanje predloga Zakona o sistemu za kohezionu politiku 2020. godine.

Napredak Republike Srbije u pripremama za korišćenje fondova kohezione politike EU redovno procenjuje Evropska komisija i ova ocena je predstavljena u Godišnjem izveštaju Komisije u okviru Paketa proširenja. Godišnji izveštaj iz 2023. godine sadrži konstataciju da Srbija još nije usvojila zakonodavni okvir za kohezionu politiku.¹⁸

U skladu sa gore navedenim, svrha Predloga zakona je uspostavljanje pravnog okvira za efikasno i delotvorno sprovođenje fondova kohezione politike EU u Republici Srbiji, sa odredbama koje će definisati institucionalni okvir za upravljanje fondovima kako zahtevaju relevantne uredbe EU (pre svega Uredba EU o zajedničkim odredbama), okvir za planiranje i programiranje u cilju utvrđivanja prioritetnih investicija i intervencija i za jačanje administrativnih kapaciteta. Sve ovo bi trebalo da rezultira uspostavljanjem sistema za sprovođenje fondova kohezione politike EU nakon pristupanja.

Bez donošenja ovog Zakona, ne postoji pravni osnov za izgradnju pravnog, programskog, institucionalnog i administrativnog okvira za efikasno i delotvorno sprovođenje fondova kohezione politike EU u Republici Srbiji. Imajući u vidu da Republika Srbija nije država članica, relevantna EU regulativa iz oblasti koja obuhvata kohezionu politiku se direktno ne primenjuje na Republiku Srbiju.

¹⁷ Predlog zakona o uspostavljanju i funkcionisanju sistema za upravljanje kohezionom politikom, član 2.

¹⁸ RADNI DOKUMENT KOMISIJE Republika Srbija Izveštaj za 2023. godinu koji prati Saopštenje Komisije upućeno Evropskom parlamentu, Savetu, Evropskom ekonomskom i socijalnom komitetu i Komitetu regiona Saopštenje o politici proširenja EU za 2022. godinu (Brisel, 8. 11. 2023. godine SWD(2023) 695 konačna verzija), strana 160.

Pripreme za kohezionu politiku EU nisu moguće bez uspostavljanja sistema znatno pre datuma pristupanja. Sve institucije u novoosnovanom sistemu moraju biti u potpunosti svesne svojih odgovornosti u vezi sa pripremama za kohezionu politiku EU koje će biti završene tokom pretpristupnog perioda, moraju da pripreme programska dokumenta, sprema projekte, procedure i interne kapacitete za ispunjavanje odgovornosti, kako bi ispunile zahteve za potencijalna merila za zatvaranje Poglavlja 22, a sve navedeno ne može biti ostvareno bez odgovarajućeg Zakona o uspostavljanju i funkcionisanju sistema za upravljanje kohezionom politikom u Republici Srbiji.

- Zašto je donošenje Zakona najbolji način za rešavanje problema

Postojeći pravni okvir i dokumenti politika **ne regulišu pitanja koja će biti predmet budućeg Zakona**, jer se radi o predmetu regulisanja koji je vrlo specifičan i koji su i druge zemlje koje su bile u procesu pristupanja morale da uredi posebnim aktima u skladu sa svojim specifičnim administrativnim uređenjem i pravnim poretom. Ukoliko Srbija ne bi bila država kandidat za pristupanje EU koja vodi pristupne pregovore, ne bi postojala potreba za donošenjem ovakvog Zakona, budući da je njegovo postojanje uslovljeno isključivo potrebom primene kohezivne politike EU i pristupa fondovima ove politike, nakon pristupanja Srbije EU. Predlog, dakle predstavlja neposredni rezultat procesa pristupanja Srbije Evropskoj uniji.

Sličnosti se, pak, mogu napraviti sa postojećim sistemom za upravljanje pretpristupnom pomoći koji je regulisan Zakonom o potvrđivanju Okvirnog sporazuma o finansijskom partnerstvu između Republike Srbije koju zastupa Vlada Republike Srbije i Evropske komisije o pravilima za sprovođenje finansijske pomoći Evropske unije Republici Srbiji u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA III)¹⁹.

Zakonom o potvrđivanju Okvirnog sporazuma utvrđuju se posebne strukture i ovlašćenja za upravljanje pretpristupnim fondovima EU, i to Nacionalni IPA koordinator (NIPAK), Nacionalni službenik za odobravanje (NAO), Upravljačka struktura koju uspostavlja NAO, a čine je Telo za podršku Nacionalnom službeniku za odobravanje i Računovodstveno telo, Upravljački organi i Posrednička tela, Struktura za upravljanje programima prekogranične saradnje u Republici Srbiji, koju čine Upravljački organ za programe prekogranične saradnje i Posredničko telo za finansijsko upravljanje programima prekogranične saradnje, Struktura za upravljanje IPARD programom, koju čine IPARD upravljačko telo i IPARD agencija, Revizorski organ, odbori za praćenje.

Međutim, paralele sa zakonom kojim se uređuje upravljanje i funkcionisanje sistema za kohezionu politiku mogu se povući samo u delu koji se odnosi na logiku i delimično strukturu zakonskih akata, međutim **obuhvat Zakona i predmet regulisanja su u potpunosti drugačiji**.

Referentni propisi EU propisuju da postoje posebne programske strukture i organi za sprovođenje fondova kohezivne politike, kao što su upravljački organ, revizorski organ, organ koje vrši računovodstvenu funkciju, posrednički organi, odbori za praćenje i, pored ovih, posebne dodatne strukture za koordinaciju Programa evropske teritorijalne saradnje, a njihove funkcije će biti preciznije regulisane predmetnim Zakonom, kao i podzakonskim aktima.

¹⁹ "Sl. glasnik RS – Međunarodni ugovori", 6/2022.

Za razliku od pretpristupne pomoći čiji pravni okvir je zasnovan na međunarodnom ugovoru koji je potvrđen Zakonom, pre pristupanja Srbije EU ne postoji poseban zakonski pravni osnov za uređenje materije sprovođenja kohezivne politike neposredno kroz uredbe Vlade. Sa druge strane, nakon pristupanja EU, propisi EU, tj. uredbe EU postaju neposredno primenjivi pravni akti u Republici Srbiji, koji daju pravni osnov organima države članice, tj. Srbije, da vrše određene aktivnosti na određeni način i da u tom cilju donose podzakonske akte.

Otuda je za uspostavljanje institucionalnog okvira za sprovođenje kohezivne politike neophodno usvojiti Zakon koji će biti osnov za detaljnije uređenje ove materije kroz podzakonske akte. Zakon u ovom slučaju u pretpristupnom periodu vrši ulogu pravnog osnova za uspostavljanje sistema, koji u slučaju prepristupnih fondova predstavlja Okvirni sporazum sa EU.

Shodno tome, usvajanje krovnog zakona o sistemu za upravljanje fondovima kohezivne politike pratiće usvajanje niza relevantnih podzakonskih akata koji će pružiti detaljnu pravnu osnovu i neophodnu jasnoću za uspostavljanje i efikasno funkcionisanje sistema za upravljanje fondovima kohezivne politike nakon pristupanja Republike Srbije, na osnovu potrebnih priprema u pogledu procedura, radnih aranžmana i administrativnih kapaciteta.

III) OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

I. OSNOVNE ODREDBE (ČLANOVI 1-8)

Član 1. (Predmet zakona)

Ovim članom se utvrđuje predmet uređenja Zakona.

Predmet uređenja Zakona su ciljevi i načela kohezivne politike; fondovi za finansiranje sprovođenja kohezivne politike, strateški okvir i postupak pripreme programa za korišćenje fondova kohezivne politike (u daljem tekstu: programiranje), sistem i podjela odgovornosti upravljanja i kontrole sprovođenja programa kohezivne politike (u daljem tekstu: „sistem upravljanja i kontrole“); sprovođenje, praćenje, izveštavanje, vrednovanje, vidljivost i obaveštavanje javnosti u vezi sa rezultatima programa kohezivne politike; i druga pitanja od značaja za razvoj sistema upravljanja i kontrole sprovođenja fondova kohezivne politike.

Član 2. (Cilj zakona)

Ovim članom uređuje se cilj Zakona.

Cilj Zakona je uspostavljanje strateškog okvira i postupka za programiranje podrške iz fondova kohezivne politike i sistema za upravljanje i kontrolu sprovođenja programa kohezivne politike, koji je usaglašen sa pravilima i ciljevima kohezivne politike i obavezama Republike Srbije preuzetim u procesu pristupanja Evropskoj uniji.

Da bi Srbija uspešno otvorila i zatvorila pristupne pregovore u Pregovaračkom poglavlju 22 neophodno je da pre stupanja u članstvo EU uspostavi kredibilan sistem programiranja sredstava iz fondova kohezivne politike i administrativni kapacitet za upravljanje i kontrolu sprovođenja programa kohezivne politike. Drugim rečima, iako neposredna primena propisa EU u oblasti kohezivne politike zavisi od zaključenja i stupanja na snagu Ugovora o

pristupanju, bez uspostavljanja odgovarajućeg sistema za programiranje, upravljanje i kontrolu usaglašenog sa zahtevima propisa kohezione politike nije moguće ispuniti uslove članstva iz Poglavlja 22, pa time i za zaključenje Ugovora o pristupanju. Republika Srbije je u pregovaračkom procesu preuzela obavezu uspostavljanja procesa programiranja i sistema upravljanja i kontrole usaglašenog sa pravilima EU u oblasti kohezione politike pre članstva u EU kako bi uspešno zatvorila pregovore i imala spremne programske dokumente i administrativni aparat da povlači sredstva od prvog dana članstva u EU.

S tim u vezi, članom 2. se utvrđuje uspostavljanje strateškog okvira, postupka programiranja i sistema upravljanja i kontrole programa kohezione politike usaglašen sa njegovim pravilima kao cilj Predloga zakona koji obavezuje organe državne uprave prilikom tumačenja, sprovođenja i primene njegovih ostalih odredbi.

Pojam, predmet, način sprovođenja kohezione politike, pravila kohezione politike, njihova neposredna primena i fondovi kohezione politike kao izvor finansijske podrške su uređeni u posebnim članovima 3. i 4. ovog Predloga zakona (v. dole).

Član 3. (Kohezionna politika)

Stavom 1. ovog člana se definiše pojam kohezione politike.

Drugi izrazi koji nisu definisani u stavu 1. člana 3. Zakona imaju značenje definisano u članu 5. Zakona.

Stav 2. ovog člana propisuje da se kohezionna politika sprovodi u skladu sa pravilima „deljenog upravljanja“ između Evropske komisije i Republike Srbije kojim se utvrđuje način izvršenja budžetskih sredstava Evropske unije iz fondova kohezione politike koji su opredeljeni za Republiku Srbiju i pravilima koja važe za fondove kohezione politike.

Kohezionna politika se finansira iz budžeta Evropske unije. *Deljeno upravljanje* sredstvima fondova kohezione politike je uređeno pravom Evropske unije. Član 7. stav 1. Uredbe EU o zajedničkim odredbama propisuje da države članice i Evropska komisija sprovode budžet Unije dodeljen fondovima kohezione politike u skladu deljenim upravljanjem (engl. *shared management*) uređenim članom 63. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskog parlamenta i Saveta od 18. jula 2018. godine o finansijskim pravilima koja se primenjuju na opšti budžet Unije (u daljem tekstu „Finansijska uredba“). U skladu sa ovom odredbom Finansijske uredbe deo budžeta Evropske unije koji je dodeljen fondovima kohezione politike sprovodi Evropska komisija pod zajedničkim upravljanjem sa državama članicama. U skladu sa principom i pravilima deljenog upravljanja, države članice i Komisija odgovaraju za upravljanje i kontrolu programa kohezione politike i daju garancije o zakonitom i pravilnom korišćenju fondova. Prilikom sprovođenja fondova pod deljenim upravljanjem, Komisija i države članice treba da poštuju načela kao što su dobro finansijsko upravljanje, transparentnost i nediskriminacija. Deljeno upravljanje predviđa da su države članice EU solidarno odgovorne sa Evropskom komisijom za sredstva kohezione politike. Evropska komisija delegira upravljanje programima u okviru kohezione politike na osnovu sporazuma. U saradnji sa Evropskom komisijom, svaka zemlja priprema Sporazum o partnerstvu i odgovarajuća programska dokumenta kojim se utvrđuje kako će se sredstva koristiti tokom perioda finansiranja koji se poklapa sa finansijskim okvirom (budžetom) EU Ove institucije su odgovorne za organizovanje i objavljivanje poziva za podnošenje predloga projekata ili

tenderskih procedura. U praksi se oko 80% sredstava iz EU upravlja putem deljenog upravljanja. S tim u vezu, ovom odredbom Zakona se propisuje da će se kohezijska politika u Srbiji sprovoditi u skladu sa pravilima deljenog upravljanja kojima se uređuje način izvršenja budžeta EU iz fondova ove politike i pravilima koja važe za fondove kohezijske politike.

Neposredna primena pravila deljenog upravljanja uređuje se međunarodnim ugovorom kojim se reguliše stupanje Republike Srbije u članstvo Evropske unije. Ugovorom o pristupanju regulišu se uslovi primene propisa Evropske unije u novoj državi članici, uključujući i obaveza neposredne primene uredbi EU u skladu sa pravnim poretkom EU, što uključuje i pravila EU u domenu deljenog upravljanja.

Zaključenjem Ugovora o stupanju u članstvo EU (engl. *Accession Treaty*) država, između ostalog, pristupa i Ugovoru o funkcionisanju EU kojim se uređuje kohezijska politika EU i pravni osnov za donošenje propisa EU kojim se ova politika sprovodi. S tim u vezi, pristupanjem Ugovoru o funkcionisanju EU Srbija će se obavezati da sprovodi i primenjuje i „pravila Evropske unije koja važe za fondove kohezijske politike“ u Zakonu definisana kao „važuća pravila“, koji uključuju Finansijsku uredbu, Uredbu EU o zajedničkim odredbama i posebne uredbi EU kojima se uređuju fondovi kohezijske politike i Evropska teritorijalna saradnja. S tim u vezi, uslov za neposrednu primenu pravila o deljenom upravljanju i pravila koja važe za fondove kohezijske politike u Srbiji steći će se zaključenjem i stupanjem na snagu međunarodnog ugovora kojim se utvrđuju stupanja Republike Srbije u članstvo Evropske unije. Ugovorom će biti uređeni uslovi i prilagođavanja pravnih tekovina Evropske unije u oblasti fondova kohezijske politike pri stupanju u članstvo Srbije kao nove članice. Međutim, Srbija je u obavezi da pre pristupanja EU, i pre početka neposredne primene pravila EU (tj. važećih pravila), pripremi svoje institucije i način rada za njihovu primenu, a jedini način za to je da pre pristupanja reguliše postupanje institucija na isti način, kako će se to od njih očekivati nakon pristupanja EU.

Član 4. (Fondovi za finansiranje sprovođenja kohezijske politike i vidovi podrške)

Ovim članom se definišu izvori sredstava za finansiranje kohezijske politike.

Stav 1. propisuje da se sredstva za finansiranja kohezijske politike obezbeđuju iz Evropskog fonda za regionalni razvoj (u daljem tekstu: EFRR), Evropskog socijalnog fonda plus (u daljem tekstu: ESF+), Kohezionog fonda (u daljem tekstu: KF) i Fonda za pravednu tranziciju (u daljem tekstu: FPT) što je u skladu sa zahtevima članova 174– 178. UFEU i Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Stav 2. propisuje da fondovi navedeni u stavu 1. ovog člana doprinose jačanju ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije kroz ostvarivanje ciljeva Ulaganje u zapošljavanje i rast i Evropska teritorijalna saradnja (Interreg).

Stav 3. propisuje vidove u kojima sredstva iz fondova EU mogu biti korišćena.

Član 5. (Značenje izraza)

Ovim članom se definišu izrazi koji se koriste u Predlogu zakona. Definicije izraza su preuzete iz propisa EU, prvenstveno iz Uredbe EU o zajedničkim odredbama, kao i domaćih propisa koji regulišu Instrument za pretpristupnu pomoć.

Član 6. (Načelo sveobuhvatnog partnerstva)

Ovim članom se propisuje načelo da se postupak pripreme, donošenja i sprovođenja Sporazuma o partnerstvu i programa, kao i praćenje i vrednovanje kohezione politike na teritoriji Republike Srbije organizuje i sprovodi kroz sveobuhvatno partnerstvo što je u skladu sa zahtevima članova 8, 10. stav 2. i 21. stav 1. Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Stav 1. propisuje da se kroz sveobuhvatno partnerstvo, u zavisnosti od prioriteta i prirode određenog programa, uključuju sledeći partneri: organi državne uprave, stručne službe Vlade i drugi nosioci javnih ovlašćenja čija nadležnost je relevantna za izradu Sporazuma o partnerstvu i programa; organi autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave i asocijacije jedinica lokalne samouprave; subjekti regionalnog razvoja u skladu sa važećim propisima; ekonomski i socijalni partneri, uključujući nacionalno, regionalno i lokalno organizovane socijalne partnere, privredne komore, privredna udruženja i druga slična tela na nacionalnom i regionalnom nivou; relevantna tela koja predstavljaju civilno društvo, a naročito udruženja građana i tela koji za cilj imaju zaštitu životne sredine, promovisanje socijalne inkluzije, osnovnih ljudskih prava i sloboda, prava osoba sa invaliditetom, rodne ravnopravnosti i nediskriminacije; univerziteti, fakulteti i druge naučnoistraživačke organizacije.

Stav 2. propisuje da za pripremu, donošenje i sprovođenje programa u okviru cilja Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) partnerstvo obavezno uključuje partnere iz svih država učesnica u određenom programu što je u skladu sa zahtevima člana 8. stav 3. Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Stav 3. propisuje da se načelo sveobuhvatnog partnerstva sprovodi u skladu sa zahtevima Evropskog kodeksa ponašanja za partnerstvo što je u skladu sa zahtevima člana 8. stav 4. Uredbe o zajedničkim odredbama.

Pojam Evropskog kodeksa ponašanja za partnerstvo je definisan u članu 5. tačka 8. Predloga zakona.

Član 7. (Načela upravljanja sredstvima kohezione politike)

Ovim članom se utvrđuje obaveza nosioci poslova kohezione politike da se prilikom pripreme, sprovođenja, praćenja, izveštavanja i vrednovanja programa kohezione politike rukovode načelima transparentnosti, javnosti, proverljivosti, tačnosti, srazmernosti, efikasnosti, delotvornosti i dobrog finansijskog upravljanja.

Član 8. (Horizontalna načela)

Ovim članom se utvrđuje obaveza nosioci poslova kohezione politike da se tokom pripreme, sprovođenja, praćenja, izveštavanja i vrednovanja programa kohezione politike staraju o: poštovanju osnovnih prava usklađenosti programa i njihovog sprovođenja sa Poveljom o osnovnim pravima Evropske unije; poštovanju jednakosti između muškaraca i žena, rodne

ravnopravnosti i integraciji rodne perspektive; sprečavanju svake diskriminacije na osnovu pola, rase ili etničkog porekla, vere ili uverenja, invaliditeta, starosti ili seksualne orijentacije; ostvarivanju ciljeva fondova u skladu sa ciljevima promovisanja održivog razvoja, i borbe protiv klimatskih promena, što je u skladu sa zahtevima člana 9. Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

II. STRATEŠKI OKVIR (članovi 9 - 10)

Član 9. (Sporazum o partnerstvu)

Ovim članom se utvrđuje pojam i uređuje predmet Sporazuma o partnerstvu.

Evropska komisija delegira upravljanje programima u okviru kohezione politike na osnovu Sporazuma o partnerstvu. U saradnji sa Evropskom komisijom, svaka zemlja priprema Sporazum o partnerstvu i odgovarajuća programska dokumenta kojim se utvrđuje kako će se sredstva koristiti tokom perioda finansiranja koji se poklapa sa finansijskim okvirom (budžetom) EU, a sredstva se dodeljuju imenovanim organima upravljanja. Stoga se ovim članom uređuje pojam i predmet Sporazuma u skladu sa zahtevom iz člana 10. Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Stavom 1. se definiše pojam Sporazuma o partnerstvu. Sporazum o partnerstvu je strateški dokument kojim se utvrđuju strateški okvir, pravci programiranja i mehanizmi za delotvorno korišćenje sredstava kohezione politike u skladu sa važećim pravilima.

Stavom 2. se uređuje predmet Sporazuma o partnerstvu kojim se, između ostalog, utvrđuje preliminarna finansijska raspodela sredstava iz fondova kohezione politike i lista programa sa preliminarnom finansijskom raspodelom sredstava iz svakog fonda kohezione politike obuhvaćenog Sporazumom o partnerstvu sa odgovarajućim nacionalnim doprinosom za svaku godinu.

Član 10. (Postupak pripreme i usvajanja Sporazuma o partnerstvu)

Ovim članom se uređuje postupak pripreme i usvajanja Sporazuma o partnerstvu.

Stavom 1. ovog člana utvrđuje se da Sporazum o partnerstvu usvaja Vlada na predlog Ministarstva za evropske integracije (u daljem tekstu: Ministarstvo) koje je u skladu sa članom 16. stav 1. Zakona o ministarstvima ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 128/2020 i 116/2022) nadležno za poslove uspostavljanja i razvoja sistema za korišćenje fondova kohezione politike Evropske unije.

Stavom 2. ovog člana se utvrđuje dužnost nosioci poslova u sistemu upravljanja i kontrole, drugih organa državne uprave i stručnih službi Vlade da saraduju sa Ministarstvom i da na njegov zahtev pruže sve neophodne podatke iz svoje nadležnosti za potrebe izrade i pripreme predloga Sporazuma o partnerstvu.

Stavom 3. ovog člana se utvrđuje da se Sporazum o partnerstvu menja ili dopunjuje u postupku propisanom za njegovo usvajanje.

Stavom 4. ovog člana se utvrđuje ovlašćenje Ministarstva da svojim aktima bliže uredi metodologiju i postupak pripreme Sporazuma o partnerstvu i način uključivanja partnera u

skladu sa načelom sveobuhvatnog partnerstva i važećim pravilima Evropske unije u oblasti kohezione politike.

Stavom 5. se daje ovlašćenje Vladi da na predlog Ministarstva propisuje elemente Sporazuma o partnerstvu

III. PROGRAMIRANJE (Članovi 11 - 13)

Član 11. (Program)

Ovim članom se definiše pojam i uređuje predmet programa kohezione politike.

Stavom 1. ovog člana se utvrđuje da je program dokument kohezione politike kojim se utvrđuje jedan ili više prioriteta u skladu sa ciljevima kohezione politike čija realizacija se finansira iz jednog ili više fondova u skladu sa Sporazumom o partnerstvu i važećim pravilima što je u skladu sa zahtevima Uredbe EU o zajedničkim odredbama iz člana 22. stavovi 1 i 2.

Stavom 2. se daje ovlašćenje Vladi da na predlog Ministarstva propisuje elemente programa.

Član 12. (Postupak pripreme i usvajanja programa)

Ovim članom se uređuje postupak pripreme i usvajanja programa kohezione politike.

Stavom 1. ovog člana utvrđuje se da program usvaja Vlada na predlog Ministarstva za evropske integracije koje je u skladu sa članom 16. stav 1. Zakona o ministarstvima ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 128/2020 i 116/2022) nadležno za poslove uspostavljanja i razvoja sistema za korišćenje fondova kohezione politike Evropske unije.

Stavom 2. ovog člana utvrđuje se da se program priprema u skladu sa načelom sveobuhvatnog partnerstva iz člana 6. Predloga zakona, što je u skladu sa zahtevom iz člana 21. Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Stavom 3. ovog člana se utvrđuje dužnost nosioci poslova u sistemu upravljanja i kontrole, drugih organa državne uprave i stručnih službi Vlade da sarađuju sa Ministarstvom i da na njegov zahtev pruže sve neophodne podatke iz svoje nadležnosti za potrebe izrade i pripreme predloga programa.

Stavom 4. ovog člana se utvrđuje da se program menja ili dopunjuje u postupku propisanom za njegovo usvajanje.

Stavom 5. ovog člana se utvrđuje ovlašćenje Ministarstva da svojim aktima bliže uredi metodologiju i postupak pripreme programa i način uključivanja partnera u skladu sa načelom sveobuhvatnog partnerstva, Evropskim kodeksom ponašanja za partnerstvo i važećim pravilima EU u oblasti kohezione politike.

Član 13. (Posebna pravila za programe Evropske teritorijalne saradnje (Interreg))

Ovim članom se utvrđuju posebna pravila za izradu programa Evropske teritorijalne saradnje.

Stavom 1. ovog člana se utvrđuje da Republika Srbija preko svojih organa učestvuje u izradi programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) zajedno sa drugim državama članicama Evropske unije i, po potrebi, trećim državama partnerima, u skladu sa pravilima deljenog upravljanja i važećim pravilima Evropske unije u oblasti kohezivne politike.

Stavom 2. ovog člana se uređuje da se na elemente, postupak pripreme i donošenja programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg), odnosno davanja saglasnosti na program Evropske teritorijalne saradnje (Interreg), shodno se primenjuju odredbe člana 11. i 12. Predloga zakona kojima se uređuju postupak pripreme i usvajanja programa.

IV. PREDUSLOVI PODRŠKE IZ FONDOVA KOHEZIVNE POLITIKE

Član 14.

Ovim članom se definiše pojam preduslova za podršku iz fondova kohezivne politike, obaveza da preduslovi moraju biti ispunjeni pre usvajanja programa ili izmena programa i u toku sprovođenja programa da bi rashodi nastali prilikom sprovođenja programa mogli da budu nadoknađeni sredstvima iz fondova. Preduslovi se, u smislu Uredbe EU o zajedničkim odredbama odnose na tzv. horizontalne preduslove (Aneks III, Uredbe) koja se mogu ticati postojanja odgovarajućeg mehanizma za nadzor primene pravila o javnim nabavkama, državne pomoći, Povelje EU o osnovnim pravima itd. i tematske preduslove koja se tiču svakog specifičnog cilja koji je definisan u programu (Aneks IV, Uredbe).

Stavom 1. ovog člana se definiše da su preduslovi podrške iz fondova kohezivne politike opšti i tematski zahtevi utvrđeni u skladu sa važećim pravilima kohezivne politike koji moraju biti ispunjeni da bi se omogućilo delotvorno i efikasno postizanje specifičnog cilja koji je definisan programom što je u skladu sa zahtevom iz člana 15. Uredbe EU o zajedničkim odredbama. Opšti zahtevi se odnose na različite obaveze koje se tiču usaglašenosti mehanizama države članice u pogledu praćenja javnih nabavki, dodele državne pomoći, zaštite osnovnih ljudskih prava i osoba sa invaliditetom. Tematski zahtevi se odnose na *specifične ciljeve* određenih sektora vezanih za pojedinačnih fondova kohezivne politike koji su utvrđeni važećim pravilima kohezivne politike koji se odnose na određeni fond. Pojam *specifičnog cilja* je definisan u članu 5. tačka 7. Predloga zakona i obuhvata prioritete koji su određeni Sporazumom o partnerstvu i programom u skladu sa pravilima EU koji važe za fondove kohezivne politike i kojima se ostvaruju određeni ciljevi ove politike.

Stavom 2. ovog člana se uređuje obaveza da preduslovi podrške moraju biti ispunjeni pre usvajanja ili izmene programa kao i sve vreme sprovođenja programa da bi rashodi nastali prilikom sprovođenja programa mogli da budu nadoknađeni sredstvima iz fondova kohezivne politike. U skladu sa članom 15. stav 5. Uredba o zajedničkim odredbama rashodi koji se odnose na *operacije* povezane sa specifičnim ciljem programa mogu biti uključeni u zahtev države članice za plaćanje, ali ih Evropska komisija neće nadoknaditi sve dok ne obavesti državu članicu da smatra da su preduslovi ispunjeni. Pojam operacija je definisan u članu 5. tačka 2. Predloga.

Stavom 3. ovog člana se utvrđuje dužnost Ministarstva da uz predlog programa dostavi Vladi obrazloženo mišljenje o ispunjenosti preduslova podrške. U skladu sa članom 15. stav 4. Uredbe EU o zajedničkim odredbama, Evropska komisija, na osnovi obaveštenja države članice, sprovodi procenu i obaveštava državu članicu da li je saglasna sa državom članicom u pogledu ispunjenja preduslova. S tim u vezi, ovom odredbom se utvrđuje dužnost Ministarstva da uz predlog programa dostavi obrazloženo mišljenje o ispunjenosti preduslova kako bi Vlada uz predlog programa mogla Evropskoj komisiji da dostavi i informaciju o ispunjenosti preduslova.

Stavom 4. ovog člana se utvrđuje dužnost Ministarstva da prati i izveštava Vladu o ispunjenosti preduslova tokom sprovođenja programa, kao i da predlaže mere, koje je neophodno sprovesti, kako bi preduslovi za isplatu rashoda iz fondova Kohezione politike bili ispunjeni tokom sprovođenja programa. U skladu sa članom 15. stav 7 Uredbe EU o zajedničkim odredbama država članica je u obavezi da se stara o ispunjenosti svih preduslova sve vreme trajanja programa.

V. SISTEM UPRAVLJANJA I KONTROLE (članovi 15 – 32)

Član 15.

Ovim članom se uređuje obaveza uspostavljanja sistema upravljanja i kontrole za svaki program kohezione politike, svrha sistema upravljanja i kontrole da obezbedi usaglašenost programa i njihovog sprovođenja sa ciljevima kohezione politike, važećim pravilima i načelima zakonitosti, pravilnosti i dobrog finansijskog upravljanja, imenovanje organa koji čine sistem upravljanja i kontrole i programski organi.

Stavom 1. ovog člana se utvrđuje obaveza da se za svaki program uspostavlja sistem upravljanja i kontrole što je u skladu sa zahtevom iz člana 69. stav 1. Uredbe EU o zajedničkim odredbama. Član 69. stav 1. Uredbe EU o zajedničkim odredbama propisuje obavezu država članica EU da uspostavi sistem upravljanja i kontrole za svaki program kohezione politike.

Stavom 2. ovog člana se utvrđuje svrha sistema upravljanja i kontrole da obezbedi usaglašenost programa i njihovog sprovođenja sa ciljevima kohezione politike, važećim pravilima EU kojima se uređuje koheziona politika i sa načelima zakonitosti, pravilnosti i dobrog finansijskog upravljanja što je u skladu sa zahtevom iz člana 69. Uredbe EU o zajedničkim odredbama. Član 69. st. 1. i st. 2. Uredbe EU propisuje zahtev da države članice uspostave sisteme upravljanja i kontrole za svoje programe i obezbede njihovo funkcionisanje u skladu sa načelom dobrog finansijskog upravljanja i da obezbede zakonitost i pravilnost rashoda koji se finansiraju iz fondova kohezione politike. S tim u vezi, odredbom se uređuje svrha sistema upravljanja i kontrole u skladu sa pomenutim zahtevima.

Stavom 3. ovog člana se utvrđuje sistem upravljanja i kontrole sprovođenja programa koji čine Koordinacioni organ, Upravljački organ, Organ kojem je poverena računovodstvena funkcija (Računovodstveni organ) i Revizorski organ što je u skladu sa zahtevom iz člana 71. Uredbe EU o zajedničkim odredbama i članom 63. Finansijske uredbe. U skladu sa članom 71. st. 1. Uredbe EU o zajedničkim odredbama država članica, za potrebe člana 63 st. 3. Finansijske uredbe, ima obavezu da za svaki program odredi upravljački i revizorski organ. Takođe, država članica je dužna da odredi organ koji će sprovoditi računovodstvenu

funkciju. Član 63. st. 3. Finansijske uredbe zahteva od države članice da u cilju sprovođenja deljenog upravljanja imenuje organe odgovorne za upravljanje i kontrolu fondovima Evropske unije.

Takođe, član 71. stav 6. Uredbe o zajedničkim odredbama daje ovlašćenje državi članici da za potrebe koordinacije aktivnosti programskih organa i izveštavanja Evropske komisije odrede organ za koordinaciju. S tim u vezi, stav 3. ovog člana utvrđuje pravni osnov za imenovanja organa koji će obavljati funkciju koordinacije u skladu sa članom 71. st. 6. Uredbe EU.

Stavom 4. ovog člana se utvrđuje da Upravljački organ, Organ kome je poverena računovodstvena funkcija i Revizorski organ zajedno čine Programske organe za svrhe ovog predloga zakona što je u skladu članom 71. stav 1. Uredbe o zajedničkim odredbama.

1. Koordinacioni organ

Član 16.

Ovim članom se određuje organ koji obavlja poslove Koordinacionog organa i poslovi Koordinacionog organa.

Poslove Koordinacionog organa u skladu sa ovim članom obavlja ministarstvo nadležno za poslove uspostavljanja i razvoja sistema za korišćenje fondova kohezivne politike Evropske unije. Koordinacioni organ predlaže Vladi donošenje propisa za sprovođenje ovog Zakona; bliže propisuje postupak i metodologiju pripreme programa; predlaže Vladi elemente programa i elemente Sporazuma o partnerstvu; koordinira rad organa i tela u postupku izrade i pripreme programa i procesu sprovođenja programa, praćenja, izveštavanja i vrednovanja rezultata programa; propisuje način uključivanja partnera u proces izrade, pripreme, donošenja, sprovođenja i praćenja Sporazuma o partnerstvu i programa; bliže propisuje raspoložive oblike bespovratnih sredstava; prati i izveštava Vladu o ispunjenosti preduslova za delotvorno i efikasno sprovođenje programa i predlaže Vladi, u konsultaciji sa nadležnim institucijama, mere za ispunjavanje preduslova podrške u slučajevima kad oni nisu ispunjeni; koordinira procesom uspostavljanja sistema upravljanja i kontrole i usmerava aktivnosti na izgradnji administrativnih kapaciteta; koordinira i prati sprovođenje mera i aktivnosti u oblasti komunikacije i vidljivost fondova kohezivne politike, kao i drugih fondova i instrumenata EU po potrebi; predlaže, koordinira i prati sprovođenje mera i aktivnosti za unapređenje administrativnih kapaciteta svih organa, tela i partnera uključenih u sprovođenje kohezivne politike; koordinira korišćenje tehničke pomoći u okviru fondova kohezivne politike; bliže propisuje način postupanja za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, kao i procedure za obavljanje poslova iz nadležnosti ostalih organa; osigurava da se razmena informacija između korisnika i programskih organa i tela vrši putem elektronskih sistema za razmenu podataka (u daljem tekstu: elektronski sistem); i obavlja druge poslove u okviru funkcije koordinacije u skladu sa ciljevima Zakona.

2. Programski organi (članovi 17 – 25)

Član 17. (Podela odgovornosti i način određivanja *Programskih organa*)

Ovim članom uređuje se način određivanja Programskih organa za sprovođenje programa kohezivne politike i podela odgovornosti. Programski organi se određuju za svaki program.

Poslove Programskih organa mogu obavljati organi državne uprave i službe Vlade u skladu sa Predlogom zakona. Vlada imenuje rukovodioce odgovorne za vršenje poslova Upravljačkog organa i po potrebi posredničkog organa.

a) Upravljački organ (članovi 18 – 20)

Član 18.

Ovim članom uređuje se funkcija i odgovornost Upravljačkog organa. Upravljački organ upravlja programom, odgovara za njegovo zakonito i pravilno sprovođenje i efikasno i delotvorno ostvarivanje njegovih ciljeva. Odredbom se sprovodi zahtev iz člana 72. st. 1. Uredbe EU o zajedničkim odredbama u skladu sa kojim država članica ima obavezu da uspostavi organ upravljanja programom i sa svrhom ostvarenja ciljeva programa. Takođe, odredba je u skladu sa zahtevom da država članica obezbedi zakonitost i pravilnost rashoda koji se podnose Evropskoj komisiji za isplatu (član 69. st. 3. Uredbe EU o zajedničkim odredbama) i obavezom Upravljačkog organa da potvrdi zakonitost i pravilnost svih rashoda unetih u račune (član 74. st. 1. tačka e) Uredbe EU o zajedničkim odredbama). S tim u vezi, Upravljački organ upravlja programom, stara se o ostvarenju njegovih ciljeva i predstavlja Programski organ koji je primarno odgovoran za zakonitost i pravilnost sprovođenja programa.

Član 19. (Poslovi Upravljačkog organa)

Ovim članom se uređuju poslovi Upravljačkog organa. Upravljački organ u skladu sa ovim članom sprovodi izbor operacija za cilj Ulaganje u zapošljavanje i rast, upravljačke provere operacija, izdaje upravljačku deklaraciju kojom potvrđuje zakonitost i pravilnost rashoda, pomaže u radu Odbora za praćenje i obavlja druge poslove upravljanja programom što je u skladu sa zahtevima iz člana 72. Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Upravljački organ vrši izbor operacija za cilj Ulaganje u zapošljavanje i rast koje će biti sprovedene radi ostvarenja specifičnih ciljeva programa primenom pravila koja važe za korišćenje sredstva kohezione politike što je u skladu sa zahtevom iz člana 73. st. 1. Uredbe EU o zajedničkim odredbama. Član 73. st. 1. Uredbe EU o zajedničkim odredbama zahteva da Upravljački organ uspostavi i primeni kriterijume i procedure koje nisu diskriminatorne, transparentne, obezbeđuju pristupačnost osobama sa invaliditetom, obezbeđuju rodnu ravnopravnost i uzimaju u obzir Povelju o osnovnim pravima Evropske unije, princip održivog razvoja i politike Unije o životnoj sredini. S tim u vezi, Upravljački organ, u skladu sa ovim članom prilikom izbora operacije ima dužnost da primenjuje pravila koja važe za korišćenje sredstava fondova kohezione politike.

Upravljački organ sprovodi upravljačke provere usaglašenosti odabrane operacije sa važećim pravilima i uslovima podrške iz fondova kohezione politike i potvrđuje da su rashodi uneseni u računovodstvenu dokumentaciju zakoniti i pravilni što je u skladu sa zahtevima iz člana 74. st. 1. tačkama a), d) i e) Uredbe EU o zajedničkim odredbama i obezbeđuje, u skladu sa raspoloživošću finansiranja, isplatu dospelih iznosa korisnicima u skladu sa važećim pravilima u skladu sa zahtevima članova 51. i 52. Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Takođe, Upravljački organ donosi mere sprečavanja, otkriva i ispravlja nepravilnosti i predlaže, izrađuje i primenjuje efektivne i proporcionalne mere i procedure za suzbijanje prevara uzimajući u obzir prepoznate rizike što je u skladu sa zahtevima iz člana 74. st. 1. tačka c) Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Upravljački organ izrađuje izjavu o upravljanju u skladu sa važećim pravilima EU koja važe za kohezionu politiku. Izjavom o upravljanju Upravljački organ, u smislu Uredbe EU o zajedničkim odredbama, potvrđuje da su podaci u računima pravilno predstavljeni, potpuni i tačni i rashodi uneti u račune zakoniti i pravilni (član 74. st. 1. tačka f) i Aneks XVIII, Uredbe EU o zajedničkim odredbama).

Upravljački organ izvršava plaćanje dospelih iznosa u zavisnosti od dostupnosti finansiranja i stara se da korisnik primi dospеле iznose u celosti u skladu sa važećim pravilima u skladu sa članom 74. stav 1. tačka b) Uredbe o zajedničkim odredbama.

Upravljački organ predlaže Vladi imenovanje jednog ili više posredničkih organa za obavljanje određenih poverenih poslova u vezi sa programom pod njegovom odgovornošću gde je to primenjivo i prati i nadzire vršenje poslova od strane Posredničkih organa što je u skladu sa članovima 71. st. 3. i 72. st. 1. tačka d) Uredbe EU o zajedničkim odredbama. S obzirom da predmet programa mogu biti operacije koje se nalaze u delokrugu poslova drugog organa državne uprave, javne agencije ili imaoca javnih ovlašćenja neophodno je da Upravljački organ ima ovlašćenje da predloži Vladi imenovanje jednog ili više posredničkih organa za sprovođenje određenih poverenih poslova iz odgovornosti Upravljačkog organa.

Upravljački organ pomaže rad Odbora za praćenje davanjem potrebnih informacija i postupanjem po njegovim odlukama i preporukama i priprema godišnji izveštaj o učinku programa.

Upravljački organ elektronski evidentira i skladišti podatke o svakoj operaciji neophodne za praćenje, vrednovanje, finansijsko upravljanje, verifikaciju i reviziju i obezbeđuje sigurnost, integritet i poverljivost podataka i autentifikaciju korisnika.

Upravljački organ predlaže procedure za obavljanje poslova iz svog delokruga, kao i procedure za obavljanje poslova iz njegove odgovornosti a koje obavljaju posrednički organi.

Upravljački organ saraduje sa Revizorskim organom i izjašnjava se na godišnji izveštaj o reviziji i obavlja i druge poslove u okviru upravljačke funkcije u skladu sa važećim pravilima.

Član 20. (Posrednički organi)

Ovim članom se uređuje ko može vršiti poslove u okviru odgovornosti i u ime Upravljačkog organa u svojstvu Posredničkog organa i način prenosa ovlašćenja. Posrednički organ je organ državne uprave, posebna organizacija, javna agencija, imalac javnih ovlašćenja ili pravno lice koje deluje i izvršava poslove u okviru odgovornosti i u ime Upravljačkog organa. Vlada na predlog Upravljačkog organa može ovlastiti jedno ili više Posredničkih organa da izvršava određene upravljačke poslove u okviru njegove odgovornosti.

Takođe, ovim članom se uređuje dužnost Posredničkog organa da redovno obaveštava Upravljački organ u toku izvršavanja upravljačkih poslova koja su mu poverena, o statusu ostvarivanja ciljeva utvrđenih programom i da postupa po njegovim zahtevima i uputstvima.

Stav 4. utvrđuje da Upravljački organ i Posrednički organ uređuju međusobna prava i obaveze u vezi sa načinom izvršavanja poslova u okviru odgovornosti upravljačkog organa posebnim sporazumom.

b) Računovodstveni organ (članovi 21 – 22)

Član 21.

Ovim članom uređuju se poslovi Organa kome je poverena računovodstvena funkcija (u daljem tekstu: Računovodstveni organ). Računovodstveni organ obavlja računovodstvene poslove za potrebe sprovođenja programa.

Član 22. (Poslovi Računovodstvenog organa)

Ovim članom se uređuju poslovi Računovodstvenog organa.

Stav 1. ovog člana propisuje da Računovodstveni organ u skladu sa važećim pravilima izrađuje i podnosi zahteve za plaćanje Evropskoj komisiji u skladu sa važećim pravilima; sastavlja potpun, tačan i istinit obračun rashoda programa za svaku obračunsku godinu; sastavlja i podnosi računovodstvenu dokumentaciju, potvrđuje njenu potpunost, tačnost i ispravnost; vodi evidenciju o svim elementima računovodstvene dokumentacije i zahtevima za plaćanje u elektronskom sistemu; preračunava iznos rashoda nastalih u drugoj valuti u evro; daje prognoze iznosa za podnošenje zahteva za plaćanje za tekuću i narednu kalendarsku godinu; obavlja druge poslove u okviru računovodstvene funkcije. Odredba stava 1. ovog člana je u skladu sa zahtevom člana 76. st. 1. Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Takođe, stavom 2. ovog člana se propisuje da Računovodstveni organ sprovodi upravljačke provere (definisane članom 19. stav 1. tačka 2)) kada je Upravljački organ određen kao korisnik operacije.

v) Revizorski organ (članovi 23 - 25)

Član 23.

Ovim članom uređuje se funkcija i odgovornost Revizorskog organa. Revizorski organ je odgovoran za sprovođenje revizije sistema upravljanja i kontrole, revizije operacija i revizije računa kako bi pružio nezavisno uverenje Evropskoj komisiji u pogledu pravilnog funkcionisanja sistema upravljanja i kontrole i zakonitosti i pravilnosti troškova uključenih u računovodstvenu dokumentaciju koja je podnesena Evropskoj komisiji. Ovaj član je u skladu sa zahtevom člana 77. st. 1. Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Takođe, ovim članom se propisuje položaj Revizorskog organa u odnosu na subjekte revizije. Revizorski organ je u smislu ovog Predloga zakona funkcionalno i finansijski nezavisan u odnosu na subjekte revizije.

Član 24. (Poslovi Revizorskog organa)

Ovim članom se uređuju poslovi Revizorskog organa.

Revizorski organ u skladu sa važećim pravilima: sprovodi revizije sistema upravljanja i kontrole, revizije operacija i revizije finansijskih izveštaja/godišnjih računa i prati izvršenje datih preporuka (u daljem tekstu: revizorski rad); proverava potpunost, tačnost i istinitosti računovodstvene i druge dokumentacije; utvrđuje zakonitost i pravilnost rashoda/troškova uključenih u računovodstvenu dokumentaciju; procenjuje delotvornost sistema upravljanja i kontrole; izrađuje godišnje revizorsko mišljenje; izrađuje godišnji izveštaj o kontroli kojim podupire godišnje revizorsko mišljenje (u daljem tekstu: godišnji izveštaj); predlaže sprovođenje korektivnih mera; priprema i donosi revizijsku strategiju; učestvuje u pripremi propisa i drugih akata o revizorskom radu; uspostavlja i koordinira rad Grupe revizora koja je sastavljena od predstavnika nadležnih revizorskih organa iz država učesnica u određenom programu Evropske teritorijalne saradnje (Interreg); propisuje neophodne obrasce za svoj rad i obavlja druge poslove u okviru revizorske funkcije.

Takođe, ovim članom se uređuje način obavljanja revizorskog rada. Revizorski organ obavlja revizorski rad u skladu sa revizorskom strategijom i međunarodno prihvaćenim standardima revizije i sprovodi revizije operacija u skladu sa pravilima koja su na snazi u trenutku sprovođenja revizije operacija koja uključuju i provere na licu mesta. Revizorski organ priprema revizorsku strategiju nakon konsultovanja sa Upravljačkim organom zasnovanu na proceni rizika i definiše obuhvat revizije.

Ovim članom uređuje se dužnost Koordinacionog organa, Upravljačkog organa, Računovodstvenog organa, posredničkih organa, organa državne uprave, službi Vlade, imalaca javnih ovlašćenja, korisnika i krajnjih primalaca da sarađuju sa Revizorskim organom, da omoguće pristup dokumentima, podacima i drugim informacijama neophodnim za planiranje i vršenje revizije, obezbede nesmetani pristup službenim prostorijama i imovini, aktima, poslovnim knjigama, elektronskim podacima i informacionim sistemima, kao i dostupnost zaposlenih i da na njegov zahtev bez odlaganja dostave dokumentaciju i pruže objašnjenja o svim pitanjima od značaja za vršenje postupka revizije.

Član 25. (Dostavljanje revizorskih izveštaja Evropskoj komisiji)

Ovim članom se uređuje dužnost Revizorskog organa da dostavlja Evropskoj komisiji godišnje revizorsko mišljenje, godišnji izveštaj o kontroli, izveštaj o reviziji nakon okončanja postupka sa subjektima revizije na kojima je sprovedena revizija u skladu sa revizorskom strategijom i međunarodno prihvaćenim standardima revizije. Ovaj član je u skladu sa zahtevom iz člana 77. st. 3. i st. 5. Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Primena ovog člana Predloga zakona počinje danom stupanja Srbije u članstvo EU, odnosno stupanjem na snagu međunarodnog ugovora kojim se uređuje stupanje Srbije u članstvo Evropske unije (v. član 54. Predloga zakona).

3. Posebna tela za programe Evropske teritorijalne saradnje - Interreg (članovi 26 – 32)

Član 26. (Zajednički sekretarijat)

Ovim članom se utvrđuje način obrazovanja Zajedničkog sekretarijata za programe Evropske teritorijalne saradnje (Interreg). Države učesnice u programu Evropske teritorijalne saradnje (Interreg), obrazuju zajednički sekretarijat Interreg programa u skladu sa važećim

pravilima kohezione politike koja važe za ciljeve Evropske teritorijalne saradnje što je u skladu sa zahtevom iz člana 46. st. 2. Interreg Uredbe.

Takođe, ovim članom se utvrđuju zadaci Zajedničkog sekretarijata koji pomaže Upravljačkom organu i Odboru za praćenje sprovođenja u obavljanju njihovih poslova za programe Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) u skladu sa važećim pravilima; pruža informacije potencijalnim korisnicima o mogućnostima dodele finansijskih sredstava i oblicima podrške operacijama u okviru programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) i pruža pomoć korisnicima i partnerima u sprovođenju operacija; ostvaruje saradnju i koordinira rad Predstavništva zajedničkog sekretarijata koje su uspostavljene u državama učesnicama programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg).

Takođe, ovim članom se utvrđuje obaveza Upravljačkog organa da obezbedi prostor i druge uslove za rad Zajedničkog sekretarijata u skladu sa važećim pravilima.

Član 27. (Posebna tela za programe u kojima je upravljanje i kontrola programa poverena drugoj državi učesnici)

Ovim članom se uređuje obrazovanje posebnih tela za sprovođenje programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) kada je u skladu sa važećim pravilima upravljanje i kontrola poverena drugoj državi učesnici. U skladu sa Interreg uredbom država učesnica kojoj nije povereno upravljanje programom može identifikovati telo odgovorno za sprovođenje upravljačkih provera na svojoj teritoriji, tj. Kontrolno telo (član 46. st. 3. Interreg uredbe). Takođe, u skladu sa Interreg uredbom država učesnica kojoj nije povereno sprovođenje programa odgovara za sprovođenje poslova revizije na svojoj teritoriji i za te potrebe identifikuje telo ili pojedince odgovorne za reviziju kao članove grupe revizora država učesnica (član 48. st. 1. Interreg uredbe). Takođe, država učesnica može uspostaviti predstavništvo/ogranak zajedničkog sekretarijata na svojoj teritoriji za obavljanje zadataka što bliže korisnicima (član 46. st. 1. Interreg uredbe). S tim u vezi, kada je sprovođenje Interreg programa povereno drugoj državi učesnici obrazuju se sledeća tela: Nacionalni organ; Kontrolor (u daljem tekstu: Kontrolno telo); Članovi Grupe revizora; i Predstavništvo zajedničkog sekretarijata i Nacionalna kontakt tačka.

Član 28. (Nacionalni organ)

Ovim članom se utvrđuje da poslove Nacionalnog organa obavlja Ministarstvo za evropske integracije.

Takođe, ovim članom se uređuje da Nacionalni organ uspostavlja saradnju sa Upravljačkim organom programa iz druge države učesnice u programu i pomaže mu u pripremi, sprovođenju, praćenju, vrednovanju, izveštavanju i zatvaranju programa u skladu sa važećim pravilima kohezione politike za Evropsku teritorijalnu saradnju (Interreg).

Član 29. (Poslovi Nacionalnog organa)

Ovim članom se utvrđuju poslovi Nacionalnog organa. Nacionalni organ uspostavlja sistem upravljanja i kontrole sprovođenja programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) u Republici Srbiji; koordinira pripremu programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) i osigurava učešće relevantnih institucija i partnera; uspostavlja Predstavništva Zajedničkog

sekretarijata, Nacionalne kontakt tačke za programe Evropske teritorijalne saradnje (Interreg); koordinira učešće Republike Srbije u zajedničkim grupama za programiranje i odborima za praćenje; uspostavlja sistem i uređuje način postupanja u slučaju nepravilnosti, prigovora, povraćaja sredstava, preporuke revizije, praćenja, vrednovanja i izveštavanja po programima Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) i obavlja druge poslove u skladu sa važećim pravilima.

Član 30. (Kontrolno telo)

Ovim članom se uređuju poslovi Kontrolnog tela, položaj i način imenovanja lica odgovornog za vršenje poslova Kontrolnog tela. Kontrolno telo u skladu sa važećim pravilima sprovodi provere kako bi potvrdio: da su sufinansirani proizvodi isporučeni, radovi izvedeni i usluge izvršene; da su sprovedene aktivnosti u okviru odabranih operacija usaglašene sa važećim pravilima, programom i uslovima finansiranja; i da su uslovi za naknadu rashoda krajnjeg korisnika ispunjeni.

U skladu sa ovim članom poslove Kontrolnog tela može obavljati organ državne uprave, a Vlada, na predlog Ministarstva, imenuje lice iz organa državne uprave koje će biti odgovorno za vršenje poslova Kontrolnog tela.

Član 31. (Članovi Grupe revizora)

Ovim članom se propisuje da za programe Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) u kojima je upravljanje i kontrola poverena drugoj državi učesnici Grupu revizora uspostavlja Revizorski organ te države što je u skladu sa zahtevom iz člana 48. st. 1. Interreg uredbe.

Takođe, ovim članom se uređuje da organ državne uprave ili služba Vlade kojem su povereni poslovi revizije sistema upravljanja sredstvima EU, imenuje članove koji učestvuju u radu Grupe revizora i da je dužan da obezbedi prostor i druge uslove za njihov rad.

Član 32. (Predstavništvo zajedničkog sekretarijata i Nacionalna kontakt tačka)

Ovim članom se uređuje delokrug Predstavništva zajedničkog sekretarijata, kao i ostalih posebnih tela programa u skladu sa važećim pravilima kohezivne politike. Predstavništvo zajedničkog sekretarijata pomaže Zajednički sekretarijat iz druge države učesnice u programu Evropske teritorijalne saradnje u njegovim poslovima. Takođe, ovim članom se uređuje dužnost Nacionalnog organa da uspostavi Predstavništvo zajedničkog sekretarijata i Nacionalne kontakt tačke i obezbedi prostor i druge uslove za njihov rad.

VI. UPRAVLJANJE NEPRAVILNOSTIMA I ZAŠTITA FINANSIJSKIH INTERESA EVROPSKE UNIJE (članovi 33 - 41)

Član 33 (Sistem upravljanja nepravilnostima)

Ovim članom se utvrđuje dužnost Upravljačkog organa da uspostavi sistem za upravljanje i podnošenje izveštaja o nepravilnostima kod sprovođenja fondova kohezivne politike Evropskoj komisiji. Rukovodilac Upravljačkog organa, odnosno posredničkog organa, daje obavezujuća uputstva odgovornim licima u Upravljačkom organu, odnosno posredničkom organu i korisnicima, u vezi sa merama koje je potrebno preduzeti radi prevencije, sprečavanja i suzbijanja nepravilnosti.

Takođe, ovim članom se propisuje dužnost državnih službenika, zaposlenih ili radno angažovanih u programskim organima, u koordinacionom organu, u posredničkom organu, kod korisnika, privrednog subjekta ili trećih lica da prijave svako odstupanje, nedoslednost ili kršenje propisa ili odredaba ugovora koje predstavlja nepravilnost ili izaziva osnovanu sumnju da je došlo do prevare. Ova lica su, takođe, dužna da potpišu izjavu da su upoznati sa pojmom nepravilnosti i sa sistemom prijavljivanja nepravilnosti u skladu sa ovim članom.

Takođe, ovim članom se uređuje zaštita lica u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita uzbunjivača i ostalim pravnim aktima koja se odnose na zaštitu uzbunjivača koja prijave nepravilnost. Protiv ovih lica se ne može pokretati disciplinski postupak, doneti rešenje o prestanku radnog odnosa ili otkaz ugovora o radu, ugovora o delu, ili drugog ugovora na osnovu kojeg je radno angažovano, niti preduzeti bilo koja mera koja negativno utiče na radnopravni status po osnovu podnete prijave o nepravilnosti.

Takođe, ovim članom se utvrđuje da lica koja podnesu prijavu o nepravilnosti uživaju zaštitu identiteta, kao i obaveza čuvanja tajnosti podataka koji se tiču same prijave nepravilnosti u skladu sa važećim pravilima i Zakonom.

Član 34. (Aktivne mere sprečavanja korupcije i sukoba interesa)

Ovim članom se utvrđuje dužnost Upravljačkog organa i posredničkih organa da preduzimaju sve odgovarajuće mere za sprečavanje i suzbijanje slučajeva aktivne ili pasivne korupcije u bilo kojoj fazi postupka dodele sredstava iz fondova kohezione politike. U skladu sa ovim članom rukovodilac Upravljačkog organa, rukovodilac posredničkog organa i službena lica odgovorna za programiranje, kontrolu i sprovođenje programa odgovorni su da preuzmu sve mere predostrožnosti kako bi se izbegao svaki rizik od sukoba interesa i da obaveste Evropsku komisiju i nadležne državne organe o svakom takvom sukobu ili o situaciji koja bi mogla da dovede do sukoba interesa.

Takođe, ovim članom se propisuje dužnost rukovodilac Upravljačkog organa ili posredničkog organa donose plan sprečavanja korupcije i sukoba interesa.

Član 35. (Prethodne i naknadne upravljačke provere)

Ovim članom se utvrđuje dužnost Upravljačkog organa i posredničkih organa da, u skladu sa načelom srazmernosti, preduzimaju prethodne (ex-ante) i naknadne (ex-post) upravljačke provere, uključujući provere neposrednim uvidom na terenu na reprezentativnom uzorku operacija i/ili uzorcima rizičnih operacija, kako bi osigurali da se programi finansirani sredstvima fondova kohezione politike zakonito i pravilno sprovede.

Primena ovog člana Predloga zakona počinje danom stupanja Srbije u članstvo EU, odnosno stupanjem na snagu međunarodnog ugovora kojim se uređuje stupanje Srbije u članstvo Evropske unije (v. član 54. Predloga zakona).

Član 36. (Povraćaj nepravilno plaćenih i utrošenih sredstava)

Ovim članom se utvrđuje obaveza Upravljačkog organa, odnosno posredničkog organa da, ugovorom sa korisnikom na osnovu kojeg se dodeljuju sredstva kohezione politike, ugovori obavezu korisnika da izvrši povraćaj nepravilno isplaćenih ili nepravilno utrošenih sredstava iz fondova kohezione politike.

Takođe, ovim članom se utvrđuje dužnost korisnika da izvrši povraćaj nepravilno utrošenih sredstava ili nepravilno izvršenih plaćanja iz fondova kohezione politike u skladu sa ugovorom i važećim pravilima.

Ovim članom se utvrđuje i obaveza Upravljačkog organa i posredničkog organa da, ukoliko korisnik ne izvrši povraćaj celog ili dela iznosa nepravilno utrošenih sredstava ili nepravilno izvršenih plaćanja, pokrene postupak za obezbeđenje povraćaja uključujući, ako je to primereno, naplatom bilo kakvog unapred dostavljenog jemstva u skladu sa ugovorom i važećim pravilima.

Primena ovog člana Predloga zakona počinje danom stupanja Srbije u članstvo EU, odnosno stupanjem na snagu međunarodnog ugovora kojim se uređuje stupanje Srbije u članstvo Evropske unije (v. član 54. Predloga zakona).

Član 37. (Telo za suzbijanje nepravilnosti i prevara)

Stav 1. propisuje da unutrašnja jedinica u ministarstvu nadležnom za poslove finansija obavlja poslove Telo za suzbijanje nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije namenjenih fondovima kohezije politike. Ovo telo obavlja poslove koji se odnose na preduzimanje svih mera i aktivnosti u cilju zaštite finansijskih interesa Evropske unije i Republike Srbije.

Stav 2. propisuje da Telo obavlja poslove koji se odnose na: koordinaciju pravnih, administrativnih i operativnih aktivnosti usmerenih na suzbijanje nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije; sprovođenje administrativnih provera prijave nepravilnosti i sumnji na prevaru, utvrđivanje činjenica za potrebe donošenja odluke i pokretanje postupaka radi sankcionisanja nepravilnosti i zloupotreba u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije; ostvarivanje operativne i tehničke saradnje sa odgovornim licima i Programskim organima i Evropskom kancelarijom za borbu protiv prevara (OLAF) u cilju prikupljanja informacija u vezi sa dokazima, kao i utvrđivanjem činjenica i pokretanjem postupaka radi sankcionisanja nepravilnosti i zloupotreba u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije; razmenu podataka o nepravilnostima i slučajevima prevare u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije sa organima u mreži za suzbijanje nepravilnosti i prevara i sa OLAF; pružanje administrativno tehničke i logističke podrške OLAF na teritoriji Republike Srbije; praćenje toka istraga i sudskih postupaka u vezi sa slučajevima prevare i izveštavanje OLAF o njima; podršku radu mreže za suzbijanje nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije; i koordinaciju aktivnosti u vezi sa usaglašavanjem nacionalnih propisa sa propisima EU u vezi sa zaštitom finansijskih interesa EU.

Stav 3. propisuje da Telo za suzbijanje nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije, u cilju utvrđivanja činjenica u vezi sa prijavljenim nepravilnostima i sumnjama na prevaru, saraduje sa odgovornim licima Programskih organa, korisnicima, privrednim subjektima i ugovaračima koji su dužni da u okviru te saradnje omoguće uvid u dokumentaciju i saradnju na licu mesta.

Stav 4. propisuje da se međusobni odnosi između Programskih organa i Telo za suzbijanje nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije, po potrebi, bliže uređuju posebnim sporazumom o saradnji u skladu sa postojećim pravilima.

Član 38. (Prijavlivanje nepravilnosti Evropskoj komisiji)

Ovim članom se utvrđuje dužnost Programskih organa da bez odlaganja prijavljuje Evropskoj komisiji sumnju na prevaru i druge nepravilnosti i obaveštava o toku sudskog i upravnog postupka.

Primena ovog člana Predloga zakona počinje danom stupanja Srbije u članstvo EU, odnosno stupanjem na snagu međunarodnog ugovora kojim se uređuje stupanje Srbije u članstvo Evropske unije (v. član 54. Predloga zakona).

Član 39. (Postupanje po zahtevu institucija Evropske unije i neposredno pristupanje podacima)

Ovim članom se utvrđuje obaveza Programskih organa i drugih nadležnih državnih organa Republike Srbije da postupaju po zahtevu Evropske komisije, Evropske kancelarije za borbu protiv prevara (OLAF), ili Evropskog revizorskog suda u najkraćem mogućem roku u vezi sa podacima, dokazima, činjenicama ili okolnostima za koje se saznalo tokom kontrole ili provere na terenu, koje ukazuju na postojanje sumnje u prevaru ili nepravilnosti. U skladu sa obavezama iz članstva u Evropskoj uniji nakon stupanja na snagu Ugovora o pristupanju, države članice imaju obavezu da omoguće pomenutim institucijama da sprovede neposredne kontrole i provere na terenu i prikupljaju dokaze vezi sa nepravilnostima, uključujući i radnje prevare koje mogu oštetiti budžet EU. S tim u vezi, u skladu sa ovim članom se uređuje opšta obaveza Programskih organa, drugih nadležnih državnih organa, kao što su tužilaštvo, sudstvo, državno pravobranilaštvo, itd. da postupaju po zahtevima Evropske komisije, Evropske kancelarije za borbu protiv prevara (OLAF), ili Evropskog revizorskog suda kada vode postupke u interesu zaštite finansijskog interesa Evropske unije.

Takođe, ovim članom se utvrđuje obaveza Programskih organa i drugih nadležnih državnih organa Republike Srbije da dostave sve tražene informacije i dokumente uključujući sve elektronske podatke i da preduzmu sve odgovarajuće mere da olakšaju rad ovlašćenih lica institucija Evropske unije koja su upućena da vrše kontrole i revizije na licu mesta.

Primena ovog člana Predloga zakona počinje danom stupanja Srbije u članstvo EU, odnosno stupanjem na snagu međunarodnog ugovora kojim se uređuje stupanje Srbije u članstvo Evropske unije (v. član 54. Predloga zakona).

Član 40. (Razmena informacija sa Evropskom kancelarijom za borbu protiv prevara)

Ovim članom se utvrđuje obaveza Programskih organa da u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije sarađuju i razmenjuju informacije, uključujući informacije operativne prirode sa OLAF-om.

Primena ovog člana Predloga zakona počinje danom stupanja Srbije u članstvo EU, odnosno stupanjem na snagu međunarodnog ugovora kojim se uređuje stupanje Srbije u članstvo Evropske unije (v. član 54. Predloga zakona).

Član 41. (Nadzor i provere od strane institucija Evropske unije)

Ovim članom se uređuje predmet nadzora i kontrole od strane institucija EU. U skladu sa ovim članom svi finansijski sporazumi, Programi, operacije i odgovarajući ugovori, podležu nadzoru i kontroli koju vrši Evropska komisija, uključujući i kontrole koje vrši OLAF.

Takođe, ovim članom se uređuje da, pod uslovom prethodnog obaveštavanja nadležnih državnih organa od strane institucija EU, službena lica, odnosno ovlašćeni zastupnici ili predstavnici institucija EU imaju ovlašćenje da vrše bilo koje tehničke i finansijske provere koje se mogu smatrati neophodnim za sprovođenje programa kohezije politike uključujući i posete na licu mesta i u prostorijama gde se sprovode operacije koje se finansiraju iz sredstava fondova kohezije politike.

Takođe, stavom 3. ovog člana se uređuje da ovlašćenja lica iz institucija EU mogu pristupati prostorijama i pregledati svu relevantnu dokumentaciju, digitalne podatke i račune koji se odnose na stavke koje se finansiraju iz fondova kohezije politike.

Primena ovog člana Predloga zakona počinje danom stupanja Republike Srbije u članstvo EU, odnosno stupanjem na snagu međunarodnog ugovora kojim se uređuje stupanje Republike Srbije u članstvo Evropske unije (član 54. Predloga zakona).

VII. PRAĆENJE, IZVEŠTAVANJE, VREDNOVANJE, OBAVEŠTAVANJE I VIDLJIVOST (ČLANOVI 42 – 46)

Član 42. (Odbor za praćenje)

Ovim članom uređuje se delokrug Odbora za praćenje (u daljem tekstu: Odbor) sprovođenja programa kohezije politike, način obrazovanja i imenovanja članova Odbora, predsedavanje i njegov sastav, delokrug rada Odbora za praćenje sprovođenja Programa, što je u skladu sa zahtevom iz člana 38. Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Upravljački organ obrazuje Odbor i imenuje njegove članove koji imaju pravo glasa što je u skladu sa članom 39. st. 1. podstav 2. Uredbe EU o zajedničkim odredbama. Jedan Odbor može pratiti sprovođenje više programa, a moguće je obrazovati i Odbor za praćenje samo jednog programa, u skladu sa članom 38. st. 1. podstav 2. Uredbe EU o zajedničkim odredbama. Odluku o broju odbora za praćenje donosi Koordinacioni organ.

Odborom predsedava predstavnik Koordinacionog organa, Upravljačkog organa ili Nacionalnog organa. Sastav Odbora mora osigurati uravnoteženu zastupljenost predstavnika Koordinacionog organa, Programskih organa, posredničkih organa, predstavnika partnera i predstavnika država učesnica programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg). Odbor, u zavisnosti od oblasti i pitanja koja su predmet razmatranja po potrebi u svoj rad može uključiti i druge predstavnike bez prava glasa.

Takođe, ovim članom se utvrđuje obaveza Upravljačkog organa da obavljanja administrativne i stručno-tehničke poslove Odbora.

Član 43. (Funkcije Odbora)

Ovim članom se uređuju funkcije Odbora u skladu sa zahtevima iz člana 40. Uredbe EU o zajedničkim odredbama i člana 30. Interreg uredbe. Odbor obavlja sledeće funkcije: donosi Poslovnik o svom radu; ispituje napredak sprovođenja programa, ostvarivanja ključnih i ciljnih vrednosti; razmatra sva pitanja koja utiču na učinak programa i mere preduzete za rešavanje tih pitanja; ispituje doprinos programa rešavanju izazova utvrđenih preporukama Evropske unije za Republiku Srbiju; ispituje napredak u izgradnji administrativnih kapaciteta i kapaciteta partnera i korisnika za sprovođenje programa; razmatra i odobrava metodologiju i kriterijume za odabir operacija, uključujući bilo kakve izmene istih; ispituje napredak aktivnosti povezanih sa komunikacijom i vidljivošću; razmatra i odobrava godišnji, odnosno završni izveštaj Upravljačkog organa o učinku programa; razmatra i odobrava Plan o vrednovanju programa; razmatra i odobrava predloge za izmenu programa; daje preporuke Upravljačkom organu; bira operacije za finansiranje u okviru programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg); obavlja i druge poslove u okviru svojih funkcija u skladu sa važećim pravilima.

Takođe, ovim članom se uređuje obavezan sadržaj Poslovnika o radu Odbora. Poslovnik o radu Odbora obavezno sadrži odredbe kojima se uređuje postupak odlučivanja, sprečavanje

sukoba interesa, primena načela javnosti i transparentnosti i način objavljivanja podataka i informacija.

Ovim članom se propisuje obaveza objavljivanja Poslovnika o radu Odbora i podataka i informacija koji se dele sa Odborom na internet stranici programa.

Član 44. (Okvir učinka)

Ovim članom se uređuje dužnost Ministarstva da definiše okvir učinka, predmet okvira učinka i sastav. Okvir učinka se određuje za svaki program kako bi se omogućilo praćenje i vrednovanje učinka programa tokom njegovog sprovođenja, izveštavanje i obaveštavanje o učincima programa i procena ukupnog učinka fondova. Pojam *okvira učinka* je definisan u članu 5. tačka 9. Predloga zakona kao skup pokazatelja učinka prema kojima se sagledava učinak sprovođenja programa. Okvir učinka se sastoji od: pokazatelja učinka i pokazatelja ishoda povezanih sa specifičnim ciljevima utvrđenim u skladu sa pravilima koja važe za fondove odabrane za finansiranje programa; ključnih vrednosti koji treba da se ostvare do kraja određene godine i ciljnih vrednosti koje je potrebno ostvariti za pokazatelje učinka i pokazatelje ishoda do kraja perioda sprovođenja.

Stav 3. propisuje da neispunjavanje okvira učinka može rezultirati zahtevom za povraćaj sredstava koji bi uputila Evropska komisija u skladu sa važećim pravilima. Stav 4. propisuje obavezu Koordinacionog organa i Upravljačkog organa da preduzmu sve neophodne mere iz svoje odgovornosti kako bi okvir učinka bio ispunjen odnosno kako bi sprečili zahtev Evropske komisije za povraćajem sredstava.

Član 45. (Vrednovanje)

Ovim članom se utvrđuje predmet vrednovanja programa, način donošenja plana o vrednovanju i odobravanja, sprovođenje vrednovanja programa i objavljivanje izveštaja o vrednovanju. Vrednovanje programa u smislu ovog člana Predloga zakona se odnosi na jedan ili više kriterijuma: učinkovitost, efikasnost, relevantnost, koherentnost i dodatnu vrednost Unije, u cilju poboljšanja kvaliteta osmišljavanja i sprovođenja programa što je u skladu sa zahtevom iz člana 44. st. 1. Uredbe EU o zajedničkim odredbama. Plan o vrednovanju donosi Upravljački organ i podnosi ga Odboru za praćenje programa na odobrenje što je u skladu sa članovima 40. i 44. st. 6. Uredbe EU o zajedničkim odredbama. Upravljački organ sprovodi vrednovanje programa angažovanjem spoljnih stručnjaka za vrednovanje programa koji su funkcionalno nezavisni od Upravljačkog organa i dužan je da objavi izveštaje o vrednovanju na internet stranici programa što je u skladu sa članom 44. st. 3 i st. 7. Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Takođe, ovim članom se utvrđuje ovlašćenje Ministarstva za evropske integracije da uredi postupak vrednovanja što je u skladu sa zahtevom iz člana 44. st. 4. Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Član 46. (Obaveštavanje i vidljivost)

Stavom 1. ovog člana se utvrđuje dužnost Koordinacionog organa da koordinira aktivnostima vidljivosti, transparentnosti i obaveštavanja u vezi sa podrškom iz fondova kohezije politike za sve programe.

Stavom 2. ovog člana se utvrđuje dužnost Koordinacionog organa da obezbedi obaveštavanje javnosti o ulozi i dostignućima kohezije politike Evropske unije putem

jedinstvenog internet portala koji omogućava pristup relevantnim podacima o sprovođenju i rezultatima svih programa.

Takođe, ovim članom se uređuje dužnost Upravljačkog organa da obezbedi vidljivost programa i podrške u svim aktivnostima koje se odnose na operacije koje podržava kohezijska politika, sa posebnom pažnjom na operacije od strateškog značaja u skladu sa važećim pravilima (stav 3) i da u te svrhe imenuje službenika za poslove koordinatora za komunikaciju koji se stara za transparentnost, vidljivost i obaveštavanje javnosti u vezi sa podrškom kohezijske politike Evropske unije na nivou jednog ili više programa (stav 4) i uspostavi internet stranicu putem koje obaveštava javnost o ciljevima programa, aktivnostima, dostupnim mogućnostima finansiranja, i dostignućima u skladu sa važećim pravilima kohezijske politike (stav 5).

Takođe, ovim članom se utvrđuje dužnost Upravljačkog organa da učini javno dostupnim plan objavljivanja javnih poziva za davanje ponuda i listu odabranih operacija putem internet stranice i/ili putem jedinstvenog internet portala iz stava 2. ovog člana u skladu sa važećim pravilima kohezijske politike (stav 6).

Takođe, ovim članom se utvrđuje obaveza korisnika da na odgovarajući način saopšte informaciju javnosti o podršci iz sredstava fondova kohezijske politike za operaciju u skladu sa važećim pravilima kohezijske politike (stav 7).

VIII. FINANSIJSKO UPRAVLJANJE (ČLANOVI 47 – 49)

Član 47. (Zakonitost i pravilnost, provera računovodstvene dokumentacije i podnošenje zahteva za plaćanje)

Ovim članom se uređuje odgovornost i način potvrđivanja zakonitosti i pravilnosti troškova unetih u računovodstvenu dokumentaciju, provere potpunosti, tačnosti i istinitosti računovodstvene dokumentacije. Upravljački organ potvrđuje zakonitost i pravilnost troškova unetih u računovodstvenu dokumentaciju o čemu izdaje Izjavu o upravljanju u skladu sa pravilima deljenog upravljanja i važećim pravilima kohezijske politike (stav 1) što je u skladu sa zahtevom iz člana 74. st. 1. tačke (e) i (f) i Aneksa XVIII Uredbe EU o zajedničkim odredbama. Računovodstveni organ proverava potpunost, tačnost i istinitost računovodstvene dokumentacije u skladu sa važećim pravilima (stav 2), što je u skladu sa članom 76. st. 1. tačka (b) i članom 98. Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Takođe, ovim članom se utvrđuje odgovornost i način podnošenja zahteva za plaćanje Evropskoj komisiji i dokumentacija koja se dostavlja uz zahtev za plaćanje. Računovodstveni organ podnosi zahteve za plaćanje Evropskoj komisiji po programu, po fondu i po obračunskoj godini u skladu sa pravilima deljenog upravljanja i važećim pravilima (stav 3) što je u skladu sa zahtevima iz člana 76. st. 1. tačka (a) i članova 91. i 92. Uredbe EU o zajedničkim odredbama. Računovodstveni organ, uz zahteve za plaćanje, sastavlja i podnosi Evropskoj komisiji računovodstvenu dokumentaciju za svaku obračunsku godinu za koju su podneseni zahtevi za plaćanje u skladu sa važećim pravilima, zajedno sa Izjavom o upravljanju Upravljačkog organa, godišnjim revizorskim mišljenjem i godišnjim izveštajem o kontroli Revizorskog organa (stav 4) što je u skladu sa članom 91. st. 2 i članom 98. Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Primena ovog člana Predloga zakona počinje danom stupanja Srbije u članstvo EU, odnosno stupanjem na snagu međunarodnog ugovora kojim se uređuje stupanje Srbije u članstvo Evropske unije (član 54. Predloga zakona).

Član 48. (Finansijske ispravke)

Ovim članom se uređuju pravne posledice pojedinačnih i/ili sistemske nepravilnosti i odgovornost za sprovođenje finansijskih ispravki u slučaju nepravilnosti. Pojedinačne nepravilnosti i/ili sistemske nepravilnosti mogu dovesti do finansijskih ispravki u skladu sa pravilima deljenog upravljanja i važećim pravilima (stav 1). Računovodstveni organ je dužan da sprovede finansijske ispravke kada utvrdi da su troškovi/rashodi uneti u zahtev za plaćanje nepravilni tako što ukida celokupnu ili deo podrške iz fondova kohezivne politike namenjene operaciji ili programu u skladu sa važećim pravilima (stav 2) što je u skladu sa zahtevom iz člana 103. Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Takođe, ovim članom se uređuje odgovornost za sprovođenje odluka Evropske komisije o prekidu plaćanja i/ili obustavu celokupnog ili dela plaćanja usled ozbiljnih nedostataka u funkcionisanju sistema upravljanja i kontrole ili nepravilnosti koja nije otklonjena ili usled postojanja neke druge okolnosti koja dovodi u rizik zakonitost i pravilnost troškova u skladu sa pravilima deljenog upravljanja i važećim pravilima. Računovodstveni organ sprovodi odluku Evropske komisije o prekidu plaćanja i/ili obustavu celokupnog ili dela plaćanja što je u skladu sa članom 104. Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Primena ovog člana Predloga zakona počinje danom stupanja Srbije u članstvo EU, odnosno stupanjem na snagu međunarodnog ugovora kojim se uređuje stupanje Srbije u članstvo Evropske unije (v. član 54. Predloga zakona).

Član 49. (Povraćaj sredstava)

Ovim članom se uređuje povraćaj sredstava u budžet EU na zahtev Evropske komisije kada sredstva namenjena za prefinansiranje nisu iskorišćena, odnosno za slučaj kada nije podnet zahtev za međuplaćanje do kraja treće kalendarske godine nakon godine kada je nastala budžetska obaveza (stav 1) što je u skladu sa zahtevom iz člana 105. Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Takođe, ovim članom se utvrđuje dužnost Računovodstvenog organa da Evropskoj komisiji dostavi izjašnjenje o tome da li se slaže sa iznosom iz zahteva Evropske komisije za povlačenje sredstava u roku propisanom važećim pravilima i ukoliko se ne slaže sa iznosom povlačenja da u izjašnjenju dostavi obrazložene razloge u skladu sa važećim pravilima (stav 2) što je u skladu sa zahtevom iz člana 107. stav 2. Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Takođe, ovim članom se utvrđuje dužnost Računovodstvenog organa da sprovede zahtev Evropske komisije o povraćaju sredstava u skladu sa pravilima deljenog upravljanja i važećim pravilima (stav 3) što je u skladu sa zahtevom iz člana 107. stav 3. Uredbe EU o zajedničkim odredbama.

Takođe, ovim članom se utvrđuje dužnost Upravljačkog organa i Računovodstvenog organa da preduzmu sve neophodne mere iz svoje odgovornosti kako bi bili ispunjeni uslovi za potpuno iskorišćavanje sredstava fondova kohezivne politike koja su namenjena za prefinansiranje, odnosno kako bi zahtev za međuplaćanje bio podnet u roku koji je propisan važećim pravilima kohezivne politike (stav 4).

Primena ovog člana Predloga zakona počinje danom stupanja Srbije u članstvo EU, odnosno stupanjem na snagu međunarodnog ugovora kojim se uređuje stupanje Srbije u članstvo Evropske unije (član 54. Predloga zakona).

IX. KAPACITETI ZA SPROVOĐENJE FONDOVA KOHEZIONE POLITIKE (ČLANOVI 50 – 51)

Član 50. (Razvoj i očuvanje administrativnih kapaciteta)

Ovim članom se utvrđuje dužnost Centralne institucija sistema stručnog usavršavanja u javnoj upravi Republike Srbije i Koordinacionog organa da pripreme program za izgradnju administrativnih kapaciteta organa i tela koja obavljaju poslove u sistemu upravljanja i kontrole (u daljem tekstu: program izgradnje kapaciteta).

U skladu sa stavom 2. Koordinacioni organ prati sprovođenje i predlaže centralnoj instituciji sistema stručnog usavršavanja u javnoj upravi Republike Srbije periodično ažuriranje programa izgradnje kapaciteta u delu obuke i stručnog usavršavanja. Koordinacioni organ predlaže Vladi donošenje odgovarajućih planskih mera izgradnje, zapošljavanja kadrova i očuvanja administrativnih kapaciteta organa i tela za obavljanje poslova, koji ne spadaju u domen obuke i stručnog usavršavanja, u skladu sa ciljevima ovog zakona i u saradnji sa nadležnim organima na koje se te mere odnose.

Član 51. (Razvoj kapaciteta partnera i korisnika)

Ovim članom se utvrđuje dužnost Koordinacionog organa da utvrđuje potrebe sistemskog ulaganja u kapacitete partnera i budućih korisnika sredstava fondova kohezije politike kroz mere podizanja svesti, pripremu i sprovođenje mera programa izgradnje kapaciteta i predlaganje drugih mera u skladu sa ciljevima ovog zakona.

X. OVLAŠĆENJE ZA DONOŠENJE PODZAKONSKIH PROPISA (ČLAN 52)

Član 52.

Ovim članom se utvrđuje ovlašćenje Vlade da na predlog Ministarstva bliže propiše strukturu i finansiranje programa, način vršenja i podelu odgovornosti organa u sistemu upravljanja i kontrole sprovođenja programa kohezije politike i posebna pravila za vršenje poslova i podelu odgovornosti u sistemu upravljanja i kontrole sprovođenja programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg).

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (ČLANOVI 53-54)

Član 53. (Rok za donošenje podzakonskih akata za sprovođenje ovog zakona)

Ovim članom se uređuje rok za donošenje podzakonskih akata za sprovođenje ovog predloga zakona.

Član 54. (Stupanje na snagu)

Ovim članom se uređuje stupanje na snagu ovog predloga zakona i utvrđuje da će početak primene odredbi u članovima 35, 36, 38, 39, 40, 41, 47, 48. i 49. ovog predloga zakona početi od dana stupanja na snagu ugovora kojim se uređuje pristupanje Srbije Evropskoj uniji, odnosno od datuma pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

IV) ANALIZA EFEKATA PROPISA

- na koga će i kako će najverovatnije uticati rešenja u propisu

Pravila EU u oblasti kohezije politike zahtevaju uspostavljanje sistema za upravljanje i kontrolu sprovođenja programa koji obuhvata tela države članice nadležna za funkcije

upravljanja (Upravljački organ), računovodstva (Računovodstveni organ) i revizije (Revizorski organ). Ovi organi zajedno čine programske organe države članice, koja se staraju o zakonitom i pravilnom sprovođenju programa, potpunosti, tačnosti i istinitosti računa, odnosno nezavisnoj proverbi delotvornosti sistema upravljanja i kontrole i zakonitosti i pravilnosti rashoda/troškova.²⁰ Takođe, pravila kohezivne politike daju ovlašćenje upravljačkim organima da identifikuju posredničke organe za sprovođenje određenih poslova upravljačkih organa. Pored toga, pravila EU koja regulišu sistem upravljanja i kontrole sprovođenja programa kohezivne politike daje mogućnost državi članici da odredi telo nadležno za koordinaciju poslova programskih tela i vezu i komunikaciju sa Evropskom komisijom (Koordinacioni organ).²¹

S tim u vezi, rešenja Predloga zakona će imati najveći uticaj na buduće Programske organe, odnosno na ministarstva koja će vršiti upravljačku i računovodstvenu funkciju, službu Vlade ili organ državne uprave koja će vršiti funkciju revizije u skladu sa važećim pravilima kohezivne politike, kao i na sve organe državne uprave i druge nosioce javnih ovlašćenja koji će vršiti funkciju posredničkih organa u sistemu upravljanja i kontrole sprovođenja programa kohezivne politike. Predlogom zakona se koristi mogućnost propisana Uredbom EU o zajedničkim odredbama i poslovi koordinacije sistema upravljanja i kontrole se poveravaju Ministarstvu za evropske integracije, te će njegove odredbe uticati značajno na ovo ministarstvo.

Dalje, rešenja Zakona će imati pozitivan ekonomski uticaj na buduće korisnike sredstava iz fondova kohezivne politike koje obuhvata širok krug privatnih i javnih subjekata.

Međutim, ovi efekti propisa će doći do izražaja tek nakon pristupanja Srbije u članstvo EU. Naime, nakon pristupanja, Srbija će, između ostalog, imati **pravo da koristi fondove kohezivne politike EU**.

Budžet EU za ovu politiku, kao i za sve ostale politike Unije, programiran je kroz sedmogodišnje cikluse, a trenutni ciklus je 2021-2027, a sledeći 2028-2034. godine. Za važeći programski period, **višegodišnji finansijski okvir** za sve države članice EU predviđa (indikativno) **392 milijarde evra**, dok okvir narednog budžeta 2028-2034. još nije poznat.

Srbija će kada postane članica Unije imati pravo na značajna izdvajanja sredstava iz fondova kohezivne politike koji će predstavljati najveći deo javnih investicija u zemlji²². Kao primer, u periodu 2015-2017, vrednost javnih investicija finansiranih kroz kohezivnu politiku EU kretala se od 84,2% za Portugal, do 79,61% u Hrvatskoj i 61,17% u Poljskoj²³. Može se očekivati da će godišnja raspodela sredstava za Srbiju biti nekoliko puta veća od trenutne potrošnje nacionalnog budžeta za potrebe društveno-ekonomskog razvoja.

²⁰ V. član 71. Uredbe EU o zajedničkim odredbama

²¹ V. član 71. st. 6. Uredbe EU o zajedničkim odredbama

²² Prema podacima Evropske komisije u periodu od 2015-2017 Portugaliji, Hrvatskoj, Litvaniji, Poljskoj, Letoniji, Mađarskoj i Slovačkoj učešće kohezivne politike u ukupnim javnim ulaganjima prelazi 50%. Izvor: <https://cohesiondata.ec.europa.eu/Other-Eurostat/Share-of-Cohesion-Policy-per-Member-State-to-publi/drqq-sbh7/data>.

²³ <https://cohesiondata.ec.europa.eu/Other-Eurostat/Share-of-Cohesion-Policy-per-Member-State-to-publi/drqq-sbh7> – Ovo su podaci u tekućem programskom periodu, kada je nacionalno sufinansiranje određeno na 15% ukupnih sredstava; ako se potvrdi da će se ovaj procenat povećati na 30% u narednom programskom periodu, u mnogim zemljama bi se povećao udeo kohezivne politike u javnim ulaganjima.

Kohezijska politika se odnosi na ulaganje u najpotrebnije razvojne projekte Srbije, od inovacija i razvoja ljudskih resursa, do infrastrukture svih tipova.

Alokacija ovih sredstava u budžet Republike Srbije od presudnog je značaja za zemlju kako bi uhvatila korak sa naprednijim ekonomijama EU i obezbedila bolji kvalitet života svojih građana.

S tim u vezi, Zakon će imati uticaj na organe državne uprave, organe pokrajinske vlasti i jedinica lokalne samouprave, ekonomske i socijalni partnere²⁴, i druga relevantna tela kao korisnike koji će koristiti finansijska sredstva za sprovođenje različitih operacija/aktivnosti u skladu sa ciljevima kohezijske politike. Konačno, ta će se sredstva prelići na krajnje korisnike, odnosno privredne subjekte i fizička lica koja su angažovana za isporuku dobara, usluga i radova za sprovođenje operacija programa kohezijske politike koja će se finansirati iz sredstava fondova kohezijske politike.

- kakve troškove će primena propisa stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)

Troškovi primene propisa po građane i privredu (naročito mala i srednja preduzeća) će biti minimalni u odnosu na dobit.

Kohezijska politika će podrazumevati usmeravanje sredstava fondova EU na ulaganje u najpotrebnije razvojne projekte Srbije, od inovacija i razvoja ljudskih resursa, do infrastrukture svih tipova – a upravo je taj isti administrativni kapacitet potreban za dizajniranje i sprovođenje razvojne politike koja donosi rezultate za Srbiju.

Osiguranje dovoljnih i efektivnih administrativnih kapaciteta u sistemu javne uprave je od vitalnog značaja za uspešan pristup finansiranju kohezijske politike EU nakon pristupanja.

Republika Srbija će morati da ima između 1450 i 1600 kadrova. Od toga između 250 i 260 kadrova bilo bi potrebno u programskim organima, odnosno u Upravljačkom organu 170-180, Računovodstvenom organu 34-39 i Revizorskom organu 42-47. Preostalih, između 1200 i 1340 kadrova bi bilo potrebno na strani implementacije u posredničkim organima, odnosno ministarstvima ili drugim telima angažovanim na implementaciji programa kohezijske politike.

Ukupni troškovi potreba za osobljem su između 80 i 90 miliona evra prema sedmogodišnjem ciklusu, odnosno između 11.4 i 12.8 miliona evra godišnje.

U godini pristupanja Srbija bi trebala imati angažovano oko 1200 kadrova na pripremi i sprovođenju kohezijske politike što bi zahtevalo oko 9.5 miliona evra godišnjih troškova. Srbiji bi bilo potrebno svih 1450 – 1600 zaposlenih zaključno sa drugom godinom članstva u EU. Do tada bi troškovi vođenja administrativnog dela sistema bili nešto ispod 12.8 miliona evra godišnje.

Pravni osnov za angažovanje dodatnog osoblja biće Predlog zakona i podzakonski akti, kao i procedure i Planovi organizacionog razvoja, koji će biti pripremljeni za institucije u sistemu upravljanja i kontrole. Ovi planovi utvrdiće potrebe za osobljem u odnosu na kompetencije svakog organa. U slučaju da, u skladu sa pomenutim planovima, bude postojala potreba da se, pored postojećeg, angažuje i dodatno osoblje, troškovi za angažovanje dodatnog osoblja će biti planirani u budžetima tih organa prema potrebnoj dinamici.

²⁴ Poput sindikata, udruženja poslodavaca, privrednih komora, socijalnih preduzeća.

Međutim, značajan deo administrativnih troškova mogu se finansirati kroz sredstva kohezione politike, odnosno kroz tehničku pomoć iz njenih fondova.

Takođe, postojeći kadrovi nacionalne strukture koji su angažovani na implementaciji pomoći iz IPA 2 i IPA 3, biće preusmeren na sprovođenje fondova kohezione politike. U pitanju su, pre svega, kadrovi nacionalne strukture za indirektno upravljanje sredstvima iz IPA 3, koju čine Nacionalni IPA koordinator (NIPAK), Nacionalni službenik za odobravanje (NAO), Telo za podršku NAO, Računovodstveno telo, Revizorskom telo, Upravljački organi i Posrednička tela.

S tim u vezi, očekivani troškovi implementacije po građane i privredu u odnosu na sredstva iz fondova kohezione politike koja će biti stavljena na raspolaganje Srbiji kao članici EU su minimalna.

- da li su pozitivne posledice donošenja propisa takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti

Da. Ukupna sredstva iz fondova kohezione politike u sedmogodišnjem periodu koja će biti uložena u konkurentnost, otvaranje novih radnih mesta, razvoj transportne i komunalne infrastrukture, itd. višestruko će prevazići troškove sprovođenja.

- da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija

Da. Sredstva za finansiranje kohezione politike obezbeđuju se iz:

- 1) Evropskog fonda za regionalni razvoj (u daljem tekstu: EFRR);
- 2) Evropskog socijalnog fonda plus (u daljem tekstu: ESF+);
- 3) Kohezionog fonda (u daljem tekstu: KF) i
- 4) Fonda za pravednu tranziciju (u daljem tekstu: FPT).

Fondovi navedeni doprinose jačanju ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije kroz ostvarivanje ciljeva Ulaganje u zapošljavanje i rast i Evropska teritorijalna saradnja (Interreg).

Sredstva fondova će biti plasirana kroz programe i operacije kojima se sprovode ciljevi programa. Određene operacije mogu obuhvatati šeme podrške za različite forme preduzetništva, početnih ulaganja, inovativnih startapova u lokalnim sredinama.

Takođe, operacije preko kojih se finansiraju projekti izgradnje javne infrastrukture će poboljšavati ukupan ambijent za otvaranja novih preduzeća i jačanje konkurentnosti i zadržavanje stanovništva naročito u privredno zaostalim/zapostavljenim regionima.

S tim u vezi, programi i operacije finansirane iz fondova kohezione politike će doprineti stvaranju novih učesnika na tržištu i jačanje konkurencije.

- da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o propisu i koje će se mere tokom primene propisa preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem propisa namerava

Da. Rad na izradi Akcionog plana za Poglavlje 22 organizovalo je i vodilo Ministarstvo za evropske integracije. Proces izrade Akcionog plana podrazumevao je dugoročan konsultativni proces uključujući nekoliko radionica i konsultativnih sastanaka sa predstavnicima svih institucija relevantnih za Poglavlje 22. Učesnici radionica bili su predstavnici organa i organizacija državne uprave, odnosno članovi Pregovaračke grupe za Poglavlje 22. Pored toga, pre početka izrade Akcionog plana, obavljene su konsultacije sa

Nacionalnim konventom o EU, kao predstavnicima civilnog društva radi uspostavljanja čvrstih veza sa različitim zainteresovanim stranama i istovremeno radi obezbeđenja koherentnosti sa ostalim pregovaračkim poglavljima i zahtevima kohezivne politike. Kao rezultat ovog konsultativnog procesa i razumevanja prirode zahteva kohezivne politike Unije, Pregovaračka grupa je osmislila Akcioni plan koji definiše mere koje će najdelotvornije doprineti harmonizaciji, usvajanju i sprovođenju zahteva u oblasti kohezivne politike.

Merom 1.1 AP predviđeno je uspostavljanje zakonodavnog okvira za uvođenje kohezivne politike Evropske unije kojim bi se „osiguralo uvođenje ciljeva i zahteva kohezivne politike EU predviđenih članovima 174. i 175. Ugovora o funkcionisanju EU u pravni okvir Republike Srbije“.

Radna grupa za izradu Predloga zakona za kohezivnu politiku je obrazovana 2019. godine. Radnu grupu činili su predstavnici Ministarstva za evropske integracije, Ministarstva finansija, Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave, Ministarstva privrede i Kancelarije za reviziju sistema upravljanja sredstvima Evropske unije. Radna grupa je na sastanku koji je održan 23. decembra 2019. godine donela zaključak da je potrebno pripremiti Predlog zakona o sistemu za upravljanje fondovima kohezivne politike Evropske unije u Republici Srbiji.

Predlog zakona je komuniciran članovima Radne grupe i predstavljen na sastanku 24. marta 2023. godine na kojoj je predloženi tekst nakon diskusije i prihvaćen, uz mogućnost dostavljanja dodatnih komentara. Dodatne komentare dostavili su Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave i Kancelarija za reviziju sistema upravljanja sredstvima Evropske unije, sa kojima je tekst Predloga zakona i usaglašen.

U okviru konsultativnog procesa održan je sastanak predstavnika Ministarstva za evropske integracije i članova Radne grupe za Poglavlje 22: Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji 15. juna 2023. godine, na kome su članovi Radne grupe imali priliku da na osnovu preliminarno podeljenog teksta Predloga zakona razmene mišljenja o krovnim ciljevima Zakona, kontekstu politika na koje Zakon treba da utiče, pojedinačnim odredbama Zakona i dinamici procesa usvajanja dokumenta.

Predlog zakona o uspostavljanju i funkcionisanju sistema za upravljanje kohezivnom politikom je objavljen na portalu eKonsultacije 27. juna 2023. godine, kada je određen 19. jul 2023. godine kao rok za dostavljanje komentara.

U okviru konsultativnog procesa održane su dve panel diskusije sa predstavnicima lokalnih samouprava, regionalnih razvojnih agencija, organizacija civilnog društva i drugim zainteresovanim licima, uz podršku projekta „Podrška reformi javne uprave u procesu EU integracija“ finansiranog iz razvojne pomoći Savezne Republike Nemačke. Prva panel diskusija je održana u Zaječaru 11. jula 2023. godine. Druga panel diskusija je održana u Užicu 13. jula 2023. godine. Na osnovu objavljenog Predloga zakona, na panel diskusijama su održani razgovori o ciljevima Zakona, kontekstu za sprovođenje kohezivne politike na regionalnom i lokalnom nivou, kao i o konkretnim odredbama Zakona. Takođe, u konsultativnom procesu učestvovala je i Stalna konferencija gradova i opština – Savez gradova i opština Srbije, koja je dala predloge za dopunu člana 6. Predloga zakona, koji je shodno tome dopunjen.

Nakon toga, Predloa zakona je dostavljen Evropskoj komisiji na komentare, u skladu sa procedurom konsultacija, dogovorenom u okviru pristupnih pregovora 2013. godine. Komentari Evropske komisije su dobijeni 10. oktobra 2023. godine. Komentari su bili načelnog tipa u skladu sa kojima su izvršene izmene u tekstu Predloga zakona.

V) PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE AKTA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti finansijska sredstva iz budžeta Republike Srbije.

Navodimo da je Republika Srbija korisnik pretpristupne pomoći EU i da je za korišćenje ovih sredstava uspostavljen sistem za upravljanje i kontrolu programa koji se finansiraju iz instrumenta IPA III. Jedan od ključnih ciljeva ovog instrumenta je da osposobi zaposlene u sistemu upravljanja i kontrole upravljanja programima EU da po pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji upravljaju sredstvima iz fondova kohezivne politike. U tom smislu, zaposleni u organima državne uprave koji su angažovani na poslovima upravljanja i kontrole IPA III sredstava će biti angažovani na poslovima upravljanja sredstvima EU koji su opredeljeni za sprovođenje kohezivne politike EU u Republici Srbiji.

Kako bi se Republika Srbija pripremila za korišćenje ovih fondova iz sredstava IPA programa za 2015. godinu opredeljena su bespovratna sredstva u iznosu od 2,7 miliona evra kojim se finansira realizacija projekta *Podrška uspostavljanju sistema za upravljanje kohezivnom politikom u Republici Srbiji* iz kog se finansiraju mere i aktivnosti pripreme pravnog i institucionalnog okvira te stručno usavršavanje zaposlenih u državnoj upravi Republike Srbije u skladu sa Akcionim planom koji je Vlada usvojila u aprilu 2019. godine. Takođe, u okviru IPA III programa za 2024. godinu opredeljena su dodatna sredstva u iznosu od 2 miliona evra koja su namenjena daljem razvoju ovog sistema tako da će EU, bespovratnim sredstvima, nastaviti da podržava mere namenjene jačanju uspostavljenog sistema i postepeno prilagođavanje postojećih struktura uključujući i jačanje kapaciteta kroz stručno usavršavanje zaposlenih u ovom sistemu.

Navodimo takođe da je Evropska komisija (EK) izrazila spremnost da finansijski podrži pripremu i sprovođenje mera privlačenja i zadržavanja visokokvalitetnih kadrova zaposlenih u sistemu upravljanja i kontrole programa bespovratnim sredstvima Evropske unije. Sredstva za sprovođenje ovih mera su indikativno opredeljena u operativnim programima za period od 2024-2027. godine koji su predmet usaglašavanja sa EK. U tom smislu, u narednom periodu će se nastaviti konsultacije sa predstavnicima Generalnog direktora EK zaduženog za pregovore o proširenju radu usaglašavanja pristupa i definisanja modaliteta pružanja ove vrste pomoći.

IZVEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI EFEKATA ZAKONA O USPOSTAVLJANJU I FUNKCIONISANJU SISTEMA ZA UPRAVLJANJE KOHEZIONOM POLITIKOM

UVOD

U toku su pristupni pregovori sa Evropskom unijom u skladu sa pregovaračkim okvirom, pregovaračkim pozicijama za pojedinačna poglavlja i Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Unije 2022-2025, u okviru Paketa proširenja²⁵. Pored pregovora, dijalog sa Evropskom komisijom sprovodi se i kroz redovne godišnje sastanke sa ministrima finansija država članica EU i predstavnika Evropske komisije koji rezultiraju Zajedničkim zaključcima ekonomskog i finansijskog dijaloga²⁶. Nakon pristupanja, Srbija će, između ostalog, imati **pravo da koristi fondove kohezione politike EU**, kao i značajna sredstva u okviru Zajedničke poljoprivredne politike i druge fondove koji se bave različitim reformskim oblastima, kao što su migracije i upravljanje granicama, bezbednost i odbrana, jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija, Evropska javna uprava i drugi.

Kohezionna politika je najvažnija investiciona politika Evropske unije. Podržava gotovo sve sektore značajne za društveno-ekonomski razvoj jedne države, između ostalog, zaštitu životne sredine, istraživanja, inovacije i razvoj preduzeća, obrazovanje, zapošljavanje i socijalnu inkluziju najugroženijih, razvoj saobraćajne infrastrukture, teritorijalni i prekogranični razvoj, itd.

Budžet za ovu politiku, kao i za sve ostale politike Unije, programiran je kroz sedmogodišnje cikluse, a trenutni ciklus je 2021-2027 obuhvata **višegodišnji finansijski okvir** za sve države članice EU predviđa **1.211 milijardi evra**, dok je vanredni paket finansijskih podsticaja povezan sa Covid-19, poznat kao EU sledeće generacije, sa budžetom od 806,9 milijardi evra dizajniran da pomogne obnovu EU nakon pandemije i prvenstveno će podržati ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju. Kohezionna politika EU finansira se u okviru višegodišnjeg finansijskog okvira i za nju je izdvojeno preko 21% ukupno predviđenih sredstava.

NAZIV DOKUMENTA NA KOJI SE ODNOSI IZVEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI EFEKATA

Zakon o uspostavljanju i funkcionisanju sistema za upravljanje kohezionom politikom

OBLAST PLANIRANJA I SPROVOĐENJA JAVNIH POLITIKA

Javna uprava

INFORMACIJA O POSTOJEĆEM STANJU I POTREBI ZA INTERVENCIJOM

Kohezionna politika EU je predmet pregovora u Poglavlju 22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata. **Srbija će imati pravo na značajna izdvajanja sredstava iz fondova kohezione politike nakon pristupanja koji će predstavljati najveći**

²⁵ Svake godine Komisija usvaja „paket za proširenje“ - set dokumenata koji objašnjavaju politiku proširenja EU.

²⁶ Zaključci uključuju smernice specifične za pojedine zemlje koje uvažavaju najznačajnije potrebe svake ekonomije na polju makroekonomskog upravljanja i strukturnih reformi, a na osnovu dostavljenih Ekonomskih programa reformi (ERP) država kandidata i potencijalnih kandidata za članstvo u EU.

deo javnih investicija u zemlji²⁷. Kohezijska politika je glavna investicijska politika EU, koja obezbeđuje finansiranje ekvivalentno 8,5% nacionalnih kapitalnih investicija u EU, a ovaj procenat dostiže i 41% za EU 13 pa i preko 50% za brojne zemlje članice (Portugal 84,20 %, Hrvatska 79,61 %, Litvanija 74,36 %, Poljska 61,17 %, Letonija 59,91 %, Mađarska 55,46 %, Slovačka 54,59 %) ²⁸. Može se očekivati da će godišnja raspodela sredstava za Srbiju premašiti nekoliko puta više od trenutne potrošnje nacionalnog budžeta za potrebe društveno-ekonomskog razvoja.

Alokacija ovih sredstava u budžet Republike Srbije od presudnog je značaja za zemlju kako bi uhvatila korak sa naprednijim ekonomijama EU i obezbedila bolji kvalitet života svojih građana. Shodno tome, od vitalnog je značaja da se ubrzaju pripreme za pristupanje, posebno aktivnosti u Poglavlju 22. S tim u vezi, Vlada Republike Srbije je aprila 2019. godine odobrila „Akcioni plan za poglavlje 22 - Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata“ koji sadrži mere koje pokrivaju sledeće oblasti:

- Zakonodavni okvir
- Institucionalni okvir
- Administrativni kapaciteti
- Programiranje
- Praćenje i vrednovanje
- Finansijsko upravljanje i kontrola (uključujući reviziju)
- Dostupnost statističkih podataka za sprovođenje kohezijske politike

Primena Kohezijske politike EU zahteva uspostavljanje **institucionalnog okvira**, koji uključuje „uspostavljanje određenog sistema za sprovođenje sa jasno definisanim zadacima i nadležnostima uključenih tela“ (Izveštaj o skriningu Republika Srbija Poglavlje 22, str. 2). Institucionalni okvir, takođe, treba da osigura uspostavljanje „efikasnog mehanizma za međuministarsku koordinaciju, kao i uključivanje i konsultacije sa širokim krugom partnerskih organizacija prilikom priprema i sprovođenja programa“ (Ibidem).

Takođe, sprovođenje i primena pravnih tekovina Kohezijske politike EU podrazumeva:

- uspostavljanje **procesa programiranja** za pripremu Sporazuma o partnerstvu i programa koji se finansiraju iz fondova kohezijske politike (u daljem tekstu: Program) čijim sprovođenjem se ostvaruju ciljevi Strukturnih fondova u državi članici;
- uspostavljanje posebnog okvira za **finansijsko upravljanje i kontrolu**, uključujući reviziju zakonitosti i pravilnosti rashoda;
- uspostavljanje **sistema za praćenje i vrednovanje** sprovođenja programa, uključujući i uspostavljanje osnova za uvođenje sveobuhvatnog kompjuterizovanog Informacionog sistema za upravljanje (*Management information system - MIS*);
- izgradnju odgovarajućih **administrativnih kapaciteta** u okviru struktura koja čine nacionalni institucionalni okvir (Izveštaj o skriningu, str. 2).

Prethodno navedeno podrazumeva obavezu države članice da odredi i uspostavi sve strukture koje se zahtevaju pravnim tekovinama Unije u Poglavlju 22, odnosno, „odgovarajućeg sistema za sprovođenje sa jasno definisanim zadacima i odgovornostima uključenih tela“ (Izveštaj o skriningu, str. 2).

AP predviđa mere za ispunjavanje ključnih preduslova/zahteva kohezijske politike neophodnih u pripremi Srbije za sprovođenje kohezijske politike EU.

Merom 1.1 AP predviđeno je uspostavljanje zakonodavnog okvira za uvođenje Kohezijske politike Evropske unije kojim bi se „osiguralo uvođenje ciljeva i zahteva kohezijske politike

²⁷ Prema podacima Evropske komisije u periodu od 2015-2017 Portugaliji, Hrvatskoj, Litvaniji, Poljskoj, Letoniji, Mađarskoj i Slovačkoj učešće kohezijske politike u ukupnim javnim ulaganjima prelazi 50%. Izvor: <https://cohesiondata.ec.europa.eu/Other-Eurostat/Share-of-Cohesion-Policy-per-Member-State-to-public/drqq-sbh7/data>.

²⁸ <https://cohesiondata.ec.europa.eu/Other-Eurostat/Share-of-Cohesion-Policy-per-Member-State-to-public/drqq-sbh7>.

EU predviđenih članovima 174. i 175. Ugovora o funkcionisanju EU u pravni okvir Republike Srbije“.

Nacionalni program za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije (NPAA) 2022-2025, čija revidirana verzija je usvojena 21. jula 2022. godine, predviđa kao meru usvajanje Zakona o sistemu za upravljanje fondovima kohezije politike u Republici Srbiji u četvrtom kvartalu 2022. godine.

Napredak Republike Srbije u pripremama za korišćenje fondova kohezije politike EU redovno procenjuje Evropska komisija i ova ocena je predstavljena u Godišnjem izveštaju Komisije u okviru Paketa proširenja. **Godišnji izveštaj Evropske komisije o napretku Srbije za 2022**²⁹ (u daljem tekstu: Godišnji izveštaj) navodi da „Srbija još nije definisala svoj institucionalni okvir za kohezionu politiku“ (Godišnji izveštaj, str. 144) da „tek treba da usvoji pravni okvir za kohezionu politiku“ (*Ibidem*) i da „rad na zakonu o kohezionoju politici treba da se ubrza“ (*Ibidem*). S tim u vezi, Evropska komisija je pozvala Srbiju da „hitno sprovede svoj akcioni plan o kohezionoju politici, uključujući imenovanje institucija“ (*Ibidem*) i da „uzme u obzir zahteve budućih strukturnih/kohezionih fondova u institucionalnom uređenju“ (*Ibidem*).

Imajući u vidu prethodno navedeno, neophodno je donošenje zakona kojim će se urediti strateški okvir i proces programiranja kohezije politike, uspostavljanje sistema upravljanja i kontrole sprovođenja programa, poslovi programskih organa, praćenje, vrednovanje, obaveštavanje i vidljivost programa, jačanje kapaciteta za sprovođenje fondova kohezije politike i druga pitanja od značaja za pravilno i zakonito sprovođenje programa u Srbiji, a u skladu sa relevantnim uredbama EU (pre svega Uredbom o zajedničkim odredbama EU 2021-2027³⁰, skraćeno UOZO).

Koheziona politika Evropske unije (u daljem tekstu: EU) ima za cilj podsticanje opšteg i uravnoteženog razvoja i jačanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije kroz smanjenje razlika u stepenu razvijenosti različitih regiona i smanjenje zaostajanja najmanje razvijenih regiona država članica EU.³¹

Pravne tekovine EU u oblasti kohezije politike se sastoje od uredbi koje definišu pravila za izradu, odobravanje i sprovođenje programa potrebnih za realizaciju fondova za finansiranje sprovođenja kohezije politike; Evropski fond za regionalni razvoj (u daljem tekstu: EFRR), Evropski socijalni fond plus (u daljem tekstu: ESF+), Kohezioni fond (u daljem tekstu: KF) i Fond za pravednu tranziciju (u daljem tekstu: FPT).

PROJEKCIJA ŽELJENOG STANJA

Vizija za uspostavljanje Kohezije politike u Republici Srbiji je negovanje ekonomske i socijalne kohezije unutar zemlje i promovisanje održivog razvoja po pristupanju kroz efektivno i efikasno korišćenje sredstava kohezije politike. To bi omogućilo usmeravanje resursa i investicija ka manje razvijenim oblastima, sa fokusom na poboljšanje infrastrukture, poboljšanje pristupa obrazovanju i zdravstvenoj zaštiti i stvaranje mogućnosti za zapošljavanje, stvarajući tako uravnoteženiju i prosperitetniju nacionalnu ekonomiju. Takođe,

²⁹ RADNI DOKUMENT KOMISIJE Republika Srbija Izveštaj za 2022. godinu koji prati Saopštenje Komisije upućeno Evropskom parlamentu, Savetu, Evropskom ekonomskom i socijalnom komitetu i Komitetu regiona Saopštenje o politici proširenja EU za 2022. godinu (Brisel, 12. 10. 2022. godine SWD(2022) 338 konačna verzija).

³⁰ Uredba (EU) 2021/1060 Evropskog parlamenta i Saveta od 24. juna 2021. godine, kojom se uspostavljaju zajedničke odredbe o Evropskom fondu za regionalni razvoj, Evropskom socijalnom fondu plus, Kohezionom fondu, Fondu za pravednu tranziciju, Evropskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i poljoprivredu i finansijska pravila za ove fondove i Fond za azil, migracije i integracije, Fond za unutrašnju bezbednost i Instrument za finansijsku podršku za upravljanje granicom i viznu politiku

³¹ Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, član 174.

korišćenje ovih sredstava moglo bi da podrži inovacije i razvoj ekonomije zasnovane na znanju kroz ulaganja u istraživanje i razvoj, uspostavljanje inovacionih hubova i klastera i podršku malim i srednjim preduzećima. Konkurentnija i inovativnija ekonomija može privući strane investicije i stvoriti visokokvalitetna radna mesta. Sprovođenje fondova kohezione politike takođe osigurava da svi građani imaju jednak pristup mogućnostima i uslugama. Ulaganja u ovu oblast bi doprinela poboljšanju pristupa obrazovanju i zdravstvenoj zaštiti, smanjenju siromaštva i socijalne isključenosti i promovisanju rodne ravnopravnosti. Štaviše, ulaganja Kohezione politike u transportne mreže, energetske sisteme i digitalnu infrastrukturu ne samo da bi olakšala ekonomski rast već bi i poboljšala povezanost sa susednim zemljama i Evropom u celini.

PROBLEMI, UZROCI I POSLEDICE

Za navedenu oblast ne postoje problemi, uzroci i posledice, jer ona nije do sada bila regulisana ni jednim dokumentom javne politike ili propisom.

IDENTIFIKACIJA RIZIKA

Glavni rizik se odnosi na nepripremljenost javne uprave da po prijemu u članstvo neće moći da na pravi način utroši sredstva namenjena Republici Srbiji za sprovođenje kohezione politike EU.

Da bi se kvantifikovala sredstva koja ne bi bila na raspolaganju Republici Srbiji, mora se proučiti metodologija koju Evropska komisija primenjuje za odlučivanje o finansijskim alokacijama za Republiku Srbiju za period 2021-2027. Ova metodologija je sadržana u članu 103 (2) UOZO, ANEKS XXII Metodologije o raspodeli ukupnih sredstava po državi članici - član 103 (2).

U UOZO, indikativna izdvajanja za svaku od država članica EU već su procenjena po trenutnim cenama i cenama iz 2018. godine, što dovodi do različitih raspodela po stanovniku između država članica EU u zavisnosti od pojedinih kriterijuma koji se ponderišu na način koji je naveden u UOZO.

Kriterijumi koji opredeljuju raspodelu sredstava su najpre vezani za ukupan broj stanovnika, ali i broj stanovnika na NSTJ 2 i NSTJ 3 nivou³². Drugi kriterijumi obuhvataju brojne ekonomske i socijalne pokazatelje države članice u poređenju sa razvijenijim regionima u Evropskoj uniji. Ti parametri obuhvataju broj nezaposlenih po regionima, potrebno povećanje zaposlenosti kao bi se dostigli razvijeniji regioni, broj lica sa tercijskim obrazovanjem koji treba uvećati da bi se dostigao proseka u razvijenijim regionima, broj mladih koji napušta obrazovanje i obuku u poređenju sa razvijenijima i konačno razlika pariteta kupovne moći u regionima u poređenju sa razvijenijim regionima.

Preciznija potencijalna alokacija koju bi Republika Srbija mogla da dobije, a na osnovu gore navedenih kriterijuma će biti izrađena u toku priprema za upravljanje kohezionom politikom kada se budu pripremala programska dokumenta kohezione politike. Ono što je izvesno je da će sredstva iz Fondova biti nekoliko puta veća od 1.5 milijardi evra koje je Srbija imala na raspolaganju iz pretpristupnog IPA instrumenta za period 2014-2020. godine, a i veća od potencijalnog iznosa koji je dostupan Republici Srbiji iz istog instrumenta za period 2021-2027. godine.

REZULTATI SPROVEDENE ANALIZE EFEKATA

Opšti cilj i pokazatelji efekta propisa

³² Uredbom o nomenklaturi statističkih teritorijalnih jedinica (Službeni glasnik RS br. 109/2009 i 46/2010) definisane su statističke teritorijalne jedinice koje odgovaraju NSTJ 1, NSTJ 2 i NSTJ 3 nivoima.

Donošenjem Zakona o uspostavljanju i funkcionisanju sistema za upravljanje kohezionom politikom postavlja se pravni osnov da se **uspostavi sistem za efikasno i delotvorno upravljanje (planiranje i sprovođenje) fondova kohezione politike u Republici Srbiji.**

Efikasnost upotrebe fondova će biti posmatrana na više nivoa. Jedan nivo će biti onaj koji pokazuje koliko je ceo sistem spreman da brzo povlači sredstva za jasno definisane potrebe. Drugi nivo efikasnosti upotrebe će pokazati koliko su pojedini programi i pojedinačni organi (imenovane institucije i korisnici sredstva iz datog fonda) spremni da efikasno i brzo troše sredstva. Tempo kojim države članice troše dostupna sredstva predstavlja jedan od najznačajnijih pokazatelja efikasnosti, jer ni zemlje članice koje su ranije pristupile EU ne uspevaju u potpunosti da potroše sredstva.

Zadovoljavajuća dinamika trošenja sredstava je ona koja omogućava da države članice prijavljuju nadoknadu troškova Evropskoj komisiji najkasnije nakon isteka 3 godine od godine opredeljivanja sredstava u finansijskim planovima programa.³³ Ukoliko to ne učine ona gube taj navedeni iznos sredstava za namene koje su navedene u programima. Gubitak sredstava u tekućem i prethodnom programskom periodu se zbirno objavljuje u Analizi primene budžeta evropskih strukturnih i investicionih fondova, koja se objavljuje godišnje, odnosno za prethodni budžetski period. Prema izveštaju³⁴ za 2022. godinu ukupan iznos izgubljenih sredstava za 2021. godinu iznosi 65 miliona evra.

Sa druge strane, delotvornost predstavlja dodatnu vrednost koju budući fondovi trebaju da imaju na poboljšanje kvaliteta života i rada ljudi i opštem blagostanju i najbolje se utvrđuje kroz doprinos na pojedine ekonomske i socijalne pokazatelje u zemlji. Najznačajniji makroekonomski pokazatelj na nivou celog društva posmatran na programskom nivou predstavlja doprinos **fondova kohezione politike** rastu BDP-a. Uticaj fondova kohezione politike na makroekonomske pokazatelje je izuzetno veliki, te tako prema podacima Evropske komisije procenjuje se da su investicije za period 2007–2013 povećale BDP u EU-12 za skoro 3%³⁵, dok će krajnji ishod doprinosa zavisiti i od sagledavanja efekata pandemije Kovid-19.

Opšti cilj

Uspostavljanje sistema za efikasno i delotvorno upravljanje fondovima kohezione politike Evropske unije u Republici Srbiji

Posebni ciljevi

1. Uspostavljanje institucionalnog okvira i jačanje kapaciteta za upravljanje i sprovođenje fondova Kohezione politike
2. Pripremanje programskog okvira kojim se Fondovi usmeravaju na prioritete investicije i intervencije

Mere prema posebnim ciljevima

1. **Uspostavljanje institucionalnog okvira i jačanje kapaciteta za upravljanje i sprovođenje fondova Kohezione politike**
 1. Donošenje odluke o imenovanju organa u sistemu za upravljanje programima
 2. Priprema planova organizacionog razvoja za organe u sistemu za upravljanje programima

³³ Član 105. Uredbe o zajedničkim odredbama koja se odnosi na postojeći programski period (2014-2020) navodi: "Komisija će povući bilo koji deo iznosa u operativnom programu koji nije korišćen za plaćanje početnog i godišnjeg prefinansiranja i privremenih plaćanja do 31. decembra treće finansijske godine koja sledi godini budžetske obaveze u okviru operativnog programa ili za koji zahtev za plaćanje sastavljen u skladu sa članom 131. nije podnet u skladu sa članom 135. "

³⁴ https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/reports/annual_2022/2022_annual_summary_report

³⁵ Uprkos globalnoj ekonomskoj krizi koja se desila u ovom programskom periodu.

3. Priprema nacrtu procedura i poslovnika o radu za organe u sistemu za upravljanje programima
4. Utvrđivanje potreba i jačanje kapaciteta zaposlenih u organima u sistemu za upravljanje programima
5. Utvrđivanje potreba i jačanje kapaciteta partnera i budućih korisnika projekata finansiranih iz programa
6. Uspostavljanje i stavljanje u funkciju informacionog sistema za fondove kohezione politike
7. Uspostavljanje sistema za sprečavanje, otkrivanje i prijavljivanje nepravilnosti i sistema za sprovođenje mera za borbu protiv prevara
8. Razvoj funkcije revizorskog organa (eksterna revizija) i utvrđivanje uloge interne revizije u sistemu upravljanja programima

2. Pripremanje programskog okvira za kojim se Fondovi usmeravaju na prioritete investicije i intervencije

1. Priprema instrumenta za praćenje ispunjenja uslova za sprovođenje (eng. *enabling conditions*)
2. Izbor svih relevantnih partnera i uspostavljanje partnerstva u skladu sa zahtevima Evropskog kodeksa ponašanja za partnerstvo
3. Priprema nacrtu Sporazuma o partnerstvu
4. Priprema nacrtu Programa
5. Izrada sveobuhvatnog okvira za praćenje i vrednovanje sprovođenja programa i projekata finansiranih iz programa
6. Priprema dovoljnog broja spremnih projekata (uključujući infrastrukturne projekte).

U skladu sa gore navedenim, utvrđeni pokazatelji učinka predstavljeni u donjoj tabeli odnose se na posebne ciljeve ovog zakona, a koje treba postići pre pristupanja EU. Ovi ciljevi su prikladni da bi se utvrdilo da li je uspostavljen odgovarajući sistem, kao i spremnost sistema da funkcioniše odmah na dan kada Evropska komisija usvoji programe koji će se finansirati iz fondova Kohezione politike EU za Srbiju.

Tabela 1: Pokazatelji učinka za posebne ciljeve

Poseban cilj	Pokazatelj učinka	Ciljana vrednost	Rok
Uspostavljanje institucionalnog okvira i jačanje kapaciteta za upravljanje i sprovođenje fondovima kohezione politike	Imenovani organi za upravljanje fondovima kohezione politike	Da	II 2025
	Broj zaposlenih obučeni za profesionalno upravljanje i sprovođenje fondova kohezione politike	660 državnih službenika do 2025.	Kontinuirano
	Pripremljeni Planovi organizacionog razvoja za imenovane organe za upravljanje fondovima kohezione politike	Da	IV 2025

	Sistem za upravljanje fondovima kohezione politike akreditovan od strane nezavisnog revizorskog tela	Da	Do pristupanja
Pripremanje programskog okvira kojim se Fondovi usmeravaju na prioritetne investicije i intervencije	Usvojeni nacrti sporazuma o partnerstvu i programa za sprovođenje fondova kohezione politike	Da	Do pristupanja
	Uspostavljeno partnerstvo za EU kohezionu politiku u skladu sa zahtevima Evropskog kodeksa ponašanja za partnerstvo	Da	Kontinuirano

RAZMATRANE OPCIJE I OBRAZLOŽENJE PREDLOGA OPTIMALNIH OPCIJA

Razmatrana su dva seta opcija za potrebe uspostavljanja sistema upravljanja kohezionom politikom.

Prvi set se odnosi na regulatorno uređenje sistema upravljanja kohezionom politikom EU pri čemu su razmatrane sledeće opcije

- Opcija 1 Uspostavljanje sistema za upravljanje fondovima kohezione politike kroz krovni zakon, uključujući oba cilja fondova kohezione politike i jednim ili više podzakonskih akata.
- Opcija 2 Uspostavljanje sistema za upravljanje fondovima kohezione politike kroz niz podzakonskih akata

Drugi set opcija se odnosi na upravljačke promene koje je potrebno definisati u skladu sa UOZO, a koji ostavlja mogućnost državama članicama EU da donesu odluku da li će pored obaveznih organa da uspostavi i koordinacioni organ za kohezionu politiku.

- Opcija A Uspostavljanje sistema za upravljanje fondovima kohezione politike sa uspostavljenim koordinacionim organom za kohezionu politiku.
- Opcija B Uspostavljanje sistema za upravljanje fondovima kohezione politike bez uspostavljenog koordinacionog organa za kohezionu politiku.

Glavno obrazloženje za preferiranje zakona (a ne određenog broja podzakonskih akata) je da **se zakonom predviđa uspostavljanje određenih struktura za upravljanje fondovima kohezione politike**. U pitanju je čitav set novih nadležnosti koje je neophodno uvesti u pravni sistem Republike Srbije, a zatim i dodeliti u nadležnost nekoj od postojećih institucija. Kako se nadležnosti institucija mogu dodeljivati isključivo zakonom, a ne i podzakonskim aktima, opcija 2 nije mogla biti odabrana. Pored toga, zakon **obezbeđuje veću stabilnost institucionalne** strukture, što predstavlja preduslov za razvoj i očuvanje administrativnih i apsorpcionih kapaciteta, uključujući kapacitete za efikasno vođenje politike, što je kritična tačka za Srbiju. Napominje se da je korišćenje fondova kohezione politike povezano sa kohezionom politikom kao horizontalnom razvojnom politikom, koja zahteva prilagođavanje nekoliko sektorskih i međusektorskih politika *pre pridruživanja, kao što je propisano* pod 'tematskim omogućavajućim preduslovima' utvrđenim UOZO.

U poređenju sa 11 država članica EU koje su u analizi odabrane kao zemlje relevantne za Republiku Srbiju za poređenje zakonskih rešenja donetih za korišćenje fondova kohezione politike, oko dve trećine koristi zakone ili parlamentarne saglasnosti za regulisanje implementacije fondova kohezione politike. Isti pristup, odnosno uspostavljanje sveobuhvatnog pravnog okvira, uključujući i korišćenje zakona, već je opredeljeno u Akcionom planu za ispunjavanje uslova kohezione politike EU iz poglavlja 22, koji je odobrila

Vlada Republike Srbije u aprilu 2019. Ovakav pristup je, između ostalog, u skladu sa institucionalnom i administrativnom praksom u Republici Srbiji.

Pored toga potrebno je razmotriti nivo detalja koji treba da sadrži zakon. Tako su recimo Poljska i Bugarska izabrale da u zakon uvrste vrlo detaljne odredbe, koje su druge zemlje EU11 radije uključile u podzakonska akta. Visok nivo fleksibilnosti može se očuvati ako se zakon drži na nivou principa, izbegavajući regulisanje detaljnih odredbi, koje bi se uredile kroz podzakonska akta odobrena od strane Vlade. To takođe omogućava **da se sva poboljšanja koja identifikuju vlasti, uključujući reviziju**, sprovedu brže i izbegnu uska grla ili čak obustavu programa zbog vremena potrebnog za izmenu zakona. Pored toga, alternativni pristup koji slede Poljska ili Bugarska (gde zakoni uključuju detaljne odredbe) nije mogao biti lako primenljiv na Srbiju pre pridruživanja.

Izabranom opcijom predviđen je zakon kojim se prihvata minimalistički pristup, što vladi daje pravni osnov za donošenje odluka o svim neophodnim institucijama i sprovođenje odredbi kroz podzakonske akte sa neophodnom fleksibilnošću za postavljanje, a zatim i prilagođavanje tehničkih pitanja kada je to neophodno.

U Pogledu drugog seta opcija **odabrana je opcija A**: Uspostavljanje sistema za upravljanje fondovima kohezije politike sa uspostavljenim koordinacionim organom za kohezionu politiku. Glavni argument za odabir ove opcije polazi od toga je u sistemu upravljanja kohezionom politikom jedan od glavnih izazova sama koordinacija institucionalnog okvira koji prevazilazi uobičajena rešenja i praksu administrativnog funkcionisanja.

Institucionalni okvir za kohezionu politiku predstavlja najvažniju oblast pregovora u Poglavlju 22. Od država članica EU i država u procesu pristupanja se zahteva da definišu odgovarajuće upravljačke i koordinacione strukture, regulišu procese upravljanja i osiguraju kapacitete institucija. Jedan od značajnijih izazova u upravljanju kohezionom politikom jeste **pitanje koordinacije i zajedničkog rada različitih institucija, potencijalnih korisnika i zainteresovanih strana na ostvarenju utvrđenih ciljeva**. Potencijalne prepreke koje se javljaju u upravljanju kohezionom politikom su posledica uvreženih organizacionih rutina i ponašanja i saradnje gde svaka institucija deluje u okviru svojih unapred definisanih sektorskih pravila, a potencijalni problemi u komunikaciji i saradnji se prevazilaze kroz jasno postavljanje procedura i odgovornosti u realizaciji Fondova.

Upravljanje planiranjem i sprovođenjem fondova kohezije politike može zahtevati podršku ili akciju koju preduzima organ koji se nalazi u okviru jednog ministarstva, a organ koji je kontrolisan ili kome je potrebna podrška se nalazi u okviru drugog ministarstva ili druge institucije.

Kao što je već navedeno ovaj izazov se posebno intenzivira ukoliko se radi o finansiranju iz više fondova/programa kojima upravljaju različiti upravljački organi, te je uloga koordinacionog organa koji treba da obezbedi usaglašenosti sa programskim ciljevima od presudnog značaja. Pored toga, jedna od osnovnih uloga koordinacionog organa se odnosi na pripremu Sporazuma o partnerstvu i programa u saradnji sa svim relevantnim nacionalnim institucijama i partnerskim organizacijama. Proces izrade navedenih dokumenata podrazumeva inkluzivan proces i zajednički rad na identifikaciji projekata od strateške važnosti i prioriteta koji će se finansirati iz konkretnog programa. Koordinacioni organ biće odgovoran za organizaciju procesa programiranja i adekvatnog uključivanja relevantnih partnera, kao i za predlaganje programa Vladi na usvajanje. Institucionalni okvir za sprovođenje konkretnog programa, uključujući i upravljački organ i eventualno posredničke organe, biće definisani samim programom.

Uzimajući u obzir iskustva država članica EU u povlačenju sredstava EU, izdvojeni su primeri nadležnosti koordinacionog i upravljačkih organa u koordinaciji pripreme programa u Hrvatskoj, Poljskoj, i Rumuniji u predpristupnom periodu.

Poljska i Rumunija su nekoliko godina pre svog pristupanja uspostavile sveobuhvatne sisteme za efikasno upravljanje EU fondovima, dok je Hrvatska to učinila tek nekoliko

meseci pred pristupanje EU. Ni Poljska ni Rumunija nisu imale formalno uspostavljeno Koordinaciono telo u vreme pristupanja Evropskoj uniji. Uvođenje Koordinacionog tela za kohezionu politiku EU putem Uredbe o zajedničkim odredbama (Common Provision Regulation – CPR) za finansijski period 2014-2020 predstavljalo je značajnu prekretnicu u upravljanju kohezionom politikom. Cilj uvođenja novog tela sa koordinacionim funkcijama bio je da se centralizuje koordinacija i unapredi upravljanje EU fondovima kroz nadzorne funkcije, odgovornost i centralizovanu koordinaciju.

Hrvatska je pristupila EU 2013. godine. Koordinaciono telo je uspostavljeno u julu 2012. godine Zakonom o uspostavi institucionalnog okvira za korišćenje strukturnih instrumenata Evropske unije u Republici Hrvatskoj (Odluka 78/2012, izmenjena 143/2013 i 157/2013) . Funkcije Koordinacionog tela su definisane u članu 6. pomenute Odluke, koji uključuje i koordinaciju programiranja. Treba uzeti u obzir da su već 2012. godine četiri Operativna Programa za IPA I bila u implementaciji u Hrvatskoj, a isti operativni programi koji su već pokrivali IPA period 2007-2013 prošireni su za poslednjih šest meseci finansijske perspektive sa dodatnim alokacijama sredstava i operacijama. Stoga, Koordinaciono telo je u skladu sa članu 6(2)(1) organizovalo izradu, te izmene i/ili dopune Nacionalnog strateškog referentnog okvira i operativnih programa, njihovo podnošenje Komisiji i pregovaranje sa Komisijom. U skladu sa članom 9 pomenutog zakona, Upravljačko telo je nacionalno telo koje upravlja Operativnim programom.

Zakon o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu evropskih strukturnih i investicionih u Republici Hrvatskoj u razdoblju 2014/2020. (Odluka 92/2014) uspostavio je Koordinaciono telo u Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU (MRDFEU) za novu finansijsku perspektivu prema članu 6. Koordinaciono telo je bilo zaduženo za koordinaciju izradu te izmene i/ili dopune Sporazuma o partnerstvu i Programa, u saradnji s Komisijom, Upravljačkim telima i partnerima. MRDFEU je preuzelo funkciju Upravljačkog tela za Operativni program „Konkurentnost i kohezija“, kao i funkciju Upravljačkog tela za programe evropske teritorijalne saradnje, dok su druga resorna ministarstva preuzele funkcije Upravljačkog tela za Evropski socijalni fond i EMFF (Operativni program za pomorsku i ribarsku politiku). Iako su odgovarajuća Upravljačka tela imale direktnu komunikaciju sa Evropskom komisijom tokom pripreme operativnih programa, najveći deo komunikacije sa Komisijom je išla preko MRDFEU, koje je dostavljalo finalne operativne programe.

Poljska je pristupila EU u maju 2004. godine, pred sam kraj programskog perioda 2000–2006. U to vreme, Okvir za podršku zajednice (CSF), prethodnik Nacionalnog strateškog referentnog okvira, za period 2007 – 2013, i Partnerskog sporazuma uvedenog za programski period 2014–2020, pripremljen je od strane država članica zajedno sa operativnim programima. U Poljskoj Ministarstvo regionalnog razvoja i strukturnih fondova EU je igralo ključnu ulogu u koordinaciji nacionalnih politika i fondova EU kroz Komitet Vlade za sprovođenje Nacionalne kohezivne strategije. Na ovaj način, centralizovana koordinacija je osigurala efikasno korišćenje EU fondova u skladu sa strateškim nacionalnim prioritetima, što se potvrđuje visokim nivoom povlačenja EU sredstava i efikasnošću u Poljskoj.

Slično tome, Rumunija je uspostavila Ministarstvo za evropske integracije radi efikasnije koordinacije pripreme i dostavljanja operativnih programa, unapređujući svoje kapacitete za apsorpciju čak i pre pristupanja. Ministarstvo za evropske integracije Rumunije, u saradnji sa svim resornim ministarstava, agencijama i partnerima, pripremalo je Nacionalni referentni strateški okvir (koji je kasnije zamenjen Partnerskim sporazumom za period 2014-2020. i 2021-2027.) i dostavilo nacрте sedam operativnih programa Komisiji. Priprema operativnih programa započela je ranom u prepristupnom periodu (2004. godine, čak dve i po godine pre pristupanja).

Koordinaciono telo u svakoj od pomenutih zemalja koordiniralo je pregovore sa Komisijom u vezi sa odlučivanjem o broju i obimu programa i finansijskim alokacijama za svaki (u kontekstu Partnerskog sporazuma ili njegovih prethodnika), predstavljalo program Vladi i

Evropskoj komisiji i sprovodilo reviziju sadržaja programa prema komentarima Komisije - uglavnom u smislu ispunjavanja rokova i podrške u diskusiji o sadržaju.

(Buduća ili već imenovana) Upravljačka tela su učestvovala u izradi programa, dijalogu sa Komisijom o tehničkom sadržaju programa i tehničkoj reviziji, dok su po usvajanju programa bila nadležna za njihovo sprovođenje.

Koordinaciono telo olakšava pripremu, usklađivanje i dalju komunikaciju strateških dokumenata, poput Nacionalnog strateškog referentnog okvira i Partnerskog sporazuma, ka Evropskoj komisiji. Jedna od opštih funkcija Koordinacionog tela jeste uključivanje i koordinacija različitih zainteresovanih strana, različitih resornih ministarstva, lokalnih i regionalnih vlasti, kao i drugih partnera, u cilju osiguravanja koherentnosti u korišćenju EU fondova i razmeni informacija između različitih sektora i jedinca lokalne samouprave u zemlji članici.

Pozivajući se na iskustva i primere dobre prakse u Poljskoj, Hrvatskoj i Rumuniji, uspostavljanje Koordinacionog tela u Srbiji nakon pristupanja ne samo da bi unapredilo sposobnost zemlje da efikasno apsorbuje i koristi EU fondove, već bi značajno doprinelo i balansiranom regionalnom razvoju i jačanju institucionalnih kapaciteta, uz efikasniju apsorpciju i sprovođenje projekata finansiranih iz fondova EU. Koordinaciono telo bi služilo kao strateški centar za koordinaciju nacionalnih i EU politika, optimizirajući time uticaj EU investicija, donacija i državnih investicija, ali i drugih načina finansiranja, kroz podsticanje ujednačenog održivog socio-ekonomskog razvoja širom zemlje.

INFORMACIJE O REZULTATIMA SPROVEDENE ANALIZE EFEKATA U ODNOSU NA PREDLOŽENE MERE

Prikaz analize efekata je dat zbirno prema posebnim ciljevima i merama za ostvarivanje navedenih ciljeva

<p>Poseban cilj 1: Uspostavljanje institucionalnog okvira i jačanje kapaciteta za upravljanje i sprovođenje fondova Kohezione politike.</p>	<p>Mere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Donošenje odluke o imenovanju organa u sistemu za upravljanje programima 2. Priprema planova organizacionog razvoja za organe u sistemu za upravljanje programima 3. Priprema nacrtu procedura i poslovnika o radu za organe u sistemu za upravljanje programima 4. Utvrđivanje potreba i jačanje kapaciteta zaposlenih u organima u sistemu za upravljanje programima 5. Utvrđivanje potreba i jačanje kapaciteta partnera i budućih korisnika projekata finansiranih iz programa 6. Uspostavljanje i stavljanje u funkciju informacionog sistema za fondove kohezione politike 7. Uspostavljanje sistema za sprečavanje, otkrivanje i prijavljivanje nepravilnosti i sistema za sprovođenje mera za borbu protiv prevara 8. Razvoj funkcije revizorskog organa (eksterna revizija) i utvrđivanje uloge interne revizije u sistemu upravljanja programima
<p>Poseban cilj 2: Pripremanje programskog okvira za sprovođenje fondova</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Priprema instrumenta za praćenje ispunjenja uslova za sprovođenje (eng. <i>enabling conditions</i>)

kohezione politike	<ol style="list-style-type: none"> 2. Izbor svih relevantnih partnera i uspostavljanje partnerstva u skladu sa zahtevima Evropskog kodeksa ponašanja za partnerstvo 3. Priprema nacrtu Sporazuma o partnerstvu 4. Priprema nacrtu Programa 5. Izrada sveobuhvatnog okvira za praćenje i vrednovanje sprovođenja programa i projekata finansiranih iz programa 6. Priprema dovoljnog broja spremnih projekata (uključujući infrastrukturne projekte).
ANALIZA FINANSIJSKIH EFEKATA	
1) Kakve će efekte izabrana opcija imati na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku?	<p>Izabrana opcija politike neće imati značajan uticaj na budžet imajući u vidu da je svrha zakona uspostavljanje okvira za sveukupne pripreme javne administracije za efikasno i efektivno korišćenje sredstava kohezione politike nakon članstva u EU. Što se tiče rashoda, doći će do uticaja na potencijalnu preraspodelu u odnosu na troškove vezane za plate i druge troškove za zaposlene u institucijama koje su određene u sistemu za buduće upravljanje Fondovima.</p> <p>Kako je navedeno inicijalna analiza ukazuje na potrebu da u sistemu pre članstva bude zaposleno 660 državnih službenika. Na osnovu Metodologije obračuna standardnih troškova za izradu planskih dokumenata i propisa³⁶ ukupan trošak plata za ove zaposlene prema važećoj osnovici za obračun plata iz Zakona o budžetu za 2023. godinu³⁷ za period od godinu dana iznosio bi oko 9,1 miliona evra. Važno je napomenuti da kada Srbija jednom postane članica EU i bude imala koristi od Fondova, ovi rashodi mogu biti pokriveni</p>

³⁶ https://rsjp.gov.rs/wp-content/uploads/RSJP_Metodologija-obracuna-standardnih-troskova.pdf

³⁷ Prema Zakonu o budžetu RS za 2023, član 10. Osnovica za obračun iznosi 27.861,26 dinara.

	Programima .
2) Da li je finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja i kojih?	Sprovođenje aktivnosti i izrada neophodne dokumentacije za akreditaciju sistema upravljanja i kontrole, uključujući i izradu Planova organizacionog razvoja, biće finansirani iz Instrumenta za prepristupnu pomoć , kao što je projekat "Razvoj sistema za upravljanje kohezionom politikom EuropeAid/139025", kao i projekat koji će biti finansiran iz sredstava ovog instrumenta za 2024. godinu, a koji će biti usmeren upravo na pripremu pravnog, institucionalnog, administrativnog i programskog okvira za upravljanje fondovima kohezije politike.
3) Kako će implementacija izabrane opcije uticati na međunarodne finansijske obaveze?	Izabrana opcija neće uticati na međunarodne finansijske obaveze, do datuma pridruživanja. Međutim, po pristupanju Srbija će imati obavezu da sufinansira odabrane i ugovorne operacije finansirane iz fondova, uključujući velike infrastrukturne projekte
4) Koliki su procenjeni troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije (osnivanje novih institucija, restrukturiranje postojećih institucija i obuka državnih službenika) iskazani u kategorijama kapitalnih troškova, tekućih troškova i zarada?	Proces pristupanja EU zahteva da se nacionalno zakonodavstvo i povezane politike usklade sa politikom EU koja je u svakom slučaju predmet finansiranja kohezije politike. Stoga bi se moglo zaključiti da je povećanje osoblja tokom procesa pristupanja EU direktno u korelaciji sa povećanjem broja osoblja koje će biti zaduženo za sprovođenje politike po pristupanju Republike Srbije EU. ³⁸ Imajući to u vidu, troškovi vezani za pripremu administrativnih kapaciteta za sprovođenje Kohezije politike nisu direktno posledica uvođenja pravnog okvira za vođenje kohezije politike, ali će biti rezultat usklađivanja nacionalnih politika sa EU i samim tim podležu drugim procenama uticaja.
5) Da li je moguće finansirati rashode izabrane opcije kroz redistribuciju postojećih sredstava?	Da, kao što je već navedeno većina rashoda koji su povezani sa izabranom opcijom su oni za plate i druge troškove za zaposlene u okviru institucionalnih struktura utvrđenih u svrhu upravljanja fondovima kohezije politike.

³⁸ 'Kadrovske potrebe za procenom u javnoj upravi Srbije za kohezionu politiku'. Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, , novembar 2018

<p>6) Kakvi će biti efekti sprovođenja izabrane opcije na rashode drugih institucija?</p>	<p>Institucije koje su izvan sistema za upravljanje fondovima kohezione politike neće imati dodatne troškove. Njihovi zadaci u sklopu partnerstva za kohezionu politiku biće izvršeni postojećim ljudskim resursima i odgovarajuća izgradnja kapaciteta za to predviđena je kroz spoljne izvore, tačnije kroz pretpristupnu pomoć.</p>
<p>ANALIZA EKONOMSKIH EFEKATA</p>	
<p>1) Koje troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata?</p> <p>2) Da li izabrana opcija utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu (uključujući i efekte na konkurentnost cena) i na koji način?</p> <p>3) Da li izabrane opcije utiču na uslove konkurencije i na koji način?</p> <p>4) Da li izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija i na koji način?</p> <p>5) Da li izabrana opcija utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu i na koji način?</p> <p>6) Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?</p>	<p>Izabrana opcija će imati pozitivan uticaj na posmatrane teme. Fondovi kohezione politike obezbeđuju širok spektar opcija politike za zemlje koje mogu imati koristi od njih, te njihovi efekti, pre svega zavise od načina korišćenja sredstava i njihovog opredelenja.</p> <p>Evropski fond za regionalni razvoj (EFRR) definiše određene specifične ciljeve koji odgovaraju opsegu ovog pitanja. EFRR je usmeren na investicije u socijalni i ekonomski razvoj svih EU regiona i gradova u okviru svih pet prioriteta kohezione politike, ali pretežno u okviru prioriteta 1 – Pametnija Evropa (npr. inovacije i istraživanje, digitalna agenda, podrška malim i srednjim preduzećima itd.) i prioriteta 2 - Zelenija Evropa (npr. životna sredina i ekonomija sa neto nultom emisijom ugljenika). Iz EFRR izdvajaju se sredstva za programe drugog cilja Inicijativu za zapošljavanje mladih (Youth Employment Initiative – YEI), Evropski fond za pomoć najugroženijima (Fund for European Aid to the Most Deprived (FEAD)) i Program za zapošljavanja i socijalnu inovaciju (Employment and Social Innovation Programme (EaSI)), time doprinosi razvoju kvaliteta radne snage na tržištu rada i smanjenju dispariteta u razvijenosti regiona.</p> <p>EFRR pruža podršku državama članicama EU i njihovim regionima sa ciljem otklanjanja glavnih regionalnih nejednakosti i dostizanja samoodrživog rasta. Pre svega je usmeren na jačanje konkurentnosti privrede kroz ulaganja u istraživanja, razvoj i inovacije, investicije u proizvodnju i infrastrukturu, urbani i lokalni razvoj, podršku preduzetništvu, malim i srednjim preduzećima i borbu protiv klimatskih promena. Pruža podršku prelasku na ekonomiju koja se zasniva na</p>

	<p>niskoj emisiji ugljen-dioksida u svim sektorima.</p> <p>Fond za pravednu tranziciju (FPT) novi je fond kohezione politike za period 2021-2027, čiji je cilj da ublaži društvene i ekonomske posledice koje proizilaze iz tranzicije ka klimatski neutralnoj ekonomiji do 2050. godine, kao ključnog elementa Evropskog zelenog dogovora (Green Deal). Identifikovani regioni pravedne tranzicije imaju pristup i šemi pravedne tranzicije u okviru InvestEU programa i kreditnom instrumentu za javni sektor.</p>
ANALIZA EFEKATA NA DRUŠTVO	
<p>1) Kolike troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati građanima?</p> <p>2) Da li će efekti realizacije izabrane opcije štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije i da li će to negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije, kao i koje mere treba preduzeti da bi se ovi rizici sveli na minimum?</p> <p>3) Na koje društvene grupe, a posebno na koje osetljive društvene grupe, bi uticale mere izabrane opcije i kako bi se taj uticaj ogledao (pre svega na siromašne i socijalno isključene pojedince i grupe, kao što su osobe sa invaliditetom, deca, mladi, žene, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, neobrazovani, nezaposleni, izbegla i interno raseljena lica i stanovništvo ruralnih sredina i druge osetljive društvene grupe)?</p> <p>4) Da li bi i na koji način izabrana opcija uticala na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad (npr. promene u stopama zaposlenosti, otpuštanje tehnoloških viškova, ukinuta ili novoformirana radna mesta, postojeća prava i</p>	<p>Izabrana opcija neće uticati ni na koju od tema definisanih u pitanjima vezanim za Prilog 7. Kao što je slučaj sa drugim pitanjima iz prethodnog Priloga, fondovi kohezione politike obezbeđuju širok spektar opcija politike za zemlje koje imaju koristi od njih. ESF + definiše sledeće specifične ciljeve koji odgovaraju opsegu ovog pitanja. Među njima su:</p> <p>(1) poboljšanje pristupa zapošljavanju svih osoba koje traže posao, posebno mladih i dugoročnih nezaposlenih, kao i neaktivnih ljudi, promovisanja samozapošljavanja i socijalne ekonomije;</p> <p>(2) modernizacija institucija i usluga tržišta rada kako bi se procenile i predvidele potrebe veština i obezbedila pravovremena i odgovarajuća pomoć i podrška tržišnom podudaranju, tranzicijama i mobilnosti;</p> <p>(3) promovisanje učešća na tržištu rada žena, bolji radni/životni bilans uključujući pristup brizi o deci i o osobama kojima je potrebna posebna nega;</p> <p>(4) promocija prilagodljivosti radnika, preduzeća i privrede promenama, aktivnog i zdravog starenja i prikladnog radnog okruženja</p>

<p>obaveze radnika, potrebe za prekvalifikacijama ili dodatnim obukama koje nameće tržište rada, rodnu ravnopravnost, ranjive grupe i oblike njihovog zapošljavanja i slično)?</p> <p>5) Da li izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman, ili dovode do direktne ili indirektno diskriminacije različitih kategorija lica (npr. na osnovu nacionalne pripadnosti, etničkog porekla, jezika, pola, rodnog identiteta, invaliditeta, starosne dobi, seksualne orijentacije, bračnog statusa ili drugih ličnih svojstava)?</p> <p>6) Da li bi izabrana opcija mogla da utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kojem obimu?</p> <p>7) Da li bi se realizacijom izabranih opcija pozitivno uticalo na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu i na koji način?</p> <p>8) Da li bi se realizacijom izabrane opcije uticalo na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osetljive grupe i na koji način?</p>	<p>koje je odgovorno prema rizicima na radu;</p> <p>(5) unapređenje kvaliteta, efektivnosti i relevantnosti tržišta rada sistema obrazovanja i obuke, za podršku sticanju ključnih kompetencija uključujući digitalne veštine, preduzetništvo i kroz promociju dualnog obrazovanja i praksi;</p> <p>(6) promovisanje jednakog pristupa i završetka, kvalitetnog i inkluzivnog obrazovanja i obuke, posebno za ugrožene grupe, od obrazovanja i brige u ranom detinjstvu preko opšteg i stručnog obrazovanja i obuke, kao i do tercijarnog nivoa, kao i obrazovanja i učenja odraslih, uključujući olakšavanje mobilnosti i pristupačnosti učenja za sve;</p> <p>(7) promovisanje celoživotnog učenja, posebno fleksibilno usavršavanje i prekvalifikovanje mogućnosti za sve uzimajući u obzir digitalne veštine, bolje predviđanje promena i novih zahteva veština zasnovanih na potrebama tržišta rada, olakšavanje tranzicije u karijeri i promovisanje profesionalne mobilnosti;</p> <p>(8) podsticanje aktivnog uključivanja sa ciljem promovisanja jednakih mogućnosti i aktivnog učešća i unapređenja zaposlenosti, uz posebnu pažnju za ranjive grupe;</p> <p>(9) promovisanje socijalno-ekonomske integracije državljana trećih zemalja, uključujući i migrante</p> <p>(10) promovisanje socijalno-ekonomske integracije marginalizovanih zajednica kao što su Romi;</p> <p>(11) poboljšanje jednakog i pravovremenog pristupa kvalitetnim, održivim i pristupačnim uslugama; modernizaciju sistema socijalne zaštite, uključujući promovisanje pristupa socijalnoj zaštiti; poboljšanje pristupačnosti, efektivnosti i elastičnosti zdravstvenih sistema i usluga dugoročne nege;</p> <p>(12) promovisanje socijalne integracije ljudi koji su u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti, uključujući posebno ugrožene osobe i decu;</p>
--	---

	(13) rešavanje materijalne uskraćenosti putem hrane i/ili osnovne materijalne pomoći najneprisutnijima, uključujući prateće mere.
ANALIZA EFEKATA NA ŽIVOTNU SREDINU	
<p>1) Da li izabrana opcija utiče i u kojem obimu utiče na životnu sredinu, uključujući efekte na kvalitet vode, vazduha i zemljišta, kvalitet hrane, urbanu ekologiju i upravljanje otpadom, sirovine, energetska efikasnost i obnovljive izvore energije?</p> <p>2) Da li izabrana opcija utiče na kvalitet i strukturu ekosistema, uključujući i integritet i biodiverzitet ekosistema, kao i floru i faunu?</p> <p>3) Da li izabrana opcija utiče na zdravlje ljudi?</p> <p>4) Da li izabrana opcija predstavlja rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi i da li se dopunskim merama može uticati na smanjenje tih rizika?</p> <p>5) Da li izabrana opcija utiče na zaštitu i korišćenje zemljišta u skladu sa propisima koji uređuju predmetnu oblast?</p>	<p>Bez obzira na izabranu opciju, nijedno od navedenih pitanja nije primenljivo na predloženi zakon.</p>
ANALIZA UPRAVLJAČKIH EFEKATA	
<p>1) Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?</p>	<p>Treba uzeti u obzir da su iz perspektive upravljanja fondovima kohezione politike, fondovi kohezione politike višeinstitucionalni poduhvat na više nivoa. Organi vlasti na nacionalnom nivou – bilo da se radi o centrima vlasti, ministarstvima nadležnim za finansije i javnu upravu, ili nacionalnim koordinacionim organima za fondove EU – imaju ključnu ulogu u efikasnom pružanju sredstava kohezione politike. Izabrana opcija ne uvodi nikakve institucionalne ili organizacione promene u strukturu vlasti jer ne zahteva osnivanje novih institucija ili novih organizacionih jedinica u okviru postojećih institucija. Međutim organizacione promene će biti neophodne u onim organima koji budu imenovani u okviru sistema upravljanja kohezionom politikom. U skladu sa Akcionim planom za Poglavlje 22</p>

	<p>ministarstvo nadležno za evropske integracije će obavljati ulogu Koordinacionog organa i Upravljačkog organa za programe Evropske teritorijalne saradnje (INTERREG), ministarstvo nadležno za poslove finansija će obavljati ulogu Računovodstvenog organa, a Kancelarija za reviziju sistema upravljanja fondovima Evropske unije će obavljati ulogu Revizorskog organa. Relevantna ministarstva će obavljati ulogu upravljačkih i posredničkih organa u skladu sa odlukom o broju, obuhvatu i strukturi programa. Ministarstvo nadležno za poslove finansija će obavljati ulogu Tela za suzbijanje nepravilnosti i prevara. Kao što je već navedeno, merama je predviđeno da se za organe u sistemu upravljanja i kontrole pripremaju i sprovode planovi organizacionog razvoja, u cilju utvrđivanja potreba za eventualnom izmenom unutrašnje strukture organa, razvoja neophodnih kompetencija i razvoja politike zadržavanja osoblja. Prvi nacrti dva plana organizacionog razvoja za Ministarstvo za evropske integracije kao budući Koordinacioni organ i Upravljački organ za programe Evropske teritorijalne saradnje (INTERREG) su pripremljeni uz podršku projekta za razvoj sistema za upravljanje kohezionom politikom. Sredstva za preostale planove će, takođe, biti obezbeđena iz Instrumenta za predpristupnu pomoć, u okviru projekata za razvoj sistema za upravljanje kohezionom politikom do kraja 2025. godine, a njihov broj zavisice od odluke o institucionalnom okviru za sprovođenje programa.</p>
<p>2) Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?</p>	<p>Odgovor na ovo pitanje je već dat u okviru sledećeg pitanja: Da li postoje raspoloživi, odnosno potencijalni resursi za sprovođenje identifikovanih opcija?</p> <p>Iako je za to potrebna dodatna potvrda putem ažuriranja studije pripremljene u novembru 2018. godine uz podršku GIZ, može se proceniti da je trenutni administrativni kapacitet nedovoljan za sprovođenje izabrane opcije, kako u pogledu kvantiteta tako i kvaliteta.</p> <p>Pretpostavlja se da će osnovni timovi koji su trenutno angažovani na implementaciji prepristupne pomoći EU preuzeti vodeću ulogu u</p>

uspostavljanju kapaciteta za implementaciju Kohezionih političkih fondova posle pridruživanja. U tom smislu treba napomenuti, međutim, da će ovi timovi takođe imati odgovornosti za nesmetanu implementaciju IPA III koja će se istovremeno voditi ka fondovima kohezione politike u programskom okviru 2021-2027. Zato je potrebno sprovesti dve vrste mera za unapređenje takvih kapaciteta:

- 1) Transfer osoblja sa drugih funkcija radi obavljanja funkcija sprovođenja fondova kohezione politike i/ili regrutovanje državnih službenika koji će biti dodeljeni tim funkcijama.
- 2) Izgradnja kapaciteta postojećeg i tek regrutovanog osoblja kako bi se obezbedilo da znanje i kapaciteti budu na mestu za efikasno i efikasno obavljanje novih dodeljenih funkcija i zadataka.

U pogledu administrativnih kapaciteta za sprovođenje kohezione politike EU, države članice su u obavezi da obezbede dovoljan broj zaposlenih koji su obučeni da u skladu sa odgovarajućim pravilima i procedurama upravljaju programima i projektima. U tom smislu, Ministarstvo za evropske integracije u saradnji sa Nacionalnom akademijom za javnom upravu je pripremio Program za izgradnju kapaciteta institucija u sistemu upravljanja i kontrole, koji se uspešno sprovodi nekoliko poslednjih godina (u prvoj polovini 2024. godine organizovano je niz obuka za preko 300 polaznika). Kao podrška pripremi i izgradnji kapaciteta za kohezionu politiku Nacionalna akademija za javnu upravu je u saradnji sa Ministarstvom za evropske integracije razvila i onlajn obuku Uvod u kohezionu politiku EU, koju je od postavljanja 2020. godine pohađalo više od 200 polaznika, zaključno sa drugim kvartalom 2024. godine. Pojedine obuke iz navedenog Program za izgradnju kapaciteta institucija u sistemu upravljanja i kontrole posvećene kohezioj politici uključene su i u Opšti program obuka državnih službenika i Opšti program obuka zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave za 2024. godinu, kao što je bio slučaj i za prethodne godine. Pored toga, neophodno je ojačati i

	<p>kapacitete korisnika za pripremu i podnošenje predloga projekata za finansiranje, kao i njihov kapacitet za blagovremeno sprovođenje projekata kako bi se obezbedio što veći nivo apsorpcije sredstva iz fondova kohezione politike. Takođe, svi relevantni partneri treba da imaju odgovarajući kapacitet kako bi se osiguralo njihovo delotvorno i jednako učešće u procesu pripreme i sprovođenja programa u skladu sa principom partnerstva. U tom cilju, Ministarstvo za evropske integracije u saradnji sa Nacionalnom akademijom za javnu upravu i drugim relevantnim institucijama pripremilo je i dodatna dva programa obuka namenjena partnerima i korisnicima EU fondova. Svi navedeni programi se sprovode u saradnji Ministarstva za evropske integracije i Nacionalne akademije za javnu upravu od strane akreditovanih realizatora Nacionalne akademije za javnu upravu, kao i drugih domaćih i međunarodnih eksperata angažovanih u okviru projekata za razvoj sistema za upravljanje kohezionom politikom. Pored toga, iz pomenutih projekata biće organizovan i program obuke trenera iz oblasti i tema relevantnih za kohezionu politiku.</p>
<p>3) Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl.) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti?</p>	<p>U skladu sa zakonom nije predviđeno restrukturiranje postojećeg državnog organa.</p>
<p>4) Da li je izabrana opcija u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika?</p>	<p>Ni jedan važeći propis ili međunarodni sporazum i usvojeni dokument javnih politika se ne odnosi na predstavljene opcije.</p>
<p>5) Da li izabrana opcija utiče na vladavinu prava i bezbednost?</p>	<p>Izabrana opcija ne utiče na vladavinu prava i bezbednost.</p>
<p>6) Da li izabrana opcija utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave i na koji način?</p>	<p>Na odgovornost i transparentnost rada javne uprave utiče se na pozitivan način. To je zato što za sprovođenje fondova kohezione politike Zakon utvrđuje da administracija mora da se pridržava</p>

	<p>principa transparentnosti, što znači da će institucije javne uprave obavljati svoj rad što je otvorenije moguće. U pogledu implementacije Fondova kohezione politike, primena ovog principa podrazumeva da građani treba da znaju gde, i u koje svrhe, fondovi kohezione politike troše se u Republici Srbiji na osnovu pružanja detaljnih informacija, pristupa relevantnim dokumentima, jasnih, pravednih i pristupačnih procedura i borbe protiv zloupotreba i prevara. Komunikacija bi trebalo da bude usmerenija i trebalo bi da ima za cilj povećanje vidljivosti doprinosa Unije građanima. Takvi ciljevi će biti ostvareni objavljivanjem, po mogućstvu korišćenjem savremenih komunikacionih alata, relevantnih informacija koje se odnose na sve primaoce sredstava finansiranih iz Fondova kohezione politike koji uzima u obzir legitimne interese tih primalaca za poverljivost i bezbednost i, što se tiče fizičkih lica, njihovo pravo na privatnost i zaštitu njihovih ličnih podataka.</p>
<p>7) Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sprovede izabrana opcija i obezbedi njeno kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njena održivost?</p>	<p>Izabrana opcija ne zahteva dodatnu pripremu podzakonskog akta imajući u vidu da je oni pripremljeni paralelno sa izradom zakona.</p>

INFORMACIJE O INICIJATIVI ZA IZRADU DOKUMENTA

Početak rada na izradi zakona započeo je 03. januara 2020. godine kada je Ministarstvo za evropske integracije je kao organ odgovoran za uspostavljanje i razvoj sistema za upravljanje fondovima kohezione politike EU uspostavilo Radnu grupu, kako bi se ispunila obaveza iz Akcionog plana za ispunjavanje uslova kohezione politike EU iz poglavlja 22, koji je odobrila Vlada Republike Srbije u aprilu 2019. Planom je predviđeno da je potrebno uspostavljanje sveobuhvatnog pravnog okvira, uključujući i korišćenje zakona za potrebe regulisanja uspostavljanje i razvoj ovog sistema. Rad na izradi zakona i njegovo usvajanje poremetile su prilike izazvane pandemijom. Nacrt zakona je kompletiran tokom 2022. i 2023. godine.

INFORMACIJE O SPROVEDENIM KONSULTACIJAMA

Ministarstva za evropske integracije uz podršku projekta „Podrška reformi javne uprave u procesu pristupanja Evropskoj uniji“, koji sprovodi GIZ u okviru razvojne pomoći Savezne Republike Nemačke je tokom jula 2023. godine obavio panel diskusije kako bi se u proces izrade dokumenta uključio što veći broj relevantnih aktera, imajući u vidu veliku očekivanu dobrobit po građane i institucije Republike Srbije koju donose fondovi kohezione politike kao i složenost sistema kog je potrebno uspostaviti. Panel diskusije su sprovedene u 11. jula u Zaječaru i 13. jula u Užicu.

Pored toga 27. juna 2023. godine održan je sastanak Ministarstva za evropske integracije sa Radnom grupom za poglavlje 22: Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenta, koja funkcioniše u okviru Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji (NKEU), na temu uspostavljanja i funkcionisanja sistema za upravljanje kohezionom politikom. Tema razgovora je bio Nacrt zakona o uspostavljanju i funkcionisanju sistema za upravljanje kohezionom politikom na kome je zaključeno je da se paralelno sa izgradnjom sistema za upravljanje kohezionom politikom mora paralelno raditi i na politikama zadržavanja kadrova ne samo kada su u pitanju zaposleni u Ministarstvu za evropske integracije, koji rade na ovoj vrsti poslova, već i na izgradnji kapaciteta na regionalnom, ali i na lokalnom nivou. Stalna konferencija gradova i opština – Savez gradova i opština Srbije, takođe je učestvovala u konsultativnom procesu i dostavila Ministarstvu za evropske integracije obrazloženi predlog za dopunu člana 6. Nacrta zakona, koji je shodno tome dopunjen.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo za evropske integracije

2. Naziv propisa:

Predlog zakona o uspostavljanju i funkcionisanju sistema za upravljanje kohezionom politikom

Draft Law on the establishment and functioning of the Cohesion Policy Management System

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa:

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) Naslov IX – Finansijska saradnja, članovi 115-118. U skladu sa članom 113. SSP ugovorne strane imaju za cilj jačanje saradnje u oblasti regionalnog i lokalnog razvoja, sa ciljem da doprinesu ekonomskom razvoju i smanjenju regionalnih neravnoteža. Saradnja se temelji na prioritarnim oblastima koje se odnose na pravne tekovine Unije u oblasti regionalnog razvoja (SSP, član 113. stav 2), sa posebnom pažnjom posvećenom prekograničnoj, transnacionalnoj i međuregionalnoj saradnji (SSP, član 113. stav 1).

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma:

Budući da SSP ne određuje poseban rok za članove 115-118. važi opšti rok za usklađivanje saglasno članu 72. SSP.

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma:

Ispunjava u potpunosti.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma:

Nema.

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije:

Nacionalni program za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije (NPAA) 2022-2025, čija revidirana verzija je usvojena 21. jula 2022. godine, predviđa kao meru usvajanje Zakona o sistemu za upravljanje fondovima kohezivne politike u Republici Srbiji u četvrtom kvartalu 2022. godine.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

Predlog zakona o uspostavljanju i funkcionisanju sistema za upravljanje kohezionom politikom je u potpunosti usklađen sa Kohezionom politikom EU definisanom članovima 174-178. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije i sekundarnim zakonodavstvom EU donetim na osnovu njih.

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima:

Zahtevi, kriterijumi i način sprovođenja Kohezione politika EU detaljnije su uređeni Uredbom EU o zajedničkim pravilima (Pročišćene verzije Ugovora o Evropskoj uniji i Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (2016/C 202/01)), odnosno članovima 174. i 175. Uredba EU o zajedničkim odredbama propisuje obavezu država članica da uspostave:

- strateški pristup programiranju Kohezione politike i Sporazum o partnerstvu;
- proces planiranja i pripreme programa za sprovođenje Kohezione politike (Programiranje);
- sistem upravljanja i kontrole sprovođenja programa Kohezione politike;
- mehanizme praćenja, vrednovanja, obaveštavanja i vidljivosti sprovođenja Kohezione politike; i
- finansijskog upravljanja, podnošenja i pregleda računa i finansijskih ispravki u vezi sa nepravilnostima.

Potpuno usklađen.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima:

- Uredba o zajedničkim odredbama (CPR) - Uredba (EU) 2021/1060 Evropskog parlamenta i Saveta od 24. juna 2021. kojom se utvrđuju zajedničke odredbe o Evropskom fondu za regionalni razvoj, Evropskom socijalnom fondu Plus, Kohezionom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Evropski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu i finansijska pravila za te fondove i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutrašnju sigurnost i Instrument za finansijsku podršku upravljanju granicama i viznoj politici;
- Regulation (EU) 2021/1060 of the European Parliament and of the Council of 24 June 2021 laying down common provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund Plus, the Cohesion Fund, the Just Transition Fund and the European Maritime, Fisheries and Aquaculture Fund and financial rules for those and for the Asylum, Migration and Integration Fund, the Internal Security Fund and the Instrument for Financial Support for Border Management and Visa Policy, OJ L 231, 30.6.2021, p. 159–706, CELEX 32021R1060.

Potpuno usklađen.

- Uredba o Evropskom fondu za regionalni razvoj (ERDF) i Kohezionom fondu - Uredba (EU) 2021/1058 Evropskog parlamenta i Saveta od 24. juna 2021. o Evropskom fondu za regionalni razvoj i o Kohezionom fondu;
- European Regional Development Fund (ERDF) and Cohesion Fund Regulation- Regulation (EU) 2021/1058 of the European Parliament and of the Council of 24 June 2021 on the European Regional Development Fund and on the Cohesion Fund, OJ L 231, 30.6.2021, p. 60–93, CELEX 32021R1058.

Potpuno usklađen.

- Uredba o Evropskom socijalnom fondu Plus (ESF+) - Uredba (EU) 2021/1057 Evropskog parlamenta i Saveta od 24. juna 2021. kojom se uspostavlja Evropski socijalni fond Plus (ESF+) i stavlja van snage Uredba (EU) br. 1296/2013;
- European Social Fund Plus (ESF+) Regulation -Regulation (EU) 2021/1057 of the European Parliament and of the Council of 24 June 2021 establishing the European Social Fund Plus (ESF+) and repealing Regulation (EU) No 1296/2013, OJ L 231, 30.6.2021, p. 94–158, CELEX 32021R1059.

Potpuno usklađen.

- Uredba o Fondu za pravednu tranziciju (JTF) - Uredba (EU) 2021/1056 Evropskog parlamenta i Saveta od 24. juna 2021. kojom se uspostavlja Fond za pravednu tranziciju;
- Just Transition Fund (JTF) Regulation -Regulation (EU) 2021/1056 of the European Parliament and of the Council of 24 June 2021 establishing the Just Transition Fund, OJ L 231, 30.6.2021, p. 60–93, CELEX 32021R1058.

Potpuno usklađen.

- Uredba (EU) 2021/1059 Evropskog parlamenta i Saveta od 24. juna 2021. godine o posebnim odredbama za cilj Evropska teritorijalna saradnja (Interreg) podržan Evropskim fondom za regionalni razvoj i spoljnim finansijskim instrumentima;
- Regulation (EU) 2021/1059 of the European Parliament and of the Council of 24 June 2021 on specific provisions for the European territorial cooperation goal (Interreg) supported by the European Regional Development Fund and external financing instruments.

Potpuno usklađen.

- Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskog parlamenta i Saveta od 18. jula 2018. o finansijskim pravilima koja se primenjuju na opšti budžet Unije, kojom se izmenjuje Uredba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU i stavljanju van snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012;
- Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012, OJ L 193, 30.7.2018, p. 1–222, CELEX 32018R1046.

Potpuno usklađen.

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima:

Ne postoje ostali izvori prava Evropske unije koji se odnose na predloženi propis.

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost:

Nema.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije:

Po formalnom pristupu Republike Srbije Evropskoj uniji biće postignuta potpuna usklađenost.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

/

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Nisu.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Preveden je na engleski jezik.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Predlog zakona o uspostavljanju i funkcionisanju sistema za upravljanje kohezionom politikom EU je razvijen uz pomoć tehničke podrške Evropske unije u okviru projekta za razvoj sistema za upravljanje kohezionom politikom Evropske unije u Republici Srbiji. Predlog zakona je dostavljen Evropskoj komisiji i Delegaciji Evropske unije u Republici Srbiji na komentare, u skladu sa procedurom konsultacija.

1. Naziv propisa Evropske unije: Uredba o zajedničkim odredbama (CPR) - Uredba (EU) 2021/1060 Evropskog parlamenta i Saveta od 24. juna 2021. kojom se utvrđuju zajedničke odredbe o Evropskom fondu za regionalni razvoj, Evropskom socijalnom fondu Plus, Kohezionom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Evropski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu i finansijska pravila za te fondove i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutrašnju sigurnost i Instrument za finansijsku podršku upravljanju granicama i viznoj politici Regulation (EU) 2021/1060 of the European Parliament and of the Council of 24 June 2021 laying down common provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund Plus, the Cohesion Fund, the Just Transition Fund and the European Maritime, Fisheries and Aquaculture Fund and financial rules for those and for the Asylum, Migration and Integration Fund, the Internal Security Fund and the Instrument for Financial Support for Border Management and Visa Policy	2. „CELEX” oznaka EU propisa 1:32021R1060
3. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada Obradivač: Ministarstvo za evropske integracije	4. Datum izrade tabele: 28.06.2024. godine
5. Naziv (nacrta, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: Predlog zakona o uspostavljanju i funkcionisanju sistema za upravljanje kohezionom politikom Draft Law on the establishment and functioning of the Cohesion policy Management System	6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: 2022-589
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU: PU	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost ³⁹	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
7.1	Shared management The Member States and the Commission shall implement the budget of the Union allocated to the Funds under shared management in accordance with Article 63 of the Financial Regulation. Member States shall prepare and implement programmes at the appropriate territorial level in accordance with their institutional, legal and financial framework.	3.2	Kohezionna politika Kohezionna politika se sprovodi u skladu sa pravilima deljenog upravljanja između Evropske komisije i Republike Srbije kojim se utvrđuje način izvršenja budžetskih sredstava Evropske unije iz fondova kohezione politike koji će biti opredeljeni za Republiku Srbiju (u daljem tekstu: deljeno upravljanje) i pravilima Evropske unije koja važe za fondove kohezione politike (u daljem tekstu: važeća pravila).	PU		
5.2	Policy objectives The ERDF, the ESF+, the Cohesion Fund and the JTF shall contribute to the actions of the Union, leading to	4.	Sredstva za finansiranje kohezione politike obezbeđuju se iz: 1) Evropskog fonda za regionalni razvoj (u daljem	PU		

³⁹ Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
52.	<p>the strengthening of its economic, social and territorial cohesion in accordance with Article 174 TFEU, by pursuing the following goals:</p> <p>(a) the Investment for jobs and growth goal in Member States and regions, to be supported by the ERDF, the ESF+, the Cohesion Fund and the JTF; and</p> <p>(b) the European territorial cooperation goal (Interreg), to be supported by the ERDF.</p> <p>Forms of support</p> <p>Member States shall use the contribution from the Funds to provide support to beneficiaries in the form of grants, financial instruments or prizes or a combination thereof.</p>		<p>tekstu: EFRR);</p> <p>2) Evropskog socijalnog fonda plus (u daljem tekstu: ESF+);</p> <p>3) Kohezionog fonda (u daljem tekstu: KF) i</p> <p>4) Fonda za pravednu tranziciju (u daljem tekstu: FPT).</p> <p>Fondovi navedeni u stavu 1. ovog člana doprinose jačanju ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije kroz ostvarivanje ciljeva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ulaganje u zapošljavanje i rast i - Evropska teritorijalna saradnja (Interreg). <p>Sredstva iz fondova EU navedenih u stavu 1. ovog člana mogu biti korišćena za pružanje podrške korisnicima u vidu bespovratnih sredstava, finansijskih instrumenata ili nagrada ili njihove kombinacije.</p>			
2.9	<p>Definitions</p> <p>'beneficiary' means: (a) a public or private body, an entity with or without legal personality, or a natural person, responsible for initiating or both initiating and implementing operations; (b) in the context of public-private partnerships ('PPPs'), the public body initiating a PPP operation or the private partner selected for its implementation; (c) in the context of State aid schemes, the undertaking which receives the aid; (d) in the context of de minimis aid provided in accordance with Commission Regulations (EU) No 1407/2013 (37) or (EU) No 717/2014 (38), the Member State may decide that the beneficiary for the purposes of this Regulation is the body granting the aid, where it is responsible for initiating or both initiating and implementing the operation; (e) in the context of financial instruments, the body that implements the holding fund or, where there is no holding fund structure, the body that implements the specific fund or, where the managing authority manages the financial instrument, the managing authority;</p>	5.1	<p>Značenje izraza</p> <p><i>Korisnik označava:</i></p> <p>a) svako pravno lice, bez obzira da li ima status privatnog pravnog lica, državnog organa, organa autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave ili imaoca javnih ovlašćenja, svako fizičko lice ili svaki subjekt bez pravnog subjektiviteta ukoliko su odgovorni za početak realizacije operacija ili za njihovo pokretanje i sprovođenje;</p> <p>b) u kontekstu javno-privatnih partnerstava (JPP), javno telo koje kao javni partner pokreće operaciju JPP-a ili fizičko ili pravno lice odabrano kao privatni partner u odgovarajućem postupku utvrđenom posebnim zakonom za njeno sprovođenje;</p> <p>v) u kontekstu šema državne pomoći, učesnik na tržištu koji prima pomoć;</p> <p>g) u kontekstu de minimis pomoći, davalac državne pomoći, koji je odgovoran za pokretanje ili istovremeno pokretanje i sprovođenje operacije;</p> <p>d) u kontekstu finansijskih instrumenata, upravljački organ koji upravlja finansijskim instrumentom i/ili telo koje sprovodi finansijske instrumente;</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
2.4	operation' means: (a) a project, contract, action or group of projects selected under the programmes concerned; (b) in the context of financial instruments, a programme contribution to a financial instrument and the subsequent financial support provided to final recipients by that financial instrument	5.2	<i>operacija označava:</i> a) projekat, ugovor, akciju ili grupu projekata odabranih u okviru određenog programa; b) u kontekstu finansijskih instrumenata, doprinos programa finansijskom instrumentu i kasnija finansijska podrška koja se pruža krajnjim primaocima tog finansijskog instrumenta;	PU		
2.5	'operation of strategic importance' means an operation which provides a significant contribution to the achievement of the objectives of a programme and which is subject to particular monitoring and communication measures;	5.3	<i>operacija od strateškog značaja</i> je operacija koja daje značajan doprinos postizanju ciljeva programa i koja podleže posebnim merama praćenja i komunikacije;	PU		
2.30	'economic operator' means any natural or legal person, or other entity involved in the implementation of the Funds, with the exception of a Member State exercising its prerogatives as a public authority;	5.10	<i>privredni subjekt</i> znači svako fizičko ili pravno lice, ili bilo koji drugi subjekt koji je uključen u sprovođenje fondova kohezivne politike, osim državnih organa i pravnih lica kada istupaju kao nosioci javnih ovlašćenja	PU		
2.31	'irregularity' means any breach of applicable law, resulting from an act or omission by an economic operator, which has, or would have, the effect of prejudicing the budget of the Union by charging unjustified expenditure to that budget;	5.11	<i>nepravilnost</i> označava svako kršenje zakonodavstva Republike Srbije i zakonodavstva Evropske unije, koje proizlazi iz činjenja ili nečinjenja privrednog subjekta, koje šteti ili bi moglo naštetiti budžetu Republike Srbije i/ili Evropske unije i optereti ga neopravdanim rashodom;	PU		
2.33	'systemic irregularity' means any irregularity, which may be of a recurring nature, with a high probability of occurrence in similar types of operations, which results from a serious deficiency, including a failure to establish appropriate procedures in accordance with this Regulation and the Fund-specific rules;	5.12	<i>sistemska nepravilnost</i> označava svaku nepravilnost koja se može ponavljati i koja ima visoku verovatnoću pojavljivanja u sličnim vrstama operacija, kao posledice ozbiljnih nedostataka sistema, uključujući nemogućnosti uspostavljanja odgovarajućih postupaka u skladu sa važećim pravilima;	PU		
2.32	'serious deficiency' means a deficiency in the effective functioning of the management and control system of a programme for which significant improvements in the management and control systems are required and where any of the key requirements 2, 4, 5, 9, 12, 13 and 15 referred to in Annex XI, or two or more of the other key requirements are assessed into categories 3 and 4 of that Annex;	5.13	<i>ozbiljan nedostatak</i> označava nedostatak u delotvornom funkcionisanju sistema upravljanja i kontrole za koji su potrebna znatna poboljšanja sistema u skladu sa važećim pravilima;	PU		
2.28	'public contribution' means any contribution to the financing of operations the source of which is the budget of national, regional or local public authorities or of any European grouping of territorial cooperation	5.16	<i>nacionalni doprinos</i> su javna i/ili privatna sredstva opredeljena Sporazumom o partnerstvu i programom kao doprinos finansijskim sredstvima fondova kohezivne politike za ostvarivanje specifičnih ciljeva u	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
8.3 8.4 8.5 21.1	<p>organisations. For Interreg programmes, the partnership shall include partners from all participating Member States.</p> <p>The organisation and implementation of partnership shall be carried out in accordance with the European code of conduct on partnership established by Delegated Regulation (EU) No 240/2014.</p> <p>At least once a year, the Commission shall consult organisations which represent partners at Union level on the implementation of programmes, and shall report to the European Parliament and Council on the outcome.</p> <p>Preparation and submission of programmes</p> <p>1. Member States shall prepare, in cooperation with the partners referred to in Article 8(1), programmes to implement the Funds for the period from 1 January 2021 to 31 December 2027.</p>		<p>partnerstvo će uključivati i partnere iz partnerskih država učesnica u određenom programu.</p> <p>Načelo sveobuhvatnog partnerstva se sprovodi u skladu sa zahtevima Evropskog kodeksa ponašanja za partnerstvo.</p>			
9.1	<p>Horizontal Principles</p> <p>1. Member States and the Commission shall ensure respect for fundamental rights and compliance with the Charter of Fundamental Rights of the European Union in the implementation of the Funds.</p> <p>2. Member States and the Commission shall ensure that equality between men and women, gender mainstreaming and the integration of a gender perspective are taken into account and promoted throughout the preparation, implementation, monitoring, reporting and evaluation of programmes.</p> <p>3. Member States and the Commission shall take appropriate steps to prevent any discrimination based on gender, racial or ethnic origin, religion or belief, disability, age or sexual orientation during the preparation, implementation, monitoring, reporting and evaluation of programmes. In particular, accessibility for persons with disabilities shall be taken into account throughout the preparation and implementation of programmes.</p> <p>4. The objectives of the Funds shall be pursued in line with the objective of promoting sustainable</p>	8.1	<p>Horizontalna načela</p> <p>Nosioci poslova kohezione politike se tokom pripreme, sprovođenja, praćenja, izveštavanja i vrednovanja programa kohezione politike staraju o:</p> <p>1)poštovanju osnovnih prava usklađenosti programa i njihovog sprovođenja sa Poveljom o osnovnim pravima Evropske unije;</p> <p>2)poštovanju jednakosti između muškaraca i žena, rodne ravnopravnosti i integraciji rodne perspektive;</p> <p>3)sprečavanju svake diskriminacije na osnovu pola, rase ili etničkog porekla, vere ili uverenja, invaliditeta, starosti ili seksualne orijentacije;</p> <p>4)ostvarivanju ciljeva fondova u skladu sa ciljevima promovisanja održivog razvoja, i borbe protiv klimatskih promena.</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
73.1	<p>development as set out in Article 11 TFEU, taking into account the UN Sustainable Development Goals, the Paris Agreement and the "do no significant harm" principle.</p> <p>The objectives of the Funds shall be pursued in full respect of the Union environmental <i>acquis</i>.</p> <p>For the selection of operations, the managing authority shall establish and apply criteria and procedures which are non-discriminatory, transparent, ensure accessibility to persons with disabilities, ensure gender equality, and take account of the Charter of Fundamental Rights of the European Union, the principle of sustainable development and of the Union policy on the environment in accordance with Article 11 and Article 191(1) TFEU.</p> <p>The criteria and procedures shall ensure that the operations to be selected are prioritised with a view to maximising the contribution of Union funding towards the achievement of the objectives of the programme.</p>					
10.1	<p>Preparation and submission of the Partnership Agreement</p> <p>Each Member State shall prepare a Partnership Agreement which sets out the strategic orientation for programming and the arrangements for using the ERDF, the ESF+, the Cohesion Fund, the JTF and the EMFAF in an effective and efficient way for the period from 1 January 2021 to 31 December 2027.</p>	9.	<p>Sporazum o partnerstvu</p> <p>Sporazum o partnerstvu je strateški dokument kojim se utvrđuje strateški okvir, pravci programiranja i mehanizmi za delotvorno korišćenje sredstava kohezione politike u skladu sa važećim pravilima. Sporazumom o partnerstvu se, između ostalog, utvrđuje preliminarna finansijska raspodela sredstava iz fondova kohezione politike i lista programa sa preliminarnom finansijskom raspodelom sredstava iz svakog fonda kohezione politike obuhvaćenog Sporazumom o partnerstvu sa odgovarajućim nacionalnim doprinosom za svaku godinu.</p>	PU		
10.2	<p>Preparation and submission of the Partnership Agreement</p> <p>The Partnership Agreement shall be prepared in accordance with the European code of conduct on partnership. Where a Member State already provides</p>	10.2	<p>Postupak pripreme i usvajanja Sporazuma o partnerstvu</p> <p>Sporazum o partnerstvu se menja ili dopunjuje u postupku propisanom za njegovo usvajanje.</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	for a comprehensive partnership during the preparation of its programmes, that requirement is considered to be complied with.					
22.1 22.2	<p>Content of programmes Each programme shall set out a strategy for the contribution of the programme to the policy objectives or to the specific objective of the JTF and the communication of its results.</p> <p>A programme shall consist of one or more priorities. Each priority shall correspond to a single policy objective, the specific objective of the JTF, or to technical assistance implemented pursuant to Article 36(4) or Article 37. A priority may use support from one or more Funds unless it receives support from the JTF or concerns technical assistance implemented pursuant to Article 36(4) or Article 37. A priority corresponding to a policy objective shall consist of one or more specific objectives. More than one priority may correspond to the same policy objective or to the specific objective of the JTF.</p>	11.	<p>Program Program je dokument kohezione politike kojim se utvrđuje jedan ili više prioriteta u skladu sa ciljevima kohezione politike čija realizacija se finansira iz jednog ili više fondova u skladu sa Sporazumom o partnerstvu i važećim pravilima, specifičnim preporukama utvrđenim za Republiku Srbiju u okviru Evropskog semestra i u drugim relevantnim preporukama Evropske unije za Republiku Srbiju.</p> <p>Vlada na predlog Ministarstva propisuje elemente programa.</p>	PU		
21.	<p>Preparation and submission of programmes 1. Member States shall prepare, in cooperation with the partners referred to in Article 8(1), programmes to implement the Funds for the period from 1 January 2021 to 31 December 2027. 2. Member States shall submit programmes to the Commission no later than 3 months after the submission of the Partnership Agreement. For the AMIF, the ISF and the BMVI, Member States shall submit programmes to the Commission no later than 3 months after the entry into force of this Regulation or the relevant fund-specific Regulation, whichever is later.</p>	12.2	<p>Postupak pripreme i usvajanja programa Program se priprema u skladu sa načelom sveobuhvatnog partnerstva u skladu sa članom 6. ovog zakona.</p>	PU		
15.1	<p>Enabling conditions For the specific objectives, enabling conditions are laid down in this Regulation. Annex III contains horizontal enabling conditions applicable to all specific objectives and the criteria necessary for the assessment of their fulfilment. Annex IV contains thematic enabling conditions for the ERDF, the ESF+ and the Cohesion Fund and the criteria necessary for the assessment of their</p>	14.	<p>Preduslovi podrške iz fondova kohezione politike Preduslovi podrške iz fondova kohezione politike su opšti zahtevi kohezione politike i/ili tematski zahtevi utvrđeni u skladu sa važećim pravilima za pojedine fondove kohezione politike koji moraju biti ispunjeni da bi se omogućilo delotvorno i efikasno postizanje specifičnog cilja koji je definisan programom (u daljem tekstu: preduslovi podrške).</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
15.2	<p>fulfilment.</p> <p>When preparing a programme or introducing a new specific objective as part of a programme amendment, the Member State shall assess whether the enabling conditions linked to the selected specific objective are fulfilled. An enabling condition is fulfilled where all the related criteria are met. The Member State shall identify in each programme or in the programme amendment the fulfilled and non-fulfilled enabling conditions and shall provide a justification where it considers that an enabling condition has been fulfilled.</p>		<p>Preduslovi podrške moraju biti ispunjeni pre usvajanja ili izmene programa i tokom celokupnog sprovođenja programa da bi rashodi operacija sprovođenja programa mogli da budu nadoknađeni sredstvima iz fondova kohezije politike.</p> <p>Ministarstvo dostavlja Vladi obrazloženo mišljenje o ispunjenosti preduslova podrške uz predlog programa.</p>			
15.3	<p>Where an enabling condition is not fulfilled at the time of approval of the programme or the programme amendment, the Member State shall inform the Commission as soon as it considers that the enabling condition has been fulfilled with a justification of the fulfilment.</p>					
15.5	<p>Without prejudice to Article 105, expenditure related to operations linked to the specific objective may be included in payment applications but shall not be reimbursed by the Commission until the Commission has informed the Member State of the fulfilment of the enabling condition pursuant to the first subparagraph of paragraph 4 of this Article.</p>					
15.6	<p>The Member State shall ensure that enabling conditions remain fulfilled and respected throughout the programming period. It shall inform the Commission of any modification impacting the fulfilment of enabling conditions.</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
69.1 69.2	<p>Responsibilities of Member States</p> <p>1. Member States shall have management and control systems for their programmes in accordance with this Title and ensure their functioning in accordance with the principle of sound financial management and the key requirements listed in Annex XI.</p> <p>2. Member States shall ensure the legality and regularity of expenditure included in the accounts submitted to the Commission and shall take all required actions to prevent, detect and correct and report on irregularities including fraud.</p> <p>Those actions comprise the collection of information on the beneficial owners of the recipients of Union funding in accordance with Annex XVII. The rules related to the collection and processing of such data shall comply with applicable data protection rules. The Commission, the European Anti-Fraud Office and the Court of Auditors shall have the necessary access to that information. For programmes supported by the AMIF, the ISF and the BMVI, the obligations concerning the collection of information on the beneficial owners of the recipients of Union funding in accordance with Annex XVII as set out in the first subparagraph shall apply as from 1 January 2023.</p>	15.	<p>Sistem upravljanja i kontrole</p> <p>Za svaki program uspostavlja se sistem upravljanja i kontrole.</p> <p>Sistem upravljanja i kontrole obezbeđuje usaglašenost programa i njihovog sprovođenja sa ciljevima kohezione politike, važećim pravilima i načelima zakonitosti, pravilnosti i dobrog finansijskog upravljanja.</p>	PU		
71.1 71.6	<p>Programme authorities</p> <p>1. For the purposes of Article 63(3) of the Financial Regulation, the Member State shall identify for each programme a managing authority and an audit authority. Where a Member State entrusts the accounting function to a body other than the managing authority in accordance with Article 72(2) of this Regulation, the body concerned shall also be identified as a programme authority. Those same authorities may be responsible for more than one programme.</p> <p>The Member State, at its own initiative, may set up a coordination body to liaise with and provide information to the Commission and to coordinate activities of the programme authorities in that Member State.</p>		<p>U sistemu upravljanja i kontrole sprovođenja programa određuju se sledeći organi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koordinacioni organ; 2. Upravljački organ; 3. Organ koji vrši računovodstvenu funkciju (u daljem tekstu: Računovodstveni organ), 4. Revizorski organ. <p>Upravljački organ, Računovodstveni organ i Revizorski organ su Programski organi.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
5.3	<p>Policy objectives</p> <p>Member States and the Commission shall promote the coordination, complementarity and coherence between the Funds and other Union instruments and funds. They shall optimise mechanisms for coordination between those responsible to avoid duplication during planning and implementation. Accordingly, Member States and the Commission shall also take into account the relevant country-specific recommendations in the programming and implementation of the Funds.</p>	16.	<p>Koordinacioni organ</p> <p>Poslove Koordinacionog organa obavlja Ministarstvo. Koordinacioni organ:</p> <ol style="list-style-type: none">1) predlaže Vladi donošenje propisa za sprovođenje ovog zakona;2) bliže propisuje postupak i metodologiju pripreme programa;3) predlaže Vladi elemente programa i elemente Sporazuma o partnerstvu;4) koordinira rad organa i tela u postupku izrade i pripreme programa i procesu sprovođenja programa, praćenja, izveštavanja i vrednovanja rezultata programa;5) propisuje način uključivanja partnera u proces izrade, pripreme, donošenja, sprovođenja i praćenja Sporazuma o partnerstvu i programa;6) bliže propisuje raspoložive oblike bespovratnih sredstava;7) prati i izveštava Vladu o ispunjenosti preduslova podrške za delotvorno i efikasno sprovođenje programa i predlaže Vladi, u konsultaciji sa nadležnim institucijama, mere za ispunjavanje preduslova podrške u slučajevima kad oni nisu ispunjeni;8) koordinira procesom uspostavljanja sistema upravljanja i kontrole i usmerava aktivnosti na izgradnji administrativnih kapaciteta;9) koordinira i prati sprovođenje mera i aktivnosti u oblasti komunikacije i vidljivost fondova kohezivne politike, kao i drugih fondova i instrumenata EU po potrebi;10) predlaže, koordinira i prati sprovođenje mera i aktivnosti za unapređenje administrativnih kapaciteta svih organa, tela i partnera uključenih u sprovođenje kohezivne politike;11) koordinira korišćenje tehničke pomoći u okviru fondova kohezivne politike;12) bliže propisuje način postupanja za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, kao i procedure za obavljanje poslova iz nadležnosti ostalih organa;13) osigurava da se razmena informacija između korisnika i programskih organa i tela vrši putem elektronskih sistema za razmenu podataka (u daljem tekstu: elektronski sistem);	PU		
71.6	<p>Programme authorities</p> <p>The Member State, at its own initiative, may set up a coordination body to liaise with and provide information to the Commission and to coordinate activities of the programme authorities in that Member State.</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			obavlja i druge poslove u okviru funkcije koordinacije u skladu sa ciljevima Zakona.			
72.1 69.3	<p>Functions of the managing authority 1. The managing authority shall be responsible for managing the programme with a view to delivering the objectives of the programme. In particular, it shall have the following functions: (a) select operations in accordance with Article 73, with the exception of operations referred to in point (d) of Article 33(3); (b) carry out programme management tasks in accordance with Article 74; (c) support the work of the monitoring committee in accordance with Article 75; (d) supervise intermediate bodies; (e) record and store electronically the data on each operation necessary for monitoring, evaluation, financial management, verifications and audits in accordance with Annex XVII, and ensure the security, integrity and confidentiality of data and the authentication of users.</p> <p>Responsibilities of Member States 3. Member States shall, upon request of the Commission, take the actions necessary to ensure the effective functioning of their management and control systems and the legality and regularity of expenditure submitted to the Commission. Where that action is an audit, the Commission officials or their authorised representatives may take part.</p>	18.	<p>a) Upravljački organ Upravljački organ upravlja programom, odgovara za njegovo zakonito i pravilno sprovođenje i efikasno i delotvorno ostvarivanje njegovih ciljeva.</p>	PU		
74.1.e	<p>Programme management by the managing authority (e) confirm that the expenditure entered into the accounts is legal and regular;</p>					
72.1.a	<p>Functions of the managing authority The managing authority shall be responsible for managing the programme with a view to delivering the objectives of the programme. In particular, it shall have the following functions: (a) select operations in accordance with Article 73, with the exception of operations referred to in point</p>	19.	<p>Poslovi Upravljačkog organa Upravljački organ: 1) vrši izbor operacija koje će biti sprovedene radi ostvarenja specifičnih ciljeva programa primenom pravila koja važe za korišćenje sredstva kohezivne politike za cilj Ulaganje u zapošljavanje i rast;</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
73.1	<p>(d) of Article 33(3);</p> <p>Selection of operations by the managing authority</p> <p>1. For the selection of operations, the managing authority shall establish and apply criteria and procedures which are non-discriminatory, transparent, ensure accessibility to persons with disabilities, ensure gender equality, and take account of the Charter of Fundamental Rights of the European Union, the principle of sustainable development and of the Union policy on the environment in accordance with Article 11 and Article 191(1) TFEU.</p>					
74.1	<p>Programme management by the managing authority</p> <p>1. The managing authority shall:</p> <p>(a) carry out management verifications to verify that the co-financed products and services have been delivered, that the operation complies with applicable law, the programme and the conditions for support of the operation, and:</p> <p>(i) where costs are to be reimbursed pursuant to point (a) of Article 53(1), that the amount of expenditure claimed by the beneficiaries in relation to these costs has been paid and that beneficiaries maintain separate accounting records or use appropriate accounting codes for all transactions relating to the operation;</p> <p>(ii) where costs are to be reimbursed pursuant to points (b), (c) and (d) of Article 53(1), that the conditions for reimbursement of expenditure to the beneficiary have been met;</p> <p>b) ensure, subject to the availability of funding, that a beneficiary receives the amount due in full and no later than 80 days from the date of submission of the payment claim by the beneficiary; the deadline may be interrupted if information submitted by the beneficiary does not allow the managing authority to establish whether the amount is due;</p> <p>(c) have effective and proportionate anti-fraud measures and procedures in place, taking into account the risks identified;</p> <p>(d) prevent, detect and correct irregularities;</p> <p>(e) confirm that the expenditure entered into the accounts is legal and regular;</p>		<p>2) proverava da li su proizvodi i/ili usluge sufinansirani iz sredstava fondova kohezione politike isporučeni, usaglašenost odabrane operacije sa važećim propisima Republike Srbije i uslovima podrške iz fondova kohezione politike i ispunjenost drugih zahteva za finansiranje troškova operacija iz sredstava fondova kohezione politike u skladu sa važećim pravilima, (u daljem tekstu: upravljačke provere);</p> <p>3) obezbeđuje, u skladu sa raspoloživošću finansiranja, isplatu dospelih iznosa korisnicima u skladu sa važećim pravilima;</p> <p>4) sprečava, otkriva i ispravlja nepravilnosti i predlaže, izrađuje i primenjuje efektivne i proporcionalne mere i procedure za suzbijanje prevara uzimajući u obzir prepoznate rizike;</p> <p>5) potvrđuje da su rashodi uneseni u računovodstvenu dokumentaciju zakoniti i pravilni;</p> <p>6) izrađuje izjavu o upravljanju u skladu sa važećim pravilima;</p> <p>7) izvršava plaćanje dospelih iznosa i u zavisnosti od dostupnosti finansiranja i stara se da korisnik primi dospele iznose u celosti u skladu sa važećim pravilima;</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
71.3 72.1 75. 41.	<p>(f) draw up the management declaration in accordance with the template set out in Annex XVIII.</p> <p>Programme authorities The managing authority may identify one or more intermediate bodies to carry out certain tasks under its responsibility. Arrangements between the managing authority and intermediate bodies shall be recorded in writing.</p> <p>Functions of the managing authority The managing authority shall be responsible for managing the programme with a view to delivering the objectives of the programme. In particular, it shall have the following functions: (d) supervise intermediate bodies;</p> <p>Support of the work of the monitoring committee by the managing authority The managing authority shall: (a) provide the monitoring committee in a timely manner with all information necessary to carry out its tasks; (b) ensure the follow-up of the decisions and recommendations of the monitoring committee</p> <p>Annual performance review Review meetings shall be organised once a year between the Commission and each Member State to examine the performance of each programme. Relevant managing authorities shall participate in the review meetings. The review meeting may cover more than one programme. The review meeting shall be chaired by the Commission or, if the Member State so requests, co-chaired by the Member State and the Commission. 3. For programmes supported by the ERDF, the ESF+, the Cohesion Fund, the JTF and the EMFAF, the Member State shall no later than 1 month before the review meeting provide the Commission with concise information on the elements listed in Article 40(1). That information shall be based on the most recent data available to the Member State. For programmes limited to the specific objective set</p>		<p>8) predlaže Vladi imenovanje jednog ili više posredničkih organa za obavljanje određenih poverenih poslova u vezi sa programom pod njegovom odgovornošću gde je to primenjivo;</p> <p>9) prati i nadzire vršenje poslova koje obavljaju posrednički organi i vrši nadzor nad rezultatima njihovog rada;</p> <p>10) pomaže rad Odbora za praćenje davanjem potrebnih informacija i postupanjem po njegovim odlukama i preporukama;</p> <p>11) priprema godišnji i završni izveštaj o učinku programa u skladu sa zakonom;</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
43.1 72.1	<p>out in point (m) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation, the information to be provided, based on the most recent data available, shall be limited to points (a), (b), (e), (f) and (h) of Article 40(1) of this Regulation.</p> <p>4. The Member State and the Commission may agree not to organise a review meeting. In such a case, the review may be carried out in writing.</p> <p>5. The outcome of the review meeting shall be recorded in agreed minutes.</p> <p>6. The Member State shall follow up issues raised during the review meeting which affect the implementation of the programme and shall inform the Commission within 3 months of the measures taken.</p> <p>7. For programmes supported by the AMIF, the ISF and the BM</p> <p>Final performance report</p> <p>For programmes supported by the ERDF, the ESF+, the Cohesion Fund, the JTF and the EMFAF, each managing authority shall submit to the Commission a final performance report of the programme by 15 February 2031.</p> <p>Functions of the managing authority</p> <p>The managing authority shall be responsible for managing the programme with a view to delivering the objectives of the programme. In particular, it shall have the following functions:</p> <p>e) record and store electronically the data on each operation necessary for monitoring, evaluation, financial management, verifications and audits in accordance with Annex XVII, and ensure the security, integrity and confidentiality of data and the authentication of users.</p>		<p>12) elektronski evidentira i skladišti podatke o svakoj operaciji neophodne za praćenje, vrednovanje, finansijsko upravljanje, verifikaciju i reviziju i obezbeđuje sigurnost, integritet i poverljivost podataka i autentifikaciju korisnika;</p>			
76.1	<p>The accounting function</p> <p>1. The accounting function shall consist of the following tasks:</p> <p>(a) drawing up and submitting payment applications to the Commission in accordance with Articles 91 and 92;</p> <p>(b) drawing up and submitting the accounts</p>	22.	<p>Poslovi Računovodstvenog organa</p> <p>Računovodstveni organ u skladu sa važećim pravilima:</p> <p>1)izrađuje i podnosi zahteve za plaćanje Evropskoj komisiji;</p> <p>2)sastavlja potpun, tačan i istinit obračun rashoda programa za svaku obračunsku godinu</p> <p>3)sastavlja i podnosi računovodstvenu dokumentaciju,</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>confirming completeness, accuracy and veracity of the accounts in accordance with Article 98, and keeping electronic records of all the elements of the accounts, including payment applications;</p> <p>(c) converting the amounts of expenditure incurred in another currency into euro by using the monthly accounting exchange rate of the Commission in the month during which the expenditure is registered in the accounting systems of the body responsible for carrying out the tasks set out in this Article.</p>		<p>potvrđuje njenu potpunost, tačnost i ispravnost;</p> <p>4)vodi evidenciju o svim elementima računovodstvene dokumentacije i zahtevima za plaćanje u elektronskom sistemu;</p> <p>5)preračunava iznos rashoda nastalih u drugoj valuti u evro;</p> <p>6)daje prognoze iznosa za podnošenje zahteva za plaćanje za tekuću i narednu kalendarsku godinu;</p> <p>7)obavlja druge poslove u okviru računovodstvene funkcije.</p>			
77.1	<p>Functions of the audit authority</p> <p>1. The audit authority shall be responsible for carrying out system audits, audits on operations and audits of accounts in order to provide independent assurance to the Commission regarding the effective functioning of the management and control systems and the legality and regularity of the expenditure included in the accounts submitted to the Commission.</p>	23.	<p>v) Revizorski organ</p> <p>Revizorski organ je odgovoran za sprovođenje revizije sistema upravljanja i kontrole, revizije operacija i revizije računa kako bi pružio Evropskoj komisiji nezavisno uveravanje u pogledu pravilnog funkcionisanja sistema upravljanja i kontrole i zakonitosti i pravilnost troškova uključenih u računovodstvenu dokumentaciju koja je podnesena Evropskoj komisiji.</p> <p>Revizorski organ je funkcionalno i finansijski nezavisan u odnosu na subjekte revizije.</p>	PU		
77.3	<p>Functions of the audit authority</p> <p>3. The audit authority shall draw up and submit to the Commission:</p> <p>(a) an annual audit opinion in accordance with Article 63(7) of the Financial Regulation and with the template set out in Annex XIX to this Regulation and, based on all audit work carried out, cover the following distinct components:</p> <p>(i) the completeness, accuracy and veracity of the accounts;</p> <p>(ii) the legality and regularity of the expenditure included in the accounts submitted to the Commission;</p> <p>(iii) the effective functioning of the management and control system;</p> <p>(b) an annual control report fulfilling the requirements of point (b) of Article 63(5) of the Financial Regulation, in accordance with the template set out in Annex XX to this Regulation, which supports the annual audit opinion referred to in point (a) of this</p>	24.	<p>Poslovi Revizorskog organa</p> <p>Revizorski organ:</p> <p>1)sprovodi revizije sistema upravljanja i kontrole, revizije operacija i revizije finansijskih izveštaja/godišnjih računa i prati izvršenje datih preporuka (u daljem tekstu: revizorski rad);</p> <p>2)proverava potpunost, tačnost i istinitosti računovodstvene i druge dokumentacije;</p> <p>3)utvrđuje zakonitost i regularnost rashoda/troškova uključenih u računovodstvenu dokumentaciju;</p> <p>4)procenjuje delotvornost sistema upravljanja i kontrole;</p> <p>5) izrađuje godišnje revizorsko mišljenje koje obuhvata:</p> <p>a) potpunost, tačnost i istinitost računovodstvene dokumentacije;b) zakonitost i regularnost rashoda/troškova uključenih u računovodstvenu dokumentaciju;v) delotvorno funkcionisanje sistema upravljanja i kontrole;</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
A19 A20 78.1	<p>paragraph and sets out a summary of findings, including an analysis of the nature and extent of errors and deficiencies in the systems as well as the proposed and implemented corrective actions and the resulting total error rate and residual error rate for the expenditure entered in the accounts submitted to the Commission.</p> <p>Template for the annual audit opinion – point (a) of Article 77(3)</p> <p>Template for the annual control report – point (b) of Article 77(3)</p> <p>Audit strategy</p> <p>1. The audit authority shall, after consulting the managing authority, prepare an audit strategy based on a risk assessment, taking account of the management and control system description provided for in Article 69(11), covering system audits and audits of operations. The audit strategy shall include system audits of newly identified managing authorities and authorities in charge of the accounting function. Such audits shall be carried out within 21 months of the decision approving the programme or the amendment of the programme identifying such an authority. The audit strategy shall be prepared in accordance with the template set out in Annex XXII and shall be updated annually following the first annual control report and audit opinion provided to the Commission. It may cover one or more programmes.</p>		<p>6) izrađuje godišnji izveštaj o kontroli kojim podupire godišnje revizorsko mišljenje (u daljem tekstu: godišnji izveštaj);</p> <p>7) predlaže sprovođenje korektivnih mera;</p> <p>8) priprema i donosi revizijsku strategiju;</p>			
77.3	<p>Functions of the audit authority</p> <p>3. The audit authority shall draw up and submit to the Commission:</p> <p>(a) an annual audit opinion in accordance with Article 63(7) of the Financial Regulation and with the template set out in Annex XIX to this Regulation and, based on all audit work carried out, cover the following distinct components:(i) the completeness, accuracy and veracity of the accounts;(ii) the legality and regularity of the expenditure included in the accounts submitted to the Commission;(iii) the effective functioning of the management and control</p>	25.	<p>Dostavljanje revizorskih izveštaja Evropskoj komisiji</p> <p>Revizorski organ dostavlja Evropskoj komisiji godišnje revizorsko mišljenje, godišnji izveštaj o kontroli, izveštaj o reviziji nakon okončanja postupka sa subjektima revizije na kojima je sprovedena revizija u skladu sa revizorskom strategijom, međunarodno prihvaćenim standardima revizije i važećim pravilima.</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
77.4	<p>system;</p> <p>(b) an annual control report fulfilling the requirements of point (b) of Article 63(5) of the Financial Regulation, in accordance with the template set out in Annex XX to this Regulation, which supports the annual audit opinion referred to in point (a) of this paragraph and sets out a summary of findings, including an analysis of the nature and extent of errors and deficiencies in the systems as well as the proposed and implemented corrective actions and the resulting total error rate and residual error rate for the expenditure entered in the accounts submitted to the Commission.</p> <p>4. Where programmes are grouped for the purpose of audits of operations pursuant to the second subparagraph of Article 79(2), the information required under point (b) of paragraph 3 of this Article may be grouped in a single report.</p>					
69. 2.	<p>Responsibilities of Member States</p> <p>Member States shall ensure the legality and regularity of expenditure included in the accounts submitted to the Commission and shall take all required actions to prevent, detect and correct and report on irregularities including fraud.</p> <p>Those actions comprise the collection of information on the beneficial owners of the recipients of Union funding in accordance with Annex XVII. The rules related to the collection and processing of such data shall comply with applicable data protection rules. The Commission, the European Anti-Fraud Office and the Court of Auditors shall have the necessary access to that information.</p>	33.	<p>Sistem upravljanja nepravilnostima</p> <p>Upravljački organ uspostavlja sistem za upravljanje i podnošenje izveštaja o nepravilnostima kod sprovođenja fondova kohezivne politike Evropskoj komisiji.</p> <p>Rukovodilac Upravljačkog organa, odnosno posredničkog organa, daje obavezujuća uputstva odgovornim licima u Upravljačkom organu, odnosno posredničkom organu i korisnicima, u vezi sa merama koje je potrebno preduzeti radi otkrivanja, sprečavanja i suzbijanja nepravilnosti.</p> <p>Državni službenik, zaposleni ili radno angažovani u programskim organima, u koordinacionom organu, posredničkom organu, kod korisnika, privrednog subjekta ili treće lice dužni su da prijave svako odstupanje, nedoslednost ili kršenje propisa ili odredaba ugovora koje predstavlja nepravilnost ili izaziva osnovanu sumnju da je došlo do prevare.</p> <p>Protiv lica koje prijavi nepravilnost ne može se pokrenuti disciplinski postupak, doneti rešenje o prestanku radnog odnosa ili otkaz ugovora o radu,</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>ugovora o delu, ili drugog ugovora na osnovu kojeg je radno angažovano, niti preduzeti bilo koja mera koja negativno utiče na radnopravni status po osnovu podnete prijave o nepravilnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita uzbunjivača i ostalim pravnim aktima koja se odnose na zaštitu uzbunjivača.</p> <p>Identitet lica iz prethodnog stava ovog člana koje prijavi sumnju na nepravilnost kao i podaci koji se tiču same prijave nepravilnosti čuvaju se u tajnosti, u skladu sa važećim pravilima i zakonom.</p>			
74.1. (c, d)	<p>Programme management by the managing authority</p> <p>1. The managing authority shall:</p> <p>(c) have effective and proportionate anti-fraud measures and procedures in place, taking into account the risks identified;</p> <p>(d) prevent, detect and correct irregularities;</p>	34.	<p>Aktivne mere sprečavanja korupcije i sukoba interesa</p> <p>Upravljački organ, odnosno posrednički organ preduzima sve odgovarajuće mere za sprečavanje i suzbijanje slučajeva aktivne ili pasivne korupcije u bilo kojoj fazi postupka dodele sredstava iz fondova kohezivne politike.</p> <p>Rukovodilac Upravljačkog organa, odnosno rukovodilac posredničkog organa, uključujući i službena lica odgovorna za programiranje, kontrolu i sprovođenje programa preduzima sve mere predostrožnosti kako bi se izbegao svaki rizik od sukoba interesa, i odmah obaveštava Evropsku komisiju i nadležne državne organe o svakom takvom sukobu ili o svakoj situaciji koja bi mogla da dovede do takvog sukoba.</p> <p>Rukovodilac Upravljačkog organa donosi plan sprečavanja korupcije i sukoba interesa.</p> <p>Rukovodilac posredničkog organa donosi plan sprečavanja korupcije i sukoba interesa za poslove upravljanja koji su povereni posredničkom organu u skladu sa ovim zakonom.</p>	PU		
74.	<p>Programme management by the managing authority</p> <p>1. The managing authority shall: (a) carry out management verifications to verify that the co-financed products and services have been delivered, that the operation complies with applicable law, the programme and the conditions for support of the operation</p> <p>2. Management verifications referred to in point (a) of</p>	35.	<p>Prethodne i naknadne upravljačke provere</p> <p>Upravljački organ, odnosno posrednički organ, će sprovesti, u skladu sa procenom rizika i srazmerno procenjenom riziku, prethodne (ex-ante) i naknadne (ex-post) upravljačke provere, uključujući provere neposrednim uvidom na terenu na reprezentativnom uzorku operacija i/ili uzorcima rizičnih operacija, kako bi osigurali da se programi finansirani sredstvima fondova kohezivne politike zakonito i pravilno</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	the first subparagraph of paragraph 1 shall be risk-based and proportionate to the risks identified ex ante and in writing. Management verifications shall include administrative verifications in respect of payment claims made by beneficiaries and on-the-spot verifications of operations. Those verifications shall be carried out before submission of the accounts in accordance with Article 98.		sprovode.			
69.12	Responsibilities of Member States Member States shall report on irregularities in accordance with the criteria for determining the cases of irregularity to be reported, the data to be provided and the format for reporting set out in Annex XII.	38.	Prijavljivanje nepravilnosti Evropskoj komisiji Programski organi, odnosno Telo za suzbijanje nepravilnosti i prevara, bez odlaganja prijavljuje Evropskoj komisiji sumnju na prevaru i druge nepravilnosti i obaveštava o toku sudskog i upravnog postupka.	PU		
38.	Monitoring committee 1. Each Member State shall set up a committee to monitor the implementation of the programme ('monitoring committee'), after consulting the managing authority, within 3 months of the date of notification to the Member State concerned of the decision approving the programme. The Member State may set up a single monitoring committee to cover more than one programme. 2. Each monitoring committee shall adopt its rules of procedure, including provisions regarding the prevention of any conflict of interest and the application of the principle of transparency. 3. The monitoring committee shall meet at least once a year and shall review all issues that affect the progress of the programme towards achieving its objectives. 4. The rules of procedure of the monitoring committee and the data and information shared with the monitoring committee shall be published on the website referred to in Article 49(1), without prejudice to Article 69(5). 5. Paragraphs 1 to 4 of this Article shall not apply to programmes limited to the specific objective set out in point (m) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation and related technical assistance.	42.	Odbor za praćenje Odbor za praćenje (u daljem tekstu: Odbor) se uspostavlja kako bi pratio sprovođenje programa. Za potrebe praćenja sprovođenja programa može biti formiran jedan Odbor koji će pratiti više programa ili može biti formiran jedan Odbor koji će pratiti samo jedan program. Odluku o broju Odbora za praćenje programa donosi Koordinacioni organ. Svaki član Odbora uživa pravo glasa. Odborom predsedava predstavnik Koordinacionog organa, Upravljačkog organa ili Nacionalnog organa. Sastav Odbora će osigurati uravnoteženu zastupljenost predstavnika Koordinacionog organa, programskih organa, posredničkih organa, predstavnika partnera i predstavnika država učesnica programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg). Odbor po potrebi u svoj rad u zavisnosti od oblasti i pitanja koja su predmet razmatranja može uključiti i druge predstavnike bez prava glasa. Administrativne i stručno-tehničke poslove Odbora obavlja Upravljački organ.	PU		
39.1	Composition of the monitoring committee					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	Each member of the monitoring committee shall have a vote. The rules of procedures shall regulate the exercise of the voting right and the details on the procedure in the monitoring committee in accordance with the institutional, legal and financial framework of the Member State concerned.					
40.	<p>Functions of the monitoring committee</p> <p>1. The monitoring committee shall examine:</p> <p>(a) the progress in programme implementation and in achieving the milestones and targets;</p> <p>(b) any issues that affect the performance of the programme and the measures taken to address those issues;</p> <p>(c) the contribution of the programme to tackling the challenges identified in the relevant country-specific recommendations that are linked to the implementation of the programme;</p> <p>(d) the elements of the ex-ante assessment listed in Article 58(3) and the strategy document referred to in Article 59(1);</p> <p>(e) the progress made in carrying out evaluations, syntheses of evaluations and any follow-up given to findings;</p> <p>(f) the implementation of communication and visibility actions;</p> <p>(g) the progress in implementing operations of strategic importance, where relevant;</p> <p>(h) the fulfilment of enabling conditions and their application throughout the programming period;</p> <p>(i) the progress in administrative capacity building for public institutions, partners and beneficiaries, where relevant.</p> <p>(j) information regarding the implementation of the contribution of the programme to the InvestEU Programme in accordance with Article 14 or of the resources transferred in accordance with Article 26, where applicable.</p> <p>2. The monitoring committee shall approve:</p> <p>(a) the methodology and criteria used for the selection of operations, including any changes thereto, without prejudice to points (b), (c) and (d) of Article 33(3); at the request of the Commission, the methodology and</p>	43.	<p>Funkcije Odbora</p> <p>Odbor:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) donosi Poslovnik o svom radu; 2) ispituje napredak sprovođenja programa, ostvarivanja ključnih i ciljnih vrednosti; 3) razmatra sva pitanja koja utiču na učinak programa i mere preduzete za rešavanje tih pitanja; 4) ispituje doprinos programa rešavanju izazova utvrđenih specifičnim preporukama Evropske unije za Republiku Srbiju; 5) ispituje napredak u izgradnji administrativnih kapaciteta i kapaciteta partnera i korisnika za sprovođenje programa; 6) razmatra i odobrava metodologiju i kriterijume za odabir operacija, uključujući bilo kakve izmene istih; 7) ispituje napredak aktivnosti povezanih sa komunikacijom i vidljivošću; 8) razmatra i odobrava godišnji, odnosno završni izveštaj Upravljačkog organa o učinku programa; 9) razmatra i odobrava Plan o vrednovanju programa; 10) razmatra i odobrava predloge za izmenu programa; 11) daje preporuke Upravljačkom organu; 12) bira operacije za finansiranje u okviru programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg); 13) obavlja i druge poslove u okviru svojih funkcija u skladu sa važećim pravilima. <p>Poslovnik o radu Odbora obavezno sadrži odredbe kojima se uređuje postupak odlučivanja, sprečavanje sukoba interesa, primeni načela javnosti i transparentnosti i načinu objavljivanja podataka i informacija.</p> <p>Poslovnik o radu Odbora za praćenje i podaci i</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>criteria used for the selection of operations, including any changes thereto, shall be submitted to the Commission at least 15 working days prior to their submission to the monitoring committee.</p> <p>(b) the annual performance reports for programmes supported by the AMIF, the ISF and the BMVI, and the final performance report for programmes supported by the ERDF, the ESF+, the Cohesion Fund, the JTF and the EMFAF.</p> <p>(c) the evaluation plan and any amendment thereto;</p> <p>(d) any proposal by the managing authority for the amendment of a programme including for transfers in accordance with Article 24(5) and Article 26, with the exception of programmes supported by the EMFAF.</p> <p>3. The monitoring committee may make recommendations to the managing authority, including on measures to reduce the administrative burden for beneficiaries.</p>		<p>informacije koji se dele sa Odborom objavljuju se na internet stranici programa.</p>			
16.1	<p>Performance framework</p> <p>1. Each Member State shall establish a performance framework to allow monitoring, reporting on and evaluating programme performance during implementation of the programme, and to contribute to measuring the overall performance of the Funds.</p> <p>The performance framework shall consist of:</p> <p>(a) output and result indicators linked to specific objectives set out in the Fund-specific Regulations selected for the programme;</p> <p>(b) milestones to be achieved by the end of the year 2024 for output indicators; and</p> <p>(c) targets to be achieved by the end of the year 2029 for output and result indicators.</p>	44.	<p>Okvir učinka</p> <p>Okvir učinka se određuje za svaki program kako bi se omogućilo praćenje i vrednovanje učinka programa tokom njegovog sprovođenja, izveštavanje i obaveštavanje o učincima programa i procena ukupnog učinka fondova.</p> <p>Okvir učinka se sastoji od:</p> <p>1) pokazatelja učinka i pokazatelja ishoda povezanih sa specifičnim ciljevima utvrđenim u skladu sa pravilima koja važe za fondove odabrane za finansiranje programa;</p> <p>2) ključnih vrednosti koji treba da se ostvare do kraja određene godine i</p> <p>3) ciljnih vrednosti koje je potrebno ostvariti za pokazatelje učinka i pokazatelje ishoda do kraja perioda sprovođenja.</p>	PU		
44.	<p>Evaluations by the Member State</p> <p>1. The Member State or the managing authority shall carry out evaluations of the programmes related to one or more of the following criteria: effectiveness, efficiency, relevance, coherence and Union added value, with the aim to improve the quality of the design and implementation of programmes.</p>	45.	<p>Vrednovanje</p> <p>Vrednovanje programa se odnosi na jedan ili više kriterijuma: učinkovitost, efikasnost, relevantnost, koherentnost i dodatu vrednost Unije, u cilju poboljšanja kvaliteta osmišljavanja i sprovođenja programa.</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>Evaluations may also cover other relevant criteria, such as inclusiveness, non-discrimination and visibility, and may cover more than one programme.</p> <p>6. The Member State or the managing authority shall submit the evaluation plan to the monitoring committee no later than one year after the decision approving the programme.</p> <p>3. Evaluations shall be entrusted to internal or external experts who are functionally independent</p> <p>7. All evaluations shall be published on the website referred to in Article 49(1).</p> <p>4. The Member State or the managing authority shall ensure the necessary procedures are set up to produce and collect the data necessary for evaluations.</p>		<p>Upravljački organ donosi plan o vrednovanju programa i podnosi ga Odboru na odobrenje.</p> <p>Upravljački organ sprovodi vrednovanje programa angažovanjem spoljnih stručnjaka za vrednovanje programa koji su funkcionalno nezavisni od Upravljačkog organa.</p> <p>Upravljački organ objavljuje sve izveštaje o vrednovanju programa na internet stranici programa.</p> <p>Postupak vrednovanja programa propisuje Ministarstvo.</p>			
46.	<p>Visibility Each Member State shall ensure: (a) the visibility of support in all activities relating to operations supported by the Funds with particular attention to operations of strategic importance; (b) communication to Union citizens of the role and achievements of the Funds through a single website portal providing access to all programmes involving that Member State.</p>	46.	<p>Obaveštavanje i vidljivost</p> <p>Koordinacioni organ koordinira aktivnostima vidljivosti, transparentnosti i obaveštavanja u vezi sa podrškom iz fondova kohezije politike za sve programe.</p> <p>Koordinacioni organ je dužan da obezbedi sveobuhvatno, potpuno i blagovremeno obaveštavanje javnosti o ulozi i dostignućima kohezije politike Evropske unije putem jedinstvenog internet portala koji omogućava pristup relevantnim podacima o sprovođenju i rezultatima svih programa.</p>	PU		
48.	<p>Communication officers and networks</p> <p>1. Each Member State shall identify a communication coordinator for visibility, transparency and communication activities in relation to the support from the Funds, including programmes under the European territorial cooperation goal (Interreg) where that Member State hosts the managing authority. The communication coordinator may be appointed at the level of the body defined under Article 71(6) and shall coordinate communication and visibility measures across programmes.</p> <p>The communication coordinator shall involve in the visibility, transparency and communication activities the following bodies:</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
49.	<p>(a) European Commission Representations and European Parliament Liaison Offices in the Member States, as well as Europe Direct Information Centres and other relevant networks, educational and research organisations;</p> <p>(b) other relevant partners referred to in Article 8(1).</p> <p>2. Each managing authority shall identify a communication officer for each programme. A communication officer may be responsible for more than one programme.</p> <p>3. The Commission shall maintain the network comprising communication coordinators, communication officers and Commission representatives to exchange information on visibility, transparency and communication activities.</p> <p>Responsibilities of the managing authority</p> <p>1. The managing authority shall ensure that, within 6 months of the decision approving the programme, there is a website where information on programmes under its responsibility is available, covering the programme's objectives, activities, available funding opportunities and achievements.</p> <p>2. The managing authority shall ensure the publication on the website referred to in paragraph 1, or on the single website portal referred to in point (b) of Article 46, of a timetable of the planned calls for proposals, that is updated at least three times a year, with the following indicative data:</p> <p>(a) geographical area covered by the call for proposal;</p> <p>(b) policy objective or specific objective concerned;</p> <p>(c) type of eligible applicants;</p> <p>(d) total amount of support for the call;</p> <p>(e) start and end date of the call.</p> <p>3. The managing authority shall make the list of operations selected for support by the Funds publicly available on the website in at least one of the official languages of the institutions of the Union and shall update that list at least every 4 months.</p>		<p>Upravljački organ je dužan da obezbedi vidljivost programa i podrške u svim aktivnostima koje se odnose na operacije koje podržava kohezijska politika, sa posebnom pažnjom na operacije od strateškog značaja u skladu sa važećim pravilima.</p> <p>Upravljački organ je dužan da imenuje službenika za poslove koordinatora za komunikaciju koji se stara za transparentnost, vidljivost i obaveštavanje javnosti u vezi sa podrškom kohezijske politike Evropske unije na nivou jednog ili više programa.</p> <p>Upravljački organ je dužan da uspostavi internet stranicu putem koje obaveštava javnost o ciljevima programa, aktivnostima, dostupnim mogućnostima finansiranja, i dostignućima u skladu sa važećim pravilima.</p> <p>Upravljački organ je dužan da učini javno dostupnim plan objavljivanja javnih poziva za davanje ponuda i listu odabranih operacija putem internet stranice iz prethodnog stava ovog člana i/ili putem jedinstvenog internet portala iz stava 2. ovog člana u skladu sa važećim pravilima.</p>			
50.	<p>Responsibilities of beneficiaries</p> <p>1. Beneficiaries and bodies implementing financial instruments shall acknowledge support from the</p>		<p>Korisnici su u obavezi da na odgovarajući način saopšte potpune i blagovremene informacije javnosti o podršci iz sredstava fondova kohezijske politike za operaciju u skladu sa važećim pravilima.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	Funds, including resources reused in accordance with Article 62					
74.1.	<p>Programme management by the managing authority 1.The managing authority shall: e) confirm that the expenditure entered into the accounts is legal and regular; (f) draw up the management declaration in accordance with the template set out in Annex XVIII</p> <p>The accounting function (a) drawing up and submitting payment applications to the Commission in accordance with Articles 91 and 92; (b) drawing up and submitting the accounts confirming completeness, accuracy and veracity of the accounts in accordance with Article 98, and keeping electronic records of all the elements of the accounts, including payment applications;</p>	47.	<p>Zakonitost i pravilnost, provera računovodstvene dokumentacije i podnošenje zahteva za plaćanje Upravljački organ potvrđuje zakonitost i regularnost troškova unetih u računovodstvenu dokumentaciju o čemu izdaje Izjavu o upravljanju u skladu sa pravilima deljenog upravljanja i važećim pravilima.</p> <p>Računovodstveni organ proverava potpunost, tačnost i istinitost računovodstvene dokumentacije u skladu sa važećim pravilima.</p> <p>Računovodstveni organ podnosi zahteve za plaćanje Evropskoj komisiji po programu, po fondu i po obračunskoj godini u skladu sa pravilima deljenog upravljanja i važećim pravilima.</p>			
76.1.	<p>Payment applications 2. Payment applications shall be admissible only where the latest assurance package due, as referred to in Article 98, has been submitted.</p>			PU		
91.2	<p>Submission and examination of accounts Content and submission of accounts 1. For each accounting year for which payment applications have been submitted, the Member State shall submit to the Commission by 15 February, the following documents ('the assurance package') which shall cover the preceding accounting</p>		<p>Računovodstveni organ, uz zahteve za plaćanje, sastavlja i podnosi Evropskoj komisiji računovodstvenu dokumentaciju za svaku obračunsku godinu za koju su podneseni zahtevi za plaćanje u skladu sa važećim pravilima, zajedno sa Izjavom o upravljanju Upravljačkog organa, godišnjim revizorskim mišljenjem i godišnjim izveštajem Revizorskog organa.</p>			
98.1	<p>year: (a) the accounts in accordance with the template set out in Annex XXIV; (b) the management declaration referred to in point (f) of Article 74(1) in accordance with the template set out in Annex XVIII; (c) the annual audit opinion referred to in point (a) of</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	Article 77(3) in accordance with the template set out in Annex XIX; (d) the annual control report referred to in point (b) of Article 77(3) in accordance with the template set out in Annex XX.					
103.	<p>Financial corrections by Member States</p> <p>1. Member States shall protect the Union budget and apply financial corrections by cancelling all or part of the support from the Funds to an operation or programme where expenditure declared to the Commission is found to be irregular.</p> <p>2. Financial corrections shall be recorded in the accounts for the accounting year in which the cancellation is decided.</p> <p>3. The support from the Funds cancelled may be reused by the Member State within the programme concerned except for an operation that was subject of that correction or, where a financial correction is made for a systemic irregularity, for any operation affected by the systemic irregularity.</p> <p>4. The Fund-specific rules for the EMFAF may lay down specific bases for financial corrections by the Member States linked to non-compliance with rules applicable under the Common Fisheries Policy.</p> <p>5. By way of derogation from paragraphs 1, 2 and 3, in operations comprising financial instruments, a contribution cancelled in accordance with this Article, as a result of an individual irregularity, may be reused within the same operation under the following conditions:</p> <p>(a) where the irregularity that gives rise to the cancellation of the contribution is detected at the level of the final recipient, only for other final recipients within the same financial instrument;</p> <p>(b) where the irregularity that gives rise to the cancellation of the contribution is detected at the level of the body implementing the specific fund, where a financial instrument is implemented through a structure with a holding fund, only for other bodies implementing specific funds.</p> <p>Where that irregularity that gives rise to the</p>	48.	<p>Finansijske ispravke</p> <p>Pojedinačne nepravilnosti i/ili sistemske nepravilnosti mogu dovesti do finansijskih ispravki u skladu sa pravilima deljenog upravljanja i važećim pravilima.</p> <p>Računovodstveni organ je dužan da sprovede finansijske ispravke kada utvrdi da su troškovi/rashodi uneti u zahtev za plaćanje nepravilni tako što ukida celokupnu ili deo podrške iz fondova kohezivne politike namenjene određenoj operaciji ili programu u skladu sa važećim pravilima.</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>cancellation of the contribution is detected at the level of the body implementing the holding fund, or at the level of the body implementing the specific fund where a financial instrument is implemented through a structure without a holding fund, the contribution cancelled shall not be reused within the same operation.</p> <p>Where a financial correction is made for a systemic irregularity, the contribution cancelled shall not be reused for any operation affected by the systemic irregularity.</p> <p>6. The bodies implementing financial instruments shall reimburse to Member States programme contributions affected by irregularities, together with interest and any other gains generated by these contributions.</p> <p>The bodies implementing financial instruments shall not reimburse to Member States the amounts referred to in the first subparagraph provided that those bodies demonstrate for a given irregularity that the following cumulative conditions are fulfilled:</p> <p>(a) the irregularity occurred at the level of final recipients or, in the case of a holding fund, at the level of bodies implementing specific funds or final recipients;</p> <p>(b) the bodies implementing financial instruments carried out their obligations, in relation to the programme contributions affected by the irregularity, in accordance with applicable law and acted with the degree of professional care, transparency and diligence expected from a professional body experienced in implementing financial instruments;</p> <p>(c) the amounts affected by the irregularity could not be recovered notwithstanding that the bodies implementing financial instruments pursued all applicable contractual and legal measures with due diligence.</p> <p>Financial corrections by the Commission</p> <p>1. The Commission shall make financial corrections by reducing support from the Funds to a programme where it concludes that: (a) there is a serious</p>		<p>Računovodstveni organ sprovodi odluku Evropske komisije o prekidu plaćanja i/ili obustavu celokupnog</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
104.	<p>deficiency which has put at risk the support from the Funds already paid to the programme; (b) expenditure contained in accepted accounts is irregular and was not detected and reported by the Member State; (c) the Member State has not complied with its obligations under Article 97 prior to the opening of the financial correction procedure by the Commission. Where the Commission applies flat-rate or extrapolated financial corrections, this shall be carried out in accordance with Annex XXV.</p> <p>2. Before taking a decision on a financial correction, the Commission shall inform the Member State of its conclusions and give the Member State the opportunity to present, within 2 months, its observations and to demonstrate that the actual extent of irregularity is less than the Commission's assessment. The deadline can be extended if mutually agreed.</p> <p>3. Where the Member State does not accept the conclusions of the Commission, the Member State shall be invited to a hearing by the Commission, in order to ensure that all relevant information and observations are available to form the basis for Commission conclusions on the application of the financial correction.</p> <p>4. The Commission shall decide on a financial correction taking into account the extent, the frequency and financial implications of the irregularities or serious deficiencies, by means of an implementing act within 10 months of the date of the hearing or of the submission of additional information as required by the Commission. When deciding on a financial correction, the Commission shall take account of all information and observations submitted. Where a Member State agrees to the financial correction for cases referred to in points (a) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 before the adoption of the decision referred to in the first subparagraph of this paragraph, the Member State may reuse the amounts concerned. That possibility shall not apply to a case of a financial correction under point (b) of the first subparagraph of paragraph 1.</p>		<p>ili dela plaćanja usled ozbiljnih nedostataka u funkcionisanju sistema upravljanja i kontrole ili nepravilnosti koja nije otklonjena ili usled postojanja neke druge okolnosti koja dovodi u rizik zakonitost i regularnost troškova u skladu sa pravilima deljenog upravljanja i važećim pravilima.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	6. The Fund-specific rules for the JTF may lay down specific bases for financial corrections by the Commission linked to the under-achievement of targets established for the JTF.					
105.	<p>Decommitment principles and rules</p> <p>1. The Commission shall decommit any amount in a programme which has not been used for pre-financing, in accordance with Article 90, or for which a payment application has not been submitted, in accordance with Articles 91 and 92, by 31 December of the third calendar year following the year of the budget commitments for the years 2021 to 2026.</p> <p>2. The part of commitments still open on 31 December 2029 shall be decommitted if the assurance package and the final performance report for programmes supported by the ERDF, the ESF+, the Cohesion Fund, the JTF and the EMFAF have not been submitted to the Commission by the time limit set out in Article 43(1).</p>	49.	<p>Povraćaj sredstava</p> <p>Ako se sredstva koja su namenjena za pretfinansiranje ne iskoriste ili ako nisu blagovremeno podneti zahtevi za plaćanje ona će biti vraćena u budžet Evropske unije na zahtev Evropske komisije (u daljem tekstu: povraćaj sredstava) u skladu sa pravilima deljenog upravljanja i važećim pravilima.</p> <p>Računovodstveni organ će dostaviti Evropskoj komisiji izjašnjenje o tome da li se slaže sa iznosom iz zahteva Evropske komisije za povraćaj sredstava u roku propisanom važećim pravilima. Ukoliko se ne slaže sa iznosom iz zahteva Evropske komisije Računovodstveni organ će Evropskoj komisiji obrazložiti razloge u skladu sa važećim pravilima.</p> <p>Računovodstveni organ sprovodi zahtev Evropske komisije o povraćaju sredstava u skladu sa pravilima deljenog upravljanja i važećim pravilima.</p> <p>Upravljački organ i Računovodstveni organ preduzimaju sve neophodne mere iz svoje odgovornosti kako bi bili ispunjeni uslovi za potpuno iskorišćavanje sredstava fondova kohezivne politike koja su namenjena za pretfinansiranje, odnosno kako bi zahtev za plaćanje bio blagovremeno podnet.</p>	PU		
107.	<p>Procedure for decommitment</p> <p>1. On the basis of the information it has received as of 31 January, the Commission shall inform the Member State of the amount of the decommitment resulting from that information.</p> <p>2. The Member State shall have 2 months to agree to the amount to be decommitted or to submit its observations</p> <p>3. By 30 June, the Member State shall submit to the Commission an amended financing plan reflecting, for the calendar year concerned, the reduced amount of support over one or more priorities of the programme. For programmes supported by more than one Fund, the amount of support shall be reduced by Fund proportionately to the amounts concerned by the decommitment that had not been used in the calendar year concerned.</p> <p>In the absence of such a submission, the Commission shall amend the financing plan by reducing the contribution from the Funds for the calendar year concerned. That reduction shall be allocated to each priority proportionately to the amounts concerned by</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	the decommitment that had not been used in the calendar year concerned.					
8.2	<p>Partnership and multi-level governance The partnership established under paragraph 1 of this Article shall operate in accordance with the multi-level governance principle and a bottom-up approach. The Member State shall involve partners referred to in paragraph 1 in the preparation of the Partnership Agreement and throughout the preparation, implementation and evaluation of programmes, including through participation in monitoring committees in accordance with Article 39.</p> <p>In that context, Member States shall, where relevant, allocate an appropriate percentage of the resources coming from the Funds for the administrative capacity building of social partners and civil society organisations.</p>	50.	<p>Razvoj i očuvanje administrativnih kapaciteta Centralna institucija sistema stručnog usavršavanja u javnoj upravi Republike Srbije i Koordinacioni organ, u okviru svojih nadležnosti, zajednički pripremaju program za izgradnju administrativnih kapaciteta organa i tela koja obavljaju poslove u sistemu upravljanja i kontrole (u daljem tekstu: program izgradnje kapaciteta). Program izgradnje kapaciteta, u delu obuke i stručnog usavršavanja, postepeno postaje sastavni deo godišnjeg Opšteg programa obuke državnih službenika.</p> <p>Koordinacioni organ prati sprovođenje i predlaže centralnoj instituciji sistema stručnog usavršavanja u javnoj upravi Republike Srbije periodično ažuriranje programa izgradnje kapaciteta u delu obuke i stručnog usavršavanja.</p> <p>Koordinacioni organ predlaže Vladi donošenje odgovarajućih mera izgradnje, zapošljavanja kadrova i očuvanja administrativnih kapaciteta organa i tela za obavljanje poslova, koji ne spadaju u domen obuke i stručnog usavršavanja, u skladu sa ciljevima ovog zakona.</p>			
11.1 (i)	<p>The Partnership Agreement shall contain the following elements:</p> <p>(i) a summary of the actions which the Member State concerned plans to take to reinforce its administrative capacity of the implementation of the funds covered by the Partnership Agreement;</p>	51.	<p>Razvoj kapaciteta partnera i korisnika Koordinacioni organ utvrđuje potrebe sistemskog ulaganja u kapacitete partnera i budućih korisnika sredstava fondova kohezivne politike kroz mere podizanje svesti, i pripremu i sprovođenje mera izgradnje kapaciteta i predlaganje drugih mera u skladu sa ciljevima ovog zakona.</p>			

1. Naziv propisa Evropske unije: Uredba (EU) 2021/1059 Evropskog parlamenta i Saveta od 24. juna 2021. godine o posebnim odredbama za cilj Evropska teritorijalna saradnja (Interreg) podržan Evropskim fondom za regionalni razvoj i spoljnim finansijskim instrumentima. Regulation (EU) 2021/1059 of the European Parliament and of the Council of 24 June 2021 on specific provisions for the European territorial cooperation goal (Interreg) supported by the European Regional Development Fund and external financing instruments.		2. „CELEX” oznaka EU propisa 1:32021R1059				
3. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada Obrađivač: Ministarstvo za evropske integracije		4. Datum izrade tabele: 28.06.2024. godine				
5. Naziv (nacrt, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: Predlog zakona o uspostavljanju i funkcionisanju sistema za upravljanje kohezionom politikom		6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: 2022-589				
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU: PU						
a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost ⁴⁰	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
46.2.	Functions of the managing authority The managing authority, after consultation with the Member States and, where applicable, any third countries, partner countries or OCTs participating in the Interreg programme, shall set up a joint secretariat, with staff taking into account the programme partnership. The joint secretariat shall assist the managing authority and the monitoring committee in carrying	26.	Zajednički sekretarijat Države učesnice u programu Evropske teritorijalne saradnje (Interreg), obrazuje zajednički sekretarijat programa u skladu sa važećim pravilima (u daljem tekstu: Zajednički sekretarijat). Zajednički sekretarijat: 1) pomaže Upravljačkom organu i Odboru za praćenje sprovođenja u obavljanju njihovih poslova za			

⁴⁰ Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>out their respective functions. The joint secretariat shall also provide information to potential beneficiaries about funding opportunities under Interreg programmes and shall assist beneficiaries and partners in the implementation of operations.</p> <p>For Interreg programmes also supported by external financing instruments from the Union, one or more branch offices of the joint secretariat may be set up in one or more partner countries or OCTs in order to carry out its tasks closer to potential beneficiaries and partners from the partner country or OCT, respectively.</p>		<p>programe donete u okviru Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) u skladu sa važećim pravilima;</p> <p>2) pruža informacije potencijalnim korisnicima o mogućnostima dodele finansijskih sredstava i oblicima podrške operacijama u okviru programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) i pruža pomoć korisnicima i partnerima u sprovođenju operacija;</p> <p>3) ostvaruje saradnju i koordinira rad predstavništva zajedničkog sekretarijata koje su uspostavljene u državama učesnicama programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg).</p> <p>Upravljački organ obezbeđuje prostor i druge uslove za rad Zajedničkog sekretarijata u skladu sa važećim pravilima.</p>			
46.1	<p>Functions of the managing authority</p> <p>1. The managing authority of an Interreg programme shall carry out the functions laid down in Articles 72, 74 and 75 of Regulation (EU) 2021/1060, with the exception of the task of selecting operations referred to in point (a) of Article 72(1) and Article 73 of that Regulation and, where the accounting function is carried out by a different body pursuant to Article 47 of this Regulation, of payments to beneficiaries referred to in point (b) of Article 74(1) of Regulation (EU) 2021/1060. Those functions shall be carried out in the whole territory covered by that programme, subject to derogations set out pursuant to Chapter VIII of this Regulation.</p>	27.1	<p>Posebna tela za programe u kojima je upravljanje i kontrola programa poverena drugoj državi učesnici</p> <p>Kada je u skladu sa važećim pravilima upravljanje i kontrola programa u okviru Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) povereno drugoj državi učesnici obrazuju se posebna tela za sprovođenje programa:</p> <p>1) Nacionalni organ;</p> <p>2) Kontrolor (u daljem tekstu: Kontrolno telo);</p> <p>3) Članovi Grupe revizora i</p> <p>4) Predstavništvo zajedničkog sekretarijata i Nacionalna kontakt tačka.</p>			
46.3	<p>3. By way of derogation to point (a) of Article 74(1) of Regulation (EU) 2021/1060 and without prejudice to Article 45(5) of this Regulation, the Member States, and where applicable, the third country, partner country or OCT, participating in the Interreg programme, may decide that management verifications referred to in point (a) of Article 74(1) of Regulation (EU) 2021/1060 are to be done through the identification by each Member State of a body or person responsible for this verification on its territory (the 'controller').</p>					
48.1	<p>Functions of the audit authority</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
46.2.	<p>1. The audit authority of an Interreg programme shall carry out the functions provided for in this Article and in Article 49 in the whole of the territory covered by that Interreg programme.</p> <p>Functions of the managing authority For Interreg programmes also supported by external financing instruments from the Union, one or more branch offices of the joint secretariat may be set up in one or more partner countries or OCTs in order to carry out its tasks closer to potential beneficiaries and partners from the partner country or OCT, respectively.</p>					
74.1 46.3	<p>Programme management by the managing authority 1. The managing authority shall: (a) carry out management verifications to verify that the co-financed products and services have been delivered, that the operation complies with applicable law, the programme and the conditions for support of the operation</p> <p>Functions of the managing authority By way of derogation to point (a) of Article 74(1) of Regulation (EU) 2021/1060 and without prejudice to Article 45(5) of this Regulation, the Member States, and where applicable, the third country, partner country or OCT, participating in the Interreg programme, may decide that management verifications referred to in point (a) of Article 74(1) of Regulation (EU) 2021/1060 are to be done through the identification by each Member State of a body or person responsible for this verification on its territory (the ‘controller’).</p>	30.	<p>Kontrolno telo Kontrolno telo u skladu sa važećim pravilima sprovodi provere kako bi potvrdio: 1) da su sufinansirani proizvodi isporučeni, radovi izvedeni i usluge izvršene; 2) da su sprovedene aktivnosti u okviru odabranih operacija usaglašene sa važećim pravilima, programom i uslovima finansiranja; 3) da su uslovi za naknadu rashoda krajnjeg korisnika ispunjeni. Poslove Kontrolnog tela obavlja organ državne uprave. Vlada, na predlog Ministarstva, imenuje lice iz organa državne uprave odgovorno za vršenje poslova Kontrolnog tela.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
48.1	<p>Functions of the audit authority</p> <p>1. The audit authority of an Interreg programme shall carry out the functions provided for in this Article and in Article 49 in the whole of the territory covered by that Interreg programme.</p> <p>Where the audit authority does not have the authorisation in the whole territory covered by a cooperation programme, it shall be assisted by a group of auditors composed of a representative from each Member State and, where applicable, third country, partner country or OCT, participating in the Interreg programme. Each Member State and, where applicable, each third country, partner country or OCT shall be responsible for audits carried out on its territory.</p> <p>Each representative from each Member State and, where applicable, each third country, partner country or OCT, participating in the Interreg programme shall be responsible for providing the factual elements relating to expenditure on its territory that are required by the audit authority in order to perform its assessment.</p> <p>The group of auditors shall be set up within three months of the decision approving the Interreg programme pursuant to Article 18. It shall draw up its rules of procedure and be chaired by the audit authority for the Interreg programme. The auditors shall be functionally independent from bodies or persons responsible for management verifications pursuant to Article 46(3).</p>	31.	<p>Članovi Grupe revizora</p> <p>Grupu revizora za programe Evropske teritorijalne saradnje (Interreg) u kojima je upravljanje i kontrola poverena drugoj državi učesnici uspostavlja Revizorski organ te države.</p> <p>Organ državne uprave ili služba Vlade koja vrši poslove revizije sistema upravljanja sredstvima EU imenuje članove koji učestvuju u radu Grupe revizora i obezbeđuje prostor i druge uslove za njihov rad.</p>			
22.	<p>Selection of Interreg operations</p> <p>Interreg operations shall be selected in accordance with the programme's strategy and objectives by a monitoring committee set up in accordance with Article 28.</p>	43.1.12	<p>Funkcije Odbora</p> <p>12) bira operacije za finansiranje u okviru programa Evropske teritorijalne saradnje (Interreg);</p>			

1. Naziv propisa Evropske unije: Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskog parlamenta i Saveta od 18. jula 2018. o finansijskim pravilima koja se primenjuju na opšti budžet Unije, kojom se izmenjuje Uredba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU i stavljanju van snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012		2. „CELEX” oznaka EU propisa 1:32018R1046				
3. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada		4. Datum izrade tabele:				
Obradivač: Ministarstvo za evropske integracije		28.06.2024. godine				
5. Naziv (nacrt, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: Predlog zakona o uspostavljanju i funkcionisanju sistema za upravljanje kohezionom politikom		6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: 2022-589				
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU: PU						
a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost ⁴¹	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
63.1	Shared management with Member States 1. Where the Commission implements the budget under shared management, tasks relating to budget implementation shall be delegated to Member States. The Commission and Member States shall respect the principles of sound financial management, transparency and non-discrimination and shall ensure the visibility of the Union action when they manage Union funds. To that end, the Commission and Member States shall fulfil their respective control and audit obligations and assume the resulting responsibilities laid down in this Regulation. Complementary provisions shall be laid down in	3.2	Kohezionna politika Kohezionna politika se sprovodi u skladu sa pravilima deljenog upravljanja između Evropske komisije i Republike Srbije kojim se utvrđuje način izvršenja budžetskih sredstava Evropske unije iz fondova kohezione politike koji će biti opredeljeni za Republiku Srbiju (u daljem tekstu: deljeno upravljanje) i pravilima Evropske unije koja važe za fondove kohezione politike (u daljem tekstu: važeća pravila).			

⁴¹ Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	sector-specific rules.					
6.	<p>Respect for budgetary principles The budget shall be established and implemented in accordance with the principles of unity, budgetary accuracy, annuality, equilibrium, unit of account, universality, specification, sound financial management and transparency as set out in this Regulation.</p>	7.	<p>Načela upravljanja sredstvima kohezivne politike Nosioči poslova kohezivne politike se prilikom pripreme, sprovođenja, praćenja, izveštavanja i vrednovanja programa kohezivne politike rukovode načelima transparentnosti, javnosti, proverljivosti, tačnosti, srazmernosti, efikasnosti, delotvornosti i dobrog finansijskog upravljanja.</p>			
63. 63.1 63.2 63.2.a	<p>Shared management with Member States 1. Where the Commission implements the budget under shared management, tasks relating to budget implementation shall be delegated to Member States. The Commission and Member States shall respect the principles of sound financial management, transparency and non-discrimination and shall ensure the visibility of the Union action when they manage Union funds. To that end, the Commission and Member States shall fulfil their respective control and audit obligations and assume the resulting responsibilities laid down in this Regulation. Complementary provisions shall be laid down in sector-specific rules. 2. When executing tasks relating to budget implementation, Member States shall take all the necessary measures, including legislative, regulatory and administrative measures, to protect the financial interests of the Union, namely by: (a) ensuring that actions financed from the budget are implemented correctly and effectively and in accordance with the applicable sector-specific rules; (b) designating bodies responsible for the</p>	15.3	<p>Sistem upravljanja i kontrole U sistemu upravljanja i kontrole sprovođenja programa određuju se sledeći organi: 1.Koordinacioni organ; 2.Upravljački organ; 3.Organ koji vrši računovodstvenu funkciju (u daljem tekstu: Računovodstveni organ), 4.Revizorski organ.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
63.2.b 63.2.c 63.2.d 63.4 63.4.a 63.4.b 63.4.c 63.4.d 63.5	<p>management and control of Union funds in accordance with paragraph 3, and supervising such bodies;</p> <p>(c) preventing, detecting and correcting irregularities and fraud;</p> <p>(d) cooperating, in accordance with this Regulation and sector-specific rules, with the Commission, OLAF, the Court of Auditors and, for those Member States participating in enhanced cooperation pursuant to Council Regulation (EU) 2017/1939 (1), with the European Public Prosecutor's Office (EPPO) in the implementation of the tasks of those bodies are remedied, including by ending the designation in accordance with sector-specific rules.</p> <p>Sector-specific rules shall define the role of the Commission in the process set out in this paragraph.</p> <p>4. Bodies designated pursuant to paragraph 3 shall:</p> <p>(a) set up and ensure the functioning of an effective and efficient internal control system;</p> <p>(b) use an accounting system that provides accurate, complete and reliable information in a timely manner;</p> <p>(c) provide the information required under paragraphs 5, 6 and 7;</p> <p>(d) ensure ex-post publication in accordance with Article 38(2) to (6). Any processing of personal data shall comply with Regulation (EU) 2016/679.</p> <p>5. Bodies designated pursuant to paragraph 3 shall, by 15 February of the following financial year, provide the pre-financing and sums for which recovery procedures are ongoing or have been completed.</p>					
35.3 36. 1	<p>Compulsory financial statement In order to reduce the risk of fraud, irregularities and non-achievement of objectives, the financial statement shall provide information on the internal control system set up, an estimate of the costs and benefits of the controls implied by such a system and an assessment of the expected level of risk of error, as well as information on existing and planned fraud prevention and protection measures.</p> <p>Internal control of budget implementation</p>	33.	<p>Sistem upravljanja nepravilnostima Upravljački organ uspostavlja sistem za upravljanje i podnošenje izveštaja o nepravilnostima kod sprovođenja fondova kohezivne politike Evropskoj komisiji.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
36.2. (d)	<p>1. Pursuant to the principle of sound financial management, the budget shall be implemented in compliance with the effective and efficient internal control appropriate to each method of implementation, and in accordance with the relevant sector-specific rules.</p> <p>2. For the purposes of budget implementation, internal control shall be applied at all levels of management and shall be designed to provide reasonable assurance of achieving the following objectives: (d) prevention, detection, correction and follow-up of fraud and irregularities.</p>					
101.7.	<p>7. Member States shall have primary responsibility for carrying out controls and audits and for recovering amounts unduly spent, as provided for in sector-specific rules. To the extent that Member States detect and correct irregularities on their own account, they shall be exempt from financial corrections by the Commission concerning those irregularities.</p>					
63.2	<p>2. When executing tasks relating to budget implementation, Member States shall take all the necessary measures, including legislative, regulatory and administrative measures, to protect the financial interests of the Union, namely by:</p> <p>(a) ensuring that actions financed from the budget are implemented correctly and effectively and in accordance with the applicable sector-specific rules;</p> <p>(b) designating bodies responsible for the management and control of Union funds in accordance with paragraph 3, and supervising such bodies;</p> <p>(c) preventing, detecting and correcting irregularities and fraud;</p> <p>(d) cooperating, in accordance with this Regulation and sector-specific rules, with the Commission, OLAF, the Court of Auditors and, for those Member States participating in enhanced cooperation pursuant to Council Regulation (EU) 2017/1939 (1), with the European Public Prosecutor's Office (EPPO).</p>		<p>Rukovodilac Upravljačkog organa, odnosno posredničkog organa, daje obavezujuća uputstva odgovornim licima u Upravljačkom organu, odnosno posredničkom organu i korisnicima, u vezi sa merama koje je potrebno preduzeti radi otkrivanja, sprečavanja i suzbijanja nepravilnosti.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
74.8	<p>If a member of staff, involved in the financial management and control of transactions, considers that a decision he or she is required by his or her superior to apply or to agree to is irregular or contrary to the principle of sound financial management or the professional rules which that member of staff is required to observe, he or she shall inform his or her hierarchical superior accordingly. If the member of staff does so in writing, the hierarchical superior shall reply in writing.</p> <p>If the hierarchical superior fails to take action or confirms the initial decision or instruction and the member of staff believes that such confirmation does not constitute a reasonable response to his or her concern, the member of staff shall inform the authorising officer by delegation in writing. If that officer does not reply within a reasonable time given the circumstances of the case and in any event within a month, the member of staff shall inform the relevant panel referred to in Article 143.</p>		<p>Državni službenik, zaposleni ili radno angažovani u programskim organima, u koordinacionom organu, posredničkom organu, kod korisnika, privrednog subjekta ili treće lice dužni su da prijave svako odstupanje, nedoslednost ili kršenje propisa ili odredaba ugovora koje predstavlja nepravilnost ili izaziva osnovanu sumnju da je došlo do prevare.</p>			
93.1	<p>Treatment of financial irregularities on the part of a member of staff</p>					
93.2	<p>1. Without prejudice to the powers of OLAF and to the administrative autonomy of Union institutions, Union bodies, European offices or bodies or persons entrusted with the implementation of specific actions in the CFSP pursuant to Title V of the TEU in respect of members of their staff and with due regard to the protection of whistle-blowers, any infringement of this Regulation, or of a provision relating to financial management or the checking of operations, resulting from an act or omission of a member of staff shall be referred for an opinion to the panel referred to in Article 143, by any of the following:</p> <p>(a) the appointing authority in charge of disciplinary matters;</p> <p>(b) the authorising officer responsible, including Heads of Union delegations and their deputies in their absence acting as authorising officers by sub-delegation in accordance with Article 60(2).</p>		<p>Protiv lica koje prijavi nepravilnost ne može se pokrenuti disciplinski postupak, doneti rešenje o prestanku radnog odnosa ili otkaz ugovora o radu, ugovora o delu, ili drugog ugovora na osnovu kojeg je radno angažovano, niti preduzeti bilo koja mera koja negativno utiče na radnopravni status po osnovu podnete prijave o nepravilnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita uzbunjivača i ostalim pravnim aktima koja se odnose na zaštitu uzbunjivača.</p> <p>Identitet lica iz prethodnog stava ovog člana koje prijavi sumnju na nepravilnost kao i podaci koji se tiču same prijave nepravilnosti čuvaju se u tajnosti, u skladu sa važećim pravilima i zakonom.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>Where the panel is directly informed of a matter by a member of staff, it shall transmit the file to the appointing authority of the Union institution, Union body, European office or body or person concerned and shall inform the member of staff accordingly. The appointing authority may request the panel's opinion on the case.</p> <p>2. A request for an opinion of the panel pursuant to the first subparagraph of paragraph 1 shall be accompanied by a description of the facts and the act or omission which the panel is asked to assess, as well as by relevant supporting documents, including reports of any investigation which has taken place. Wherever possible, the information shall be produced in anonymised form.</p> <p>Before submitting a request or any additional information to the panel, the appointing authority or the authorizing officer, as appropriate, shall give the member of staff involved the opportunity to submit its observations, after having notified to him or her the supporting documents referred to in the first subparagraph, insofar as that notification does not seriously undermine the pursuit of further investigations.</p>					
74.8 36.3 (c)	<p>Powers and duties of the authorising officer In the event of any illegal activity, fraud or corruption which may harm the interests of the Union, the member of staff shall inform the authorities and bodies designated in the Staff Regulations and in the decisions of Union institutions concerning the terms and conditions for internal investigations in relation to the prevention of fraud, corruption and any other illegal activity detrimental to the interests of the Union. Contracts with external auditors carrying out audits of the financial management of the Union shall provide for an obligation of the external auditor to inform the authorizing officer by delegation of any suspected illegal activity, fraud or corruption which may harm the interests of the Union.</p> <p>Internal control of budget implementation</p>	34.	<p>Aktivne mere sprečavanja korupcije i sukoba interesa Upravljački organ, odnosno posrednički organ preuzima sve odgovarajuće mere za sprečavanje i suzbijanje slučajeva aktivne ili pasivne korupcije u bilo kojoj fazi postupka dodele sredstava iz fondova kohezivne politike.</p> <p>Rukovodilac Upravljačkog organa, odnosno rukovodilac posredničkog organa, uključujući i službena lica odgovorna za programiranje, kontrolu i sprovođenje programa preuzima sve mere predostrožnosti kako bi se izbegao svaki rizik od sukoba interesa, i odmah obaveštava Evropsku komisiju i nadležne državne organe o svakom takvom sukobu ili o svakoj situaciji koja bi mogla da dovede do takvog sukoba.</p> <p>Rukovodilac Upravljačkog organa donosi plan</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
61.	<p>3. Effective internal control shall be based on best international practices and include, in particular, the following elements: (c) avoidance of conflict of interests;</p> <p>Conflict of interests</p> <p>1. Financial actors within the meaning of Chapter 4 of this Title and other persons, including national authorities at any level, involved in budget implementation under direct, indirect and shared management, including acts preparatory thereto, audit or control, shall not take any action which may bring their own interests into conflict with those of the Union. They shall also take appropriate measures to prevent a conflict of interests from arising in the functions under their responsibility and to address situations which may objectively be perceived as a conflict of interests.</p> <p>2. Where there is a risk of a conflict of interests involving a member of staff of a national authority, the person in question shall refer the matter to his or her hierarchical superior. Where such a risk exists for staff covered by the Staff Regulations, the person in question shall refer the matter to the relevant authorising officer by delegation. The relevant hierarchical superior or the authorising officer by delegation shall confirm in writing whether a conflict of interests is found to exist. Where a conflict of interests is found to exist, the appointing authority or the relevant national authority shall ensure that the person in question ceases all activity in the matter. The relevant authorising officer by delegation or the relevant national authority shall ensure that any further appropriate action is taken in accordance with the applicable law.</p> <p>3. For the purposes of paragraph 1, a conflict of interests exists where the impartial and objective exercise of the functions of a financial actor or other person, as referred to in paragraph 1, is compromised for reasons involving family, emotional life, political or national affinity, economic interest or any other direct or indirect personal interest.</p>		<p>sprečavanja korupcije i sukoba interesa. Rukovodilac posredničkog organa donosi plan sprečavanja korupcije i sukoba interesa za poslove upravljanja koji su povereni posredničkom organu u skladu sa ovim zakonom.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
63.2	<p>Shared management with Member States In order to protect the financial interests of the Union, Member States shall, while respecting the principle of proportionality, and in compliance with this Article and the relevant sector-specific rules, carry out ex ante and ex post controls including, where appropriate, on-the-spot checks on representative and/or risk-based samples of transactions. They shall also recover funds unduly paid and bring legal proceedings where necessary in that regard.</p>	35.	<p>Prethodne i naknadne upravljačke provere Upravljački organ, odnosno posrednički organ, će sprovesti, u skladu sa procenom rizika i srazmerno procenjenom riziku, prethodne (ex-ante) i naknadne (ex-post) upravljačke provere, uključujući provere neposrednim uvidom na terenu na reprezentativnom uzorku operacija i/ili uzorcima rizičnih operacija, kako bi osigurali da se programi finansirani sredstvima fondova kohezije politike zakonito i pravilno sprovode.</p>			
74.5	<p>5. In order to prevent errors and irregularities before the authorisation of operations and to mitigate risks of nonachievement of objectives, each operation shall be subject at least to an ex ante control relating to the operational and financial aspects of the operation, on the basis of a multiannual control strategy which takes risk into account. The extent in terms of frequency and intensity of the ex ante controls shall be determined by the authorising officer responsible taking into account the results of prior controls as well as risk-based and cost-effectiveness considerations, on the basis of the authorising officer's own risk analysis. In case of doubt, the authorising officer responsible for validating the relevant operations shall, as part of the ex ante control, request complementary information or perform an on-the-spot control in order to obtain reasonable assurance. For a given operation, the verification shall be carried out by staff other than those who initiated the operation. The staff who carry out the verification shall not be subordinate to the members of staff who initiated the operation.</p>					
74.6	<p>6. The authorising officer by delegation may put in place ex post controls to detect and correct errors and irregularities of operations after they have been authorised. Such controls may be organised on a sample basis according to risk and shall take account of the results of prior controls as well as cost-effectiveness and performance considerations. The ex post controls shall be carried out by staff other</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>than those responsible for the ex ante controls. The staff responsible for the ex post controls shall not be subordinate to the members of staff responsible for the ex ante controls.</p> <p>The rules and modalities, including timeframes, for carrying out audits of the beneficiaries shall be clear, consistent and transparent, and shall be made available to the beneficiaries when signing the grant agreement.</p>					
101	<p>Section 5 – Recovery Rules on recovery</p> <p>1. The accounting officer shall act on recovery orders for amounts receivable duly established by the authorising officer responsible. The accounting officer shall exercise due diligence to ensure that the Union receives its revenue and shall ensure that the Union’s rights are safeguarded.</p> <p>Partial reimbursement by a debtor who is subject to several recovery orders shall first be posted on the oldest entitlement unless otherwise specified by the debtor. Any partial payments shall first cover the interest.</p> <p>The accounting officer shall recover amounts due to the budget by offsetting them in accordance with Article 102.</p> <p>2. The authorising officer responsible may waive recovery of all or part of an established amount receivable only in the following cases:</p> <p>(a) where the foreseeable cost of recovery would exceed the amount to be recovered and the waiver would not harm the image of the Union;</p> <p>(b) where the amount receivable cannot be recovered in view of its age, of delay in the dispatch of the debit note in the terms defined in Article 98(2), of the insolvency of the debtor, or of any other insolvency proceedings;</p> <p>(c) where recovery is inconsistent with the principle of proportionality.</p> <p>Where the authorising officer responsible plans to waive or partially waive recovery of an established amount receivable, he or she shall ensure that the</p>	36.	<p>Povraćaj nepravilno plaćenih i utrošenih sredstava</p> <p>Ugovorom između Upravljačkog organa, odnosno posredničkog organa i korisnika na osnovu kojeg se dodeljuju sredstva iz fondova kohezione politike uređuje se povraćaj nepravilno isplaćenih ili nepravilno utrošenih sredstava iz fonda kohezione politike.</p> <p>Korisnik je dužan da izvrši povraćaj nepravilno utrošenih sredstava ili nepravilno izvršenih plaćanja iz fonda kohezione politike u skladu sa ugovorom i važećim pravilima.</p> <p>Ukoliko nije izvršen povraćaj celog ili dela iznosa nepravilno utrošenih sredstava ili nepravilno izvršenih plaćanja Upravljački organ, odnosno posrednički organ, pokreće postupak za obezbeđenje povraćaja uključujući, ako je to primereno, naplatom bilo kakvog unapred dostavljenog jemstva u skladu sa ugovorom i važećim pravilima.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>waiver is in order and is in accordance with the principles of sound financial management and proportionality. The decision to waive recovery shall be substantiated. The authorising officer may delegate the power to take that decision.</p> <p>3. In the case referred to in point (c) of the first subparagraph of paragraph 2, the authorising officer responsible shall act in accordance with predetermined procedures established within his or her Union institution and shall apply the following criteria which are compulsory and applicable in all circumstances:</p> <p>(a) the facts, having regard to the gravity of the irregularity giving rise to the establishment of the amount receivable (fraud, repeated offence, intent, diligence, good faith, manifest error);</p> <p>(b) the impact that waiving recovery would have on the operation of the Union and its financial interests (amount involved, risk of setting a precedent, undermining of the authority of the law).</p> <p>4. Depending on the circumstances of the case, the authorising officer responsible shall, where appropriate, take the following additional criteria into account:</p> <p>(a) any distortion of competition that would be caused by the waiving of recovery;</p> <p>(b) the economic and social damage that would be caused were the debt to be recovered in full.</p> <p>5. Each Union institution shall send to the European Parliament and to the Council each year a report on the waivers granted by it pursuant to paragraphs 2, 3 and 4 of this Article. Information on waivers below EUR 60 000 shall be provided as a total amount. In the case of the Commission, that report shall be annexed to the summary of the annual activity reports referred to in Article 74(9).</p> <p>6. The authorising officer responsible may cancel an established amount receivable in full or in part. The partial cancellation of an established amount receivable does not imply the waiver of the remaining established Union entitlement.</p> <p>In the event of a mistake, the authorising officer</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>responsible shall cancel totally or partially the established amount receivable and include adequate reasons.</p> <p>Each Union institution shall in its internal rules lay down the conditions and procedure for delegating the power to cancel an established amount receivable.</p> <p>7. Member States shall have primary responsibility for carrying out controls and audits and for recovering amounts unduly spent, as provided for in sector-specific rules. To the extent that Member States detect and correct irregularities on their own account, they shall be exempt from financial corrections by the Commission concerning those irregularities.</p> <p>8. The Commission shall make financial corrections on Member States in order to exclude expenditure incurred in breach of applicable law from Union financing. The Commission shall base its financial corrections on the identification of amounts unduly spent, and the financial implications for the budget. Where such amounts cannot be identified precisely, the Commission may apply extrapolated or flat-rate corrections in accordance with sector-specific rules. The Commission shall, when deciding on the amount of a financial correction, take account of the nature and gravity of the breach of applicable law and the financial implications for the budget, including deficiencies in management and control systems. The criteria for establishing financial corrections and the procedure to be followed may be laid down in sector-specific rules.</p> <p>9. The methodology for applying extrapolated or flat-rate corrections shall be laid down in accordance with sector-specific rules with a view to enabling the Commission to protect the financial interests of the Union.</p>					
63.2	<p>Shared management with Member States</p> <p>2. When executing tasks relating to budget implementation, Member States shall take all the necessary measures, including legislative, regulatory and administrative measures, to protect the financial interests of the Union, namely by:</p>	37.	<p>Telo za suzbijanje nepravilnosti i prevara</p> <p>Telo za suzbijanje nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije namenjenih fondovima kohezivne politike je unutrašnja jedinica u ministarstvu nadležnom za poslove finansija i obavlja poslove koji se odnose na preduzimanje svih mera i</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
73.	<p>(a) ensuring that actions financed from the budget are implemented correctly and effectively and in accordance with the applicable sector-specific rules;</p> <p>(b) designating bodies responsible for the management and control of Union funds in accordance with paragraph 3, and supervising such bodies;</p> <p>(c) preventing, detecting and correcting irregularities and fraud;</p> <p>(d) cooperating, in accordance with this Regulation and sector-specific rules, with the Commission, OLAF, the Court of Auditors and, for those Member States participating in enhanced cooperation pursuant to Council Regulation (EU) 2017/1939 (1), with the European Public Prosecutor's Office (EPPO).</p> <p>Authorising officer</p> <p>1. Each Union institution shall perform the duties of authorising officer.</p> <p>2. For the purposes of this Title, 'staff' means persons covered by the Staff Regulations.</p> <p>3. Each Union institution shall, in compliance with the conditions in its rules of procedure, delegate the duties of authorising officer to staff at an appropriate level. It shall, in its internal administrative rules, indicate the staff to whom it delegates those duties, the scope of the powers delegated and whether the persons to whom those powers are delegated may sub-delegate them.</p> <p>4. The powers of authorising officer shall be delegated or sub-delegated only to staff.</p> <p>5. The authorising officer responsible shall act within the limits set by the instrument of delegation or sub-delegation.</p> <p>The authorising officer responsible may be assisted by one or more members of staff entrusted, under his or her responsibility, with the carrying out of certain operations necessary for budget implementation and the production of the financial and management information.</p> <p>6. Each Union institution and each Union body referred to in Article 70 shall inform the European</p>		<p>aktivnosti u cilju zaštite finansijskih interesa Evropske unije i Republike Srbije.</p> <p>Poslovi koje obavlja se odnose na:</p> <p>1) koordinaciju pravnih, administrativnih i operativnih aktivnosti usmerenih na suzbijanje nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije;</p> <p>2) sprovođenje administrativnih provera prijava nepravilnosti i sumnji na prevaru, utvrđivanje činjenica za potrebe donošenja odluke i pokretanje postupaka radi sankcionisanja nepravilnosti i zloupotreba u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije;</p> <p>3) ostvarivanje operativne i tehničke saradnje sa odgovornim licima i Programskim organima i Evropskom kancelarijom za borbu protiv prevara (OLAF) u cilju prikupljanja informacija u vezi sa dokazima, kao i utvrđivanjem činjenica i pokretanjem postupaka radi sankcionisanja nepravilnosti i zloupotreba u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije;</p> <p>4) razmenu podataka o nepravilnostima i slučajevima prevare u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije sa organima u mreži za suzbijanje nepravilnosti i prevara i sa OLAF;</p> <p>5) pružanje administrativno tehničke i logističke podrške OLAF na teritoriji Republike Srbije;</p> <p>6) praćenje toka istraga i sudskih postupaka u vezi sa slučajevima prevare i izveštavanje OLAF o njima;</p> <p>7) podršku radu mreže za suzbijanje nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije;</p> <p>8) koordinaciju aktivnosti u vezi sa usaglašavanjem nacionalnih propisa sa propisima EU u vezi sa zaštitom finansijskih interesa EU.</p> <p>Telo za suzbijanje nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije, u cilju utvrđivanja činjenica u vezi sa prijavljenim nepravilnostima i sumnjama na prevaru, saraduje sa odgovornim licima Programskih organa, korisnicima,</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
74. 131.	<p>Parliament, the Council, the Court of Auditors and the accounting officer of the Commission within two weeks of the appointment and the termination of the duties of authorising officers by delegation, internal auditors and accounting officers, and of any internal rules it adopts in respect of financial matters.</p> <p>7. Each Union institution shall inform the Court of Auditors of delegation decisions and of the appointment of imprest administrators under Articles 79 and 88.</p> <p>Powers and duties of the authorising officer Suspension, termination and reduction</p>		<p>privrednim subjektima i ugovaračima koji su dužni da u okviru te saradnje omoguće uvid u dokumentaciju i saradnju na licu mesta.</p> <p>Međusobni odnosi između Programskih organa i Tela za suzbijanje nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije, po potrebi, bliže se uređuju posebnim sporazumom o saradnji u skladu sa postojećim pravilima.</p>			
155.1	<p>Implementation of Union funds and budgetary guarantees</p> <p>1. Persons and entities implementing Union funds or budgetary guarantees shall provide the Commission with:</p> <p>(a) a report on the implementation of Union funds or budgetary guarantees, including the fulfilment of the conditions or the achievement of results referred to in point (a) of the first subparagraph of Article 125(1);</p> <p>(b) where the contribution reimburses expenditure, their accounts drawn up for the expenditure incurred;</p> <p>(c) a management declaration covering the information referred to in point (a) and, where appropriate, point (b) confirming that:</p> <p>(i) the information is properly presented, complete and accurate;</p> <p>(ii) the Union funds were used for their intended purpose, as defined in the contribution agreements, financing agreements or guarantee agreements, or where applicable, in the relevant sector-specific rules;</p> <p>(iii) the control systems put in place give the necessary guarantees concerning the legality and regularity of the underlying transactions;</p> <p>(d) a summary of the final audit reports and of controls carried out, including an analysis of the nature and extent of errors and weaknesses identified in systems, as well as corrective action taken or planned.</p>	38.	<p>Prijavljivanje nepravilnosti Evropskoj komisiji</p> <p>Programski organi, odnosno Telo za suzbijanje nepravilnosti i prevara, bez odlaganja prijavljuje Evropskoj komisiji sumnju na prevaru i druge nepravilnosti i obaveštava o toku sudskog i upravnog postupka.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
129.	<p>Cooperation for protection of the financial interests of the Union</p> <p>1. Any person or entity receiving Union funds shall fully cooperate in the protection of the financial interests of the Union and shall, as a condition for receiving the funds, grant the necessary rights and access required for the authorizing officer responsible, for EPPO in respect of those Member States participating in enhanced cooperation pursuant to Regulation (EU) 2017/1939, for OLAF, for the Court of Auditors, and, where appropriate, for the relevant national authorities, to comprehensively exert their respective competences. In the case of OLAF, such rights shall include the right to carry out investigations, including on-the-spot checks and inspections, in accordance with Regulation (EU, Euratom) No 883/2013 of the European Parliament and of the Council.</p>	39.	<p>Postupanje po zahtevu institucija Evropske unije i neposredno pristupanje podacima</p> <p>Programski organi i drugi nadležni državni organi Republike Srbije postupaju po zahtevu Evropske komisije, Evropske kancelarije za borbu protiv prevara (OLAF), ili Evropskog revizorskog suda (u daljem tekstu: institucije Evropske unije) u najkraćem mogućem roku u vezi sa podacima, dokazima, činjenicama ili okolnostima za koje se saznalo tokom kontrole ili provere na terenu, koje ukazuju na postojanje sumnje u prevaru ili nepravilnosti.</p> <p>Programski organi i drugi nadležni organi Republike Srbije će dostaviti sve tražene informacije i dokumente uključujući sve elektronske podatke i preduzeti sve odgovarajuće mere da olakša rad lica ovlašćenih od strane institucija Evropske unije koja su upućena da vrše kontrole i revizije na licu mesta.</p>			
231.1	<p>Control and penalties</p> <p>Each agreement referred to in Article 225(8) shall provide expressly for the European Parliament to exercise its powers of control on documents and on the premises, as well as for OLAF and the Court of Auditors to exercise their respective competences and powers, referred to in Article 129, over all European political parties that have received Union funding, their contractors and subcontractors.</p>	40.	<p>Razmena informacija sa Evropskom kancelarijom za borbu protiv prevara</p> <p>Programski organi i Telo zaduženo za suzbijanje nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije saraduju i razmenjuju informacije, uključujući informacije operativne prirode sa OLAF-om.</p> <p>Nadzor i provere od strane institucija Evropske unije</p> <p>Svi finansijski sporazumi, programi, operacije i odgovarajući ugovori, podležu nadzoru i kontroli koju vrši Evropska komisija, uključujući i kontrole koje vrši OLAF u skladu sa odredbama kojima se uređuje zaštita finansijskog interesa Evropske unije.</p> <p>Uz prethodno obaveštenje nadležnih državnih organa od strane institucija Evropske unije, službena lica, odnosno ovlašćeni zastupnici ili predstavnici institucija Evropske unije imaju ovlašćenje da vrše bilo koje tehničke i finansijske provere koje se mogu smatrati neophodnim za sprovođenje programa kohezivne politike uključujući i posete na licu mesta i u prostorijama gde se sprovode operacije koje se</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			finansiraju iz sredstava fondova kohezione politike. Ovlašćenja lica iz prethodnog stava ovog člana mogu da pristupaju prostorijama i pregledaju svu relevantnu dokumentaciju, digitalne podatke i račune koji se odnose na stavke koje se finansiraju iz fondova kohezione politike.			